

1933-1940

39/40

56687

377-K

A BUDAPESTI MAGY. KIR. ÁLLAMI LÍCEUM
ÉS

TANÍTÓKÉPZŐ-INTÉZET ÉVKÖNYVE

AZ 1939-40. ISKOLAI ÉVRŐL.

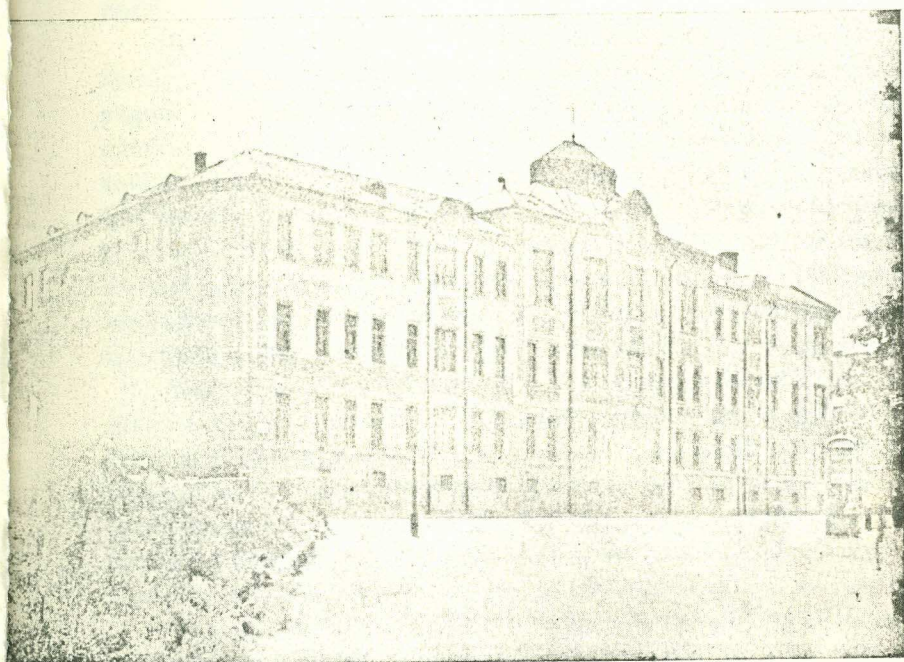
AZ INTÉZET FENNÁLLÁSÁNAK 71. ÉVÉBEN

KÖZZÉTETTE:

PADÁNYI-FRANK ANTAL DR.

TANÜGYI FŐTANÁCSOS,

AZ INTÉZET IGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1940.

Kiadja az intézet igazgatósága: Budapest, XII., Fery Oszkár-utca 40. szám.

Telefon: 153-485.

5687

HORTHY MIKLÓS.

1920—1940.

Vér, könny és kétségbeesés között újból szárnyat bontott 20 évvel ezelőtt a nemzeti gondolat. Szétzüllesztett hadsereget, megtiport és kifosztott országot kellett a szegedi ellenforradalom vezérének talpraállítania.

Reménytelenül és árván állottunk a vesztett háború és dúló forradalom után. A határokon túlról csak a bitorlók örömjújongását hallotta az üszkös romokra boruló magyar. De a Horthy Miklós szavára összegyűlt nemzeti hadsereg megmutatta, hogy a „sír, hol nemzet sülyyed el“, még nincs megásva. Törhetetlen hitével lelket lehelt a szétbomló magyar társadalomba. Erélyes kézzel véget vetett a nemzetközi kalandorok véres uralmának.

1920. március 1-én vette kezébe nemzete sorsának roppant felelősséggel teljes irányítását és méltó hordozója lett a szentistváni örökségnek. S országa újjászületett. A belső rend megszilárdulását társadalmi, gazdasági és kulturális alkotások sora követte. Államháztartásunkat rendbe kellett hoznia, mezőgazdasági és ipari termelésünket újjá kellett szerveznie, a szétrombolt családi tűzhelyeket munkás otthonokká kellett varázsolnia. Húszéves országlásának legszebb eredményei közé tartozik a nemzet szellemi színvonalának emelése. A világháborút megelőző 50 esztendő nem hozott annyi áldozatot a magyar közoktatásügyért, mint amennyit Horthy Miklós 20 éves kormányzása.

Népiskolák ezrei épültek. Oktatási rendszerünk az idők szelleméhez simulva kiépült, ösztöndíjak létesültek a tehetséges magyar fiatalság kiművelésének megkönnyítésére. A baráti nagyhatalmak iránt tanúsított lovagias és őszinte magatartásának eredményét az ország területi gyarapodása és a bennünket szorító ellenséges gyűrű meglazulása is mutatja. Szegedi szellemben vezényelte Kassa és Uzsok felé a régi fényben tündöklő zászlók alatt menetelő újjáéledt magyar hadsereget.

A világháború gúzsbakötött megcsúfoltjai élet-halál harcot vívnak. S mikor ma a véres csatatereken az igazságnak megfelelő térképet rajzolja a sors keze, és a füstölgő romokban új századok fogannak, a dübörgő események orkánjából minden magyar erőt kér a Gondviseléstől Kormányzó Urunk számára, hogy végső diadalra vezethesse megtépett nemzetét.

Dr. HUSZKA JÁNOS
miniszteri tanácsos, ügyosztályunk főnöke.

Vitéz FRAKNÓY JÓZSEF
a budapesti tankerület kir. főigazgatója.

Dr. PINTÉR JENŐ

ny. tanker. kir. főigazgató.

Két évtizeden keresztül állott az ország első tankerületének az élén. A világháborút követő összeomlás után, 1919. augusztusában, lett a budapesti tankerület királyi főigazgatója.

Rendkívüli arányú munkakészsége főként az *irodalomtörténetírás*, s a *nevelésügy* terén bontakozott ki. 1911-ben többedmagával megalapította a *Magyar Irodalomtörténeti Társaságot*, s 1912-ben pedig megindította az *Irodalomtörténet* c. folyóiratot. Ezzel olyan munkaszervezettel ajándékozta meg a magyar irodalmi szellemiséget, amely a szétszórt egyéni teljesítményeket összefogni képes.

Irodalmi tanulmányainak szinte végeláthatatlan sorából kiemelkedik hatalmas összefoglalása, mint első főműve: *A magyar irodalom történetének kézikönyve*, Bp., 1922. Ez volt — megjelenéséig — a legterjedelmesebb magyar irodalomtörténet. Ennek későbbi keletű bővítései is tudományos módszerrel, kimerítő bibliográfiával, az eddigi kutatások eredményeinek teljes felhasználásával készültek. *Pintér Jenő*-nek ezt a mélyreható tevékenységét a magyar szellemi élet 3 legelőkelőbb szervezete a *Magyar Tudományos Akadémia*, a *Szent István Akadémia* és az *egyetem* is méltányolta. Nyelvvédelmi munkásságával pedig — az utóbbi években mintha ez nőtt volna leginkább a szívéhez — az egész művelt magyar társadalmat lekötelezte.

Pedagógiai ténykedésével a főigazgatói munkakört jóval túlhaladta. Tankönyvíró, s a magyar nevelői rend legfelsőbb szervezetének, a Magyar Paedagógiai Társaságnak éveken át munkás tagja, majd nyugalombavonulásáig elnöke volt.

Őszintén szerette életpályáját. Hivatástudatának legszebb bizonyossága az az úri modor volt, amelyet hivatalában, s a nevelőkkel való érintkezésekor meghonosított. Utolsó főigazgatói látogatása alkalmával intézetünk igazgatója nemcsak az országosnevű tudóst, s a vezető tanügyi férfiút köszöntötte benne, hanem elsősorban a mélyérzésű emberbarátot, aki cselekvő jóságával elfeledtette velünk hivatali és tudós tekintélyét, hogy annál őszintébben tisztelhessük benne az embert. Nyugalombavonulása alkalmából arra kérjük az isteni Gondviselést, hogy kemény és céltudatos munkában eltöltött éveire még hosszú és boldog élet következhessek.

Jaloveczky Péter — nyugalomba vonult.

Jaloveczky Péter a kötelességtudás, a lelkiismeretesség, a csendes munka területén mindenkor mintakép volt. Órái nemcsak szakszerűek, hanem élvezetesek is voltak. Rendkívül sokat dolgozott a szertárakban. Nemcsak a vegytani és természetrajzi, hanem a természettani szertárt is valósággal megújította. Nemcsak új eszközök beszerzésére törekedett, de a régieket is a maga ügyességével kijavította. Sokat dolgozott azért, hogy a tanuló-kísérletek céljaira elegendő kísérleti eszköz álljon rendelkezésre. A növendékek egyrészt mindig jól tudták tantárgyait, másrészt rendkívül ragaszkodtak tanárukhhoz. Az ifjúság Jaloveczky Péter kedvéért megszerette azt a tantárgyat, melyet ő tanított. Ha a mostani növendékeink országjárásuk alkalmával találkoznak Jaloveczky Péter egy-egy régebbi tanítványával, azok nem győzik eléggé dicsérni nagy szakértelmét és mélységes ifjúságszeretetét.

Sokat értett az egészségtanhoz. Emberszeretete folytán ezt felhasználta az ifjúság egészséges életének irányítására. Éveken át intézetünkben ebből a szempontból csaknem annyit jelentett, mint egy orvos.

Allandóan tanult. Mindent felhasznált saját továbbképzése érdekében. Nagy tudása tankönyveiben is kifejezésre jut. Sokat kísérletezik. Tudományos értékű kísérletei vannak folyamatban. Nagyértékű felszereléssel ellátott saját természetrajzi-vegytani laboratóriuma van.

A munkáltató oktatásnak, a cselekedtető tanításnak egyik legkiválóbb harcosa. Az 1932-ben a tanítóképző-intézeti tanárok részére rendezett 3 napos szakértekezletnek ő volt a fő előadója. Mindenki sokat tanult kezdeményezéseiből, értékes munkásságából. »A kis vegyész« c. munkája és hasonló tanulmányai, cikkei, előadásai bizonyítják, hogy a gyakorlatiasságnak elsőrangú hirdetője.

A nevelői vonatkozások egyik legkiválóbb kutatója. Éleslátással nemcsak a saját tantárgyaiban, hanem más tantárgyakban is fel tudta fedezni a nevelői vonatkozásokat. E területen nem állt meg az elméletnél, hanem a nevelői lehetőségeket gyakorlatilag is kiaknázta.

Értékes munkásságot fejtett ki mint tanulmányi felügyelő. Ellenőrzése és irányítása mindenütt érdeklődést és megnyugvást keltett.

Irányító munkásságából külön ki kell emelnem azt, hogy a budapesti és a vidéki tanítóképző-intézeti tanárok közül sokan azzal a céllal keresték fel intézetünket, hogy Jaloveczky Péter óráit látogathassák és szertárait megtekinthessék.

Nemcsak hirdette a példa fontosságát, hanem saját életével annak tartalmát is adott. Mind a munkakörével kapcsolatos élete, mind a magánélete mintaszerű. Határozott küldetésérzés honol szellemi világában. Ebből fakad az, hogy mind szaktárgyi kérdésekben, mind egyéb kérdésekben óráin kívül is rendelkezésére állott növendékeinek.

Sokat dolgozott a Tanítóképző-intézeti Tanárok Országos Egyesületében. Egyrészt irányító előadásokat tartott, másrészt buzgó munkásságot fejtett ki a Tanárok Háza ügyében.

Szerény, önzetlen ember. Sohasem önmagát állította előtérbe, hanem mindig a nagy nemzeti ügyet szolgálta. Tudatosan kereste, hogyan lehetne munkánkat még jobban átítatni a magyar gondolattal.

Kérjük kedves Péter bátyánkat, hogy minél többször keressen fel bennünket.

Padányi-Frank Antal dr.

I.

Intézetünk vázlatos története.

A budapesti m. kir. állami tanítóképző-intézetet 1869-ben alapította *Br. Eötvös József* akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Intézetünk első hajléka a Vérmező keleti oldalán, az I. ker., Attila-u.-i 97—99. számú ház, melyben az iskola megnyílt és 1869—1871-ig működött. Második otthona 1871—1874-ig a Várban lévő Országház-u.-i 14. számú ház. 1874-től szerves kapcsolatban állott a Polgári Iskolai Tanítóképezdével. Ennek a — későbbben mind teljesebbé lévő — szervezeti egységnek külső megjelenési formáját jelentette a nagyrészt közös tanártestület, a két testvérintézet élén álló igazgatóval. A harmadik épületet (az új pénzügyminisztérium Országház-u.-i északi sarkán állott) már a Polgári Iskolai Tanítóképezdével együtt használtuk 1874—83-ig. Ebben azonban az internátus már nem fért el. Erre a célra 1878—84-ig az Alsóbástya 4. számú villa szolgált. Negyedik helyiségünk az I. ker., Győri-út 13. számú nagy épület Győri-úti 13. és 15. számú szárnya volt. Ebben 1883—1911-ig, kezdetben testvérintézetünkkel együtt, majd 1904-től kezdve különválva volt az intézet s az internátus elhelyezve.

Jelenlegi saját otthonunk 1911-ben épült. 1919. évi július hó elején a Lenin-fiúk megszállták az intézetet s ugyanezen hónap 22-én az intézet pincéjében megölték *Fery Oszkár* csendőraltábornagyot, *Borhy Sándor* és *Menkina János* csendőralezredeseket. A rémes tett helyén az intézet, a ház falán pedig a m. kir csendőrség helyezett el — a vértanúk emlékét megörökítő — márványtáblát.

Iskolánk fejlődéstörténetében négy korszakot figyelhetünk meg.

I. korszak: 1869—1874-ig. Ebben az időben, jóllehet közös igazgatótanácsa volt a tanítóképző-intézettel, mégis, minden más iskolával való szorosabb kapcsolat nélkül, önállóan fejlődött.

II. korszak: kb. 1874—1900-ig. Ezekben az években a »*Paedagogium*« néven a Polgári Iskolai tanítóképző-intézettel úgyszólván egyazon keretek között működik.

III. korszak: 1900—1905-ig. A »*Paedagogium*« néven egyesített két intézet, egymástól mindinkább elválasztódik (tanerőkben, tananyagban, helyiségekben...) és sajátos utakra tér.

IV. korszak: 1905-től. Ma is ez tart. Az intézet munkássága teljesen a népiskolai tanítóképzés szükségleteihez igazodik.

Iskolánk élettörténetében az 1875/76. tanév fordulópontot jelent.

Egykorú feljegyzésekből kitűnik, hogy mennyire óhajtották — magasabb művelődéspolitikai szempontból is — a két intézet egyesítését. Az akkori közös igazgató, *Gyertyánffy István*, írja: »A külön elemi és polgári isk. tanítóképezde siami ikerségének megszüntetése is ez év vívmányai közé tartozott.... s ha komolyan akarjuk a célt, t. i. az elemi és polgári iskolai tanítók szakszerű kiképzését egy intézetben, úgy a megkezdett úton tovább kell haladni, s a szaktanítást egész következetességgel keresztül kell vinni a megfelelő számú új tanárok kinevezése által. A két intézet egyesítése kifejezést talált egyebek közt a tanári gyűlések jegyzőkönyvében is, melyek e tanévtől kezdve együtt tárgyalják mindkét intézet ügyeit.« (Lásd *Gyertyánffy István* utóbb id. műve 20—21.)

A következő évben felállítják gyakorló-iskolánk V. osztályát s 1878/79-ben az intézet négy évfolyamúvá bővül.

Az elmúlt századforduló óta intézetünk azután fokozatosan rátért az önálló fejlődés vonalára, s valóban a népiskolai tanítóképzés szakiskolájává lett. Az 1938:XIII. t.-c. végrehajtása következtében a régi rendszerű tanítóképző-int. évfolyamok fokozatosan megszűnnek s a helyükbe lépő líceumi tanulmányok előkészítő munkája után a tulajdonképeni tanítóképzés az akadémiai tagozaton lesz. 1940. szeptember havában nyílik meg a III. líceumi osztály.

Intézetünk igazgatói: 1869—1870: *Schwicker János.*
 1870—1873: *Kozma József.*
 1873—1898: *Gyertyánffy István.*
 1898—1904: *Kiss Áron dr.*
 1904—1916: *Baló József dr.*
 1916—1929: *Quint József.*
 1929— : *Padányi-Frank Antal dr.*

Intézetünkkel kapcsolatos intézmények: 1. Az ifjúsági Önképzőkör. 1872. január és február havában keletkezett. Néhány évi működés után feloszlott, majd átalakult 2. Ifjúsági Segélygyéletté. Ma külön-külön szervezeti formája van mindkét egyesületnek. 3. Ifjúsági ének- és zenekar. Alakult 1878—79-ben.

Intézetünk 1930-ig az összes tanítóképző-intézeti tanárjelöltek (férfiak) gyakorlóiskolája. Azóta a tanítóképző-intézeti zene- és rajzszakos tanárjelöltek gyakorlóiskolája. 1928. óta intézetünk igazgatója egyúttal az Apponyi Kollégium budapesti tagozatának is az igazgatója. A vallás- és közoktatásügyi miniszter intézetünkben sok országos jellegű tanítói továbbképző tanfolyamot, egy 4 napos tanfelügyelői szakértekezletet és 7 szakértekezletet a tanítóképző-intézeti tanárok részére, rendezett. 1939. augusztus végén és szeptember legelején két egymást váltó tanítói továbbképző tanfolyam volt intézetünkben a visszacsatolt tanítók számára.

Újabb alakult intézményeink: 1927-ben a 334. sz. Apáczai-cserkészcsapat (és ezen belül a cserkészapród-raj), 1928-ban a Budapesti Tanítóképző-Intézeti Iskolatársak Egyesülete, 1924-ben a Wesselenyi-sportkör, 1930-ban az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület (a gyakorló iskolában), 1935-ben a Szívgyárda (a gyakorló iskolában).

Intézetünkben eddig 1974 tanító végzett.

Intézetünk történetének forrásai:

1. *Jegyzőkönyvek, értesítők.* Egyrészük a szegedi *Polg. Isk. Tanárképző Főiskola* irattárában található.
2. *Dr. Peregriny Elek szerk.: A budai m. kir. állami tanítóképezdek négy évi történelmének vázlata,* Bp., 1864.
3. *Gyertyánffy István: A budapesti állami elemi és polgári tanítóképezde multja és jelene,* Bp., 1882.

Dr. Wagner Ferenc..

Hogyan fejlődött ifjúságunk az elmúlt iskolai évben?

(Részletek az igazgató évváró beszédéből.)

Ezt az iskolai évet a visszacsatolt területek keltette szellemi légkörben indítottam útnak. Ez azt jelentette, mindenkinek méltónak kell lennie arra, hogy nemzeti céljaink útján megindultunk és tovább haladhassunk. Most nézzük meg, hogy ifjúságunk mennyiben felelt meg az ezzel kapcsolatosan felállítható követelményeknek?!

Általánosságban azt kell mondanunk, hogy elismeréseméltó értékek mellett egy-két gyengéséget is tapasztaltunk. A teljességre való törekvés gondolata nélkül említtem a következő értékeket. a) Fokozott előzékenységet és udvariasságot észleltem mindazok iránt, akik vendégekként intézetünkbe jöttek. b) A tánccal kapcsolatos műsoros est rendezésében egyrészt értékes önállóságot láttunk, másrészt a derült és komoly gondolatok dícséretes összhangját tapasztaltuk. c) A közösség érdekében végzett önzetlen munka területén sok igen szép példát láthattunk. d) A hallgatási gyakorlatok terén több volt az eredmény, mint azelőtt. Még nem megy egészen jól, de jobban megy, mint régebben. Hogy ennek milyen nagy jelentősége van, azt a mai háborús idők jelszavai (a fecsegés hazaárulás stb.) eléggé mutatták. é) Egy időben az altisztek és takarító szolgák személyzetéből (ötből) hármat behívtak fegyvergyakorlatra. Ekkor a tanulóotthon főfelügyelője felajánlotta, hogy az ifjúság tartja rendben a tantermeket és a tanulóotthont. Erre ugyan nem került a sor, de erre a munkára való készséget értéknek tartottam és tartom. f) Több növendékünk a lelki szépség felé való törekvésben jelentékeny haladást tett. g) Egyes növendékek, elsősorban az V. évesek, rendkívüli szorgalommal az eddiginél jobb tanulmányi eredményt értek el. Az V. évfolyamban 8, a negyedikben 4, a harmadikban 5, a másodikban 3, az elsőben 3 növendék nevét fogjuk vastagon nyomni. Ennyi jeles növendékünk eddig még nem volt.

Most lássunk egy-két hibát, gyengéséget. Az ügynek akkor használnak, ha van bátorságunk az esetleges fogyatékosságok elismerésére is. a) Sok növendék nem dolgozott annyit, mint amennyit dolgoznia kellett volna. Ezek legnagyobb számában az I. évfolyamban voltak. S most, hogy egyesek részére a nem tanulásnak következményei vésszesen közelednek, vannak, akik ezeket a viharfelhőket a szülők segítségével akarják elhárítani. Az elégteleneket nem kilincseléssel, hanem csakis szorgalmas tanulással és ezzel szerzett tudással lehet kijavítani. b) A tél folyamán, már akkor, amikor a hidegtől még egyáltalában nem szenvedtünk, szinte általános volt a növendékek részéről az az óhajlás, hogy fogyasszuk el hamarosan a szénkészletet, és azután legyen szén-szünet. Az ifjúság jelentékeny része nem kísérté rokon-szenvvel a szénért folytatott harcomat. S ha most valaki azt mondaná: »Igazgató Úr, meg kell érteni az ifjúságnak ezt az óhajlását!« akkor a következőt felelném: Egész életemet az ifjúság megértésének, de nemcsak megértésének, hanem egészséges fejlődésének is szentelem. Sohasem fogom azonban megérteni, hogy az ifjúság az ország nehéz helyzetéből (szénhiány) magának kényelmet akarjon biztosítani. Aki az ifjúság megértéséről beszél, annak tudnia kell, hogy nemcsak ifjúi könnyelműséggel kapcsolatos meggondolatlanság van, hanem van

ifjúi köteleességteljesítéssel kapcsolatos hősiesség is. Ez utóbbit a szén-kérdéssel kapcsolatban nem láttam. Pedig ez segített volna abban, hogy a később nálunk is észlelhető alacsonyabb hőmérsékletet ne csak kényszerből, hanem szívesen viseljük el. Fájdalommal állapítottam meg, hogy az ifjúság vezetőiben nem volt meg az az erkölcsi bátorság, hogy ezzel az árral szembe nézzenek. Így a tanártestülettel egyetemben egyoldalúan kellett a szénharcot megvívnom. Az ifjúság érdekében örömmel állapítom meg, hogy egy napig sem volt szén-szünet. Most, hogy utána vagyunk, ifjúságunk is örvend ennek a ténynek. Mi azonban előre tudtuk, hogy az évvége felé az ifjúság is örülni fog annak, ha nem volt szén-szünet. S mi a nehéz körülmények között való helytállás mellett ezt az örömet is akartuk az ifjúságnak megszerezni. Ifjúságunknak ez a gyengesége a megelőző év nemes hagyománya után különösen szembetűnő volt. Az 1938/39. iskolai évben a visszacsatolt területekkel kapcsolatosan ifjúságunk magatartása minden dicsőretet megérdemelt. Kitoró örömmel kísértük a magyarság sorsának minden kedvező mozzanatát. Nemcsak üres lelkesedést észleltem, hanem tettekben megnyilatkozó áldozatkészséget is. S annak ellenére, hogy ebben a megelőző évben a történelmi időknek megfelelően sokat ünnepeltünk, olyan szép tanulmányi eredményt mutatott fel ifjúságunk, mint amilyen ebben az intézetben még nem volt, amióta itt működöm. A II., III., IV. és V. évfolyamban egyetlen növendék sem bukott meg.

Nem elégszem meg most azzal, hogy az iskolai évet bezárom, a jövő iskolai évre is akarok egy pillantást vetni. A jövő terveinek egyik része a múlt esetleges hibáiból fakad. A szén-üggyel és egy másik kérdéssel kapcsolatos tapasztalatom azt mutatja, hogy az ifjúság vezetőiben nem élt eléggé egy olyan átfogó, szétűtő terv, amely minden részlettörekvést, minden részletállásfoglalást az egyetemes terv szerint old meg. Bár sok szép törekvést láttunk az ifjúság vezetői részéről, ilyen felsőbbrendű célkitűzés hiányában egy-két esetben megtorpantak. Ilyen egyetemes célkitűzésre való törekvést adok fel a jövő évre. Ezt mindenki feladatává teszem, elsősorban természetesen az ifjúság vezetőinek. Nem állok meg azonban az egyetemes célkitűzés elvi kérdésénél, hanem e kérdésre vonatkozólag néhány vezérgondolatot is akarok adni. Az egyetemes célkitűzést sokféleképpen lehet megfogalmazni. Például így: Krisztus szellemében szolgálom nemzetemet. És most vizsgálom, hogy ez az egyetemes célkitűzés mit kíván tőlem a napnak különböző részében, az élet különböző helyzeteiben. S ha nekem pl. nem tetszik a széthúzás, a viszály, akkor el kell határoznom, hogy tűzön-vízen keresztül követem vezéreimet (a tanártestület tagjait), még akkor is, ha pillanatnyilag nem látom be valamelyik eljárás értelmét. Ha országos viszonylatban gyönyörködöm a magyarság összetartásában, akkor a magam életével is követem ezt a magasabbrendű elvet. A nyáron, pihenés közben — mindenki elmélkedjék a következő kérdésekről: Hogyan törekszem fokozni a Krisztus szellemében való nemzetszolgálatot? 1. Önmagam életében; 2. osztályom életében; 3. az intézet életében; 4. az iskolán kívüli környezetemben. A hangsúly természetesen az elsőn van, azaz azon, hogyan törekszem fokozottabban arra, hogy a magam életében a magyar nemzetet szolgáljam. Mindenki gondolkozásának eredmé-

nyét néhány sorban vesse negyedív papírra és a beíratkozás (illetőleg a pótbéíratkozás) napján reggel 9 órakor — a vezérek útján — adják át nekem. Előre is felhívom a figyelmüket arra, hogy amit, mint tervet leírnak, azt mindenkitől teljes mértékben megkövetelem. Csak olyan tervet készítsenek, amelynek megvalósítására, úgy érzik, képesek és készek. Egyrészt a megnyitó beszédemben fogok ezekre utalni, másrészt a tanítói hivatás óráin és a mindennapi kérdések óráin fogjuk ezeket megbeszélni.

Eddig általánosságban beszéltem értékekről és hibákról, most nézzük meg, hogy az említett értékek kikben hogyan valósultak meg. Itt most csak azokról a jelöltekről lesz szó, akiket a tanártestület valamely jutalommal tüntetett ki. (Lásd a jutalmazás című fejezetet.) E jelöltek érdemeit, eredményes munkásságát, szép lelki fejlődését — társaik jellemzése alapján — a következőkben mutatom be:

Nagy János. Öt éve, hogy megismertem. Már akkor összebarátkoztunk, és azóta ez a barátság csak mélyült. Komoly, gondolkodó fiút ismertem meg benne. Sokszor voltunk együtt. Ő mindjárt kitűnt vas szorgalmával, pontos, lelkiismeretes munkájával. Számomra csak jót tett e barátság. Lelkivilága gondozott, jószívű és őszinte barát. Semmi rosszat, csak jót lehet tőle tanulni. Hitet, szorgalmat és kötelességteljesítésre való serkentést. Egy alkalommal kérte Igazgató úrtól jellemeztetését. — Minek, magán úgy sem tanulhatunk — felelte Igazgató úr. Szerény, aki nem szenved feltűnési mániában. Jószívű, aki szívesen segít társaín. Valóban komolyan készült hivatására és remélem jövőendő munkahelyén is a kötelességét tudó, hivatását szerető, munkáját a legpontosabban végző igazi magyar tanító lesz.

(*Mező Ferenc.*)

Lengyel István. Egyesül benne a szelídség a keménységgel, a naiv vidámság a férfias komolysággal. Szereti a gyermekeket. Türelemmel, szeretettel foglalkozott az alsó gyakorló tanulóival, akik megkülönböztetett szeretettel veszik őt körül.

Keményen dolgozott öt éven át. Széchenyi mondását választotta jelszóul: »Férfiúi erő és állhatatosság mindenén győzhet«. Amilyen keményen tanult — amelynek eredménye V. év végén a jeles bizonyítvány, — ugyanolyan, sőt fokozottabb erővel nevelte önmagát, miáltal a legférfiasabb vonásokat alakította ki lelkében. Lengyel I. az igaz barát mintaképe. Őbenne ismertem meg a »jó barát« legszebb tulajdonságait. Bensőséges vallásos életet él. Istenben mindig megnyugszik.

(*Vörös István.*)

Vörös István hirtelen emelkedett ki az osztály szürke tanulóinak sorából. Azóta törhetetlen vasakaratóval, lelkiismeretes következetességével az osztály legjobbjai közé tartozott. Munkarendjét, időbeosztását osztályunk minden tagja megcsodálta. A magyar szépirodalomért él-hal. Emberismerete kitűnő. Ennek forrása önismerete. Bátran szembenézett egyéniségének kedvezőtlen vonásaival, és kemény önnevelésével sok apró hibájától megszabadult, és a legszebb vonásokkal szépítette egyéniségét. Törekedett mások lelki-világába mindig behelyezkedni, és annak alapján mindenkit megérteni. Minden munká-

jában önálló. Munkájának apró részleteit is a legnagyobb gondnal és becsületességgel látta el. Mint szívgyárdavezető az alsógyakorlós gyermekek életét mindig figyelemmel kísérte. Velük szemben szigorú szeretet jellemezte. Tökéletes vallásos élete nem külső máz.
(Lengyel István.)

Sebrek Imre öt évig volt az osztály köztisztviselőben és közszere-
tetben álló vezére. Tudott önzetlenül dolgozni. Az elmúlt öt évben nem
volt intézetünknek nyilvános szereplése, amelynek sikerében érdemei
ne lennének. A Szívgyárdán és Vöröskereszten kívül is sokat foglalko-
zott a gyermekekkel. Népszerű is volt ezért a gyakorlóiskolában. A
gyermekek nagyon szerették. Szűkebb baráti köre megértő jóbarátot
becsült benne. Társaiért áldozatokra is képes volt. Nemcsak tanácsot,
kalácsot is adott. Sokirányú gyakorlati készségét (zene, rádió, villany-
szerelés) a cserkészben hasznosította. Munkája rendszerint elisme-
rést szerzett nevének. Egyéniségére még lobogó magyar érzelm-
világa jellemző. Isten áldása legyen ebből fakadó lelkes nemzetnevelő
munkáján! (Kováts Zoltán.)

Kováts Zoltán. Már az első év elején feltűnt értelmes, szép fele-
leteivel. Az osztály egyik legjobb tanulója volt. Hamarosan a jeles
diákok sorába lépett. Később az ifjúság életében mindig fontosabb
szerepet játszik. Az önképzőkör elnöke lesz. Mindenki szereti és
becsüli. Nagyon jó barát. A közös munkából mindig kivette részét.
Mint cserkész éli is a cserkész törvényeket. V.-éves korában átvette a
kiscserkészek vezetését. Az apródok körülrajongott »Zoli bá'-ja lett.
Szeretettel foglalkozik a gyermekekkel. Hivatása magaslátán áll. Érzí,
hogy tagja annak a nagy gárdának, melynek feladata, hogy önzetlen
munkájával gyarapítsa nemzetét. (Sebrek Imre.)

Kubát Ferenc intézetünk legharmonikusabban képzett növendé-
kei közé tartozik. Egyenes, nyílt, őszinte fiatalember. Magábamélyedő,
kevesekkel érintkező, kissé visszavonult lelkiség. A legjobb barát, aki
mások örömében és fájdalomában egyaránt osztozik. Mindig a legkí-
válóbbak között szerepelt. Habár anyagiakban sokszor nélkülözött,
lelke mindig annál gazdagabb, szebb volt. A lelkiismeretesség minta-
képe. Sokszor még a késő-esti órák is a tankönyv mellett érték. Kí-
való matematikus, s ennek megfelelően minden tette logikus, meg-
gondolt. Szerény. Sohasem dicsekszik. Őszinte vallásossága erőt ad
küzdemeihez. Nemcsak tudja, meg is valósítja életében a tanító főbb
jellemvonásait.

Lelkiismeretes, komoly, hivatásszerető egyénisége biztosítéka an-
nak, hogy az életben is megállja a helyét és tovább halad »A jobb és
nemesb lelkek útján«. (Göncz József.)

Balla Zoltán. Minden munkájára jellemző a lelkiismeretesség és
gondosság. Kötelességét odaadással teljesítő vezetőnek, osztálytársnak
és barátnak ismertem meg. Képességeivel önzetlenül szolgálta a köz-
ügyeit. Lélekkel tanul az iskola falain kívül is. Tapasztalatait és lelki
fejlődését esténként naplójában örökíti meg. Ilyen kemény önévelés-
sel érthető az, hogy az ötödik év végén csak 3 kettese volt. Magatar-
tása feljebbvalóival, osztálytársaival szemben mindig őszinte, benső
meggyőződésből fakadt. Gyermekszeretete is ilyen. Hogy a gyermekek

is megéreztek ezt a szeretetet, azt a ballagáskor, a gyermekszemekből legördülő könnycseppekből láttam. (*Szablár Ferenc.*)

Csaplár László. Már az első osztályban kitűnt gyakorlati tehetségével. Képességeit a közösség szolgálatába állította. Mindenütt ott volt, ahol önzetlenül lehetett dolgozni. Különösen sok munkát végzett az intézeti előadások alkalmával. Ő festette a díszleteket. Mulatásainkon nemcsak a maga szórakozását kereste. Sokat táncolt az igazgató úr védenccével is. Nagyon szereti a gyermekeket. Viszont-szeretetüket azok azzal mutatták ki, hogy tanításait csendben hallgatták. Faluszeretetét az a nagy és gondos munka bizonyítja, melyet a falutanulmány készítésével kapcsolatban végzett. (*Juhász Pál.*)

Pál Vince mindig a jó tanulók sorában volt. Az V. év végén egy kettese van. A többi jeles. Mindíg komolyan veszi a munkáját. Szeret dolgozni és szeret társainak is segíteni. Szereti a gyermekeket. Türelemmel és megértéssel foglalkozik velük. Azt mondhatnám, Pál Vince kiforrott tanítói egyéniség. Lelkiismeretes minden munkájában. Társaival szemben zárkózottnak tűnik fel, de ha alkalom nyílik rá, és elbeszéljük neki egyes dolgainkat, ő szeretettel meghallgatja és ha valamit nem helyesel, azt nyíltan megmondja az illetőnek. Társaival szemben néha a fékező szerepét vállalja. Sohasem elégedetlen. Vallásos ifjú. Ismeretei nagyon tágkörűek. Mindenhez hozzá tud szólni.

(*Nagy László.*)

Nagy László. Jó megjelenésű, mindenben pontos, szerény fiú. Kitartó munkája és rendszeres tanulása egyre jobb eredményhez vezetett. Az első év végén két hármasa is volt, s az ötödik év végén nincs hármasa, kettese is csak kettő van. Jellemző rá, hogy természetes megérzéssel vizsgálja a gyermekek lelkét, s ahol hibát talál, mindent megtesz, hogy kijavítsa. Jó kedélyű, de mindig és mindenben tudja a határt. *Az első négy osztályban sohasem hiányzott!* Ezt erős akarata tette lehetővé. Nem mondja, hogy keveset tanul, de önmaga teljesítményeivel soha sincs megelégedve. Egyenes, őszinte, magyar gondolkodású, nem keresi a mellékutakat. A jóra való törekvés, kitartás, rendszeret, szorgalom és lelkiismeretesség mintaképe. Harmónikus egyéniség. Jó tanító. (*Pál Vince.*)

Mező Ferenc. A vidámságnak, az ifjúi kedvnek, a kitartó szorgalomnak, a jó barátoknak megtestesítője Mező Ferenc. Kedves, barátságos, jómodorú. Szereti a gyermekeket. Ez évben kétszeres erővel igyekezett arra, hogy az intézetnek mindenképpen jó növendéke legyen. Szüleinek, különösen egy idő óta, engedelmes fia. Nem egyszer láttam, amint édesanyjának segített. Ez nem akadályozta őt tanulásában. Szorgalmának meglelt az eredménye. Ezzel tudta elérni azt, hogy most jelese van olyan tárgyból, amelyből eddig minden évben kettese volt. Az ötödik év végéig fáradhatatlanul dolgozott, nem a jó bizonyítványért, hanem azért, hogy jó magyar tanító legyen. Hiszem, hogy úgy is lesz. Isten segítse erre! (*Nagy János.*)

Szablár Ferenc intézetünk egyik legkedvesebb növendéke. Jellemének megismeréséhez szükséges, hogy néhány mondatban vázoljam intézeti pályafutását. Az első és második osztályban megfeszített erővel kellett dolgoznia, hogy megüsse a mértéket. Most az önképző-kör elnöke. Ez csak százszázalékos munka eredménye lehet. Szablárt

soha nem láttam tétlenül. Rengeteget olvas. Fejlődésének fényes bizonyítékai magas színvonalú önképzőkori előadásai. Március 15-i beszéde szónoki tehetségéről tanúskodik. Sokat lehetne írni egyéniségének egyik értékes alkotójáról: szellemes humoráról. A komoly önkéntes munkából is kiveszi a részét. Ő a színház-ügyek intézője, az internátus olvasó-, dolgozó- és folyosófelügyelője. Gondosan készül tanítói hivatására. A szemléltető eszközök gyűjtésében ő vezet. Szablárt jellemzi még az egészséges szerénység. Ilyen tanítókat vár a magyar nép. Ő fog tudni gyermeki lelket formálni, könnyeket törölni.

(*Balla Zoltán.*)

Göncz József. Kedves és szerény fiú; jó előadó és társalgó. Jóízű humorával a tréfa és adomamondás nagymestere. Értékes barát, tud együtt-érezni a szenvedőkkel és örül társai szerencséjének. Ha tud, készséggel segít. Szereti a gyermekeket, és azok is rajonganak a szép, tréfás meséket tudó Göncz tanítóbácsiért. Mestertanító. Tanításai és jellemzései mintaszerűek. A szorgalom példaképe. Saját hibájából még sohasem jött el készületlenül. Édesapja elvesztésekor bámulatos akaraterőről tett tanuságot. Nem maradt el a tanulásban, sőt az idén már vastagbetűs lesz a neve. Pedig első osztályban elégségsesei is voltak. Meghatóan szereti édesanyját és testvéreit. Ha nem is szerez mindenből jelest a képesítőn, az élet minden bizonnyal jelest ad neki.

(*Kubát Ferenc.*)

Márton László az internátusunkban a IV. dolgozó felügyelője és a főfelügyelő helyettese volt. A visszacsatolt Felvidékről került hozzánk két évvel ezelőtt. Közvetlensége, bátor fellépése, vidámsága, kellemes hangja rokonszenvet fakasztott környezetében már a találkozás első pillanatában. Az ő számára új életviszonyokat jelentő intézeti közösségbe simán és rövid idő alatt bele tudott illeszkedni. Őszinte hazaszeretetével bebizonyította, hogy a cseh nemzetköziség dudvája nem talált termékeny talajt a tekintélytisztelő magyar lélekben. A növendékeket, mint magyar testvéreit szerette és igazságosan bánt velük. A közösségért való önzetlen és áldozatos munkássága indította arra, hogy az elmúlt kemény tél nagy szénszükségletének idején, ha szemet nem is, de legalább fuvart szerzett a szénszállításhoz, továbbá arra, hogy az intézet berendezését, falait és a villanyáramot kímélje: társait is szüntelenül figyelmeztette erre. Figyelmes és udvarias; kellemes társalgó; szépen énekel és szaval; ezért társaságban megbecsülik. Legnagyobb erénye édesanyja iránt érzett szeretete, amely a legnehezebb feladatok megoldására képesíti. (*Zajtai Antal.*)

Zajtai Antal az intézetünk legkomolyabb tanulója. Évekkel ezelőtt kimaradt az iskolából, mert azt hitte, hogy könnyebb lesz künn az élet, mint a tanulás. Mint gyárimunkás rögtön kapott állást. Nemes lelkét évek múltával az egyhangú munka nem tudta kielégíteni. Ilyenkor régi ellenségéhez a könyvhöz és a tollhoz menekült. Végre elhatározta, hogy a megkezdett utat befejezi. Az Igazgató Úrnál meghallgatásra talált, — javaslatára visszakerült a IV. osztályba. Mint diák a vasakaratnak és szorgalomnak a mintaképe. Szigorú önbíráló, ki soha sincs megelégedve önmagával. Tétlenül sohase látni. Füzeteiért és tanítási tervezeteiért többször megdícsérték. Megértő jóbarát, önzetlen, önfeláldozó. Szívesen segít azon, aki segítségre szorul. Érzé-

keny, finomlelkű, akit mindnyájan szeretünk. — Fegyelmezett magatartásáért a levante-főoktató úrnak a büszkesége. Mint tanító igazi lelkiismeretességgel végzi munkáját. Boldog lehet az a falu, ahová kinevezik tanítónak. (*Márton László.*)

Fiúk! Itt a példa! Kövessék!

A Budapesti Állami Tanítóképző-intézeti Iskolatársak Egyesülete.

Az egyesület 1928. március hó 24-én alakult meg. Célja: az összetartás érzésének s a társas érintkezésnek ápolása azok között; kik ifjúságuk legszebb éveit a budapesti állami tanítóképzőben töltötték; célja ezen érintkezéssel is ébren tartani azt a pedagógiai szellemet, melyre mint tanítójelöltek, az intézet falai között a vallás-erkölcsi, hazafias népnevelés céljából irányítást kaptak; továbbá célja a nevezett tanítóképzőt, annak intézményeit és az iskolatársak esetleges hátramaradottjait erkölcsileg és amennyire a körülmények szükségessé és lehetővé teszik, anyagilag is támogatni.

A választmány évenként, rendszerint, négy ülést tart. A választmány, ha szerény keretekben is, igyekszik csekély adományokkal az intézet növendékeit támogatni.

Az iskolatársak bajtársi érzésének ápolására időnkint a Magyar Tanítók Otthona helyiségében (IX., Kinizsy-u. 14.) összejövetelt tart.

Az egyesület vezetősége: az egyesület tiszteletbeli elnöke: *Padányi-Frank Antal dr.*, tanügyi főtanácsos, az intézet igazgatója, választott tisztviselői ezidőszereint: *Jánosy Imre* elnök, *Szalatsy Richárd*, *Hittig Lajos*, *Jovicza Sándor* alelnökök, *Cser János dr.* ügyvezető igazgató, *Baráthy László* főtitkár, *Tőke Gyula* titkár, *Stipinger János* és *Cseh Ferenc* jegyzők, *Hock János* háznagy, *Novomeszky Gusztáv* pénztáros, *Klemm Árpád* ellenőr.

Az elmúlt iskolai évben április hó 27-én, az I. ker. áll. tanítóképző-intézet helyiségében tartotta meg az egyesület XII. rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Hiszekegy. Énekli az intézet ifjúsága.
2. Bevezető beszéd: *Padányi-Frank Antal dr.*, tanügyi főtanácsos, igazgató.
3. Elnöki megnyitó.
4. Emlékbeszéd Sztankó Béláról. Mondja: *dr. Bató László* képző-intézeti c. igazgató, tanulmányi felügyelő.
5. Beethoven: Éji dal.
Isten dicsősége. Énekli az intézet ifjúsága.
- 5/a Chopin: Forradalmi etude.
Dohnányi: C-dúr rapszódia. Zongorán előadja: *Anda Géza* tanítójelölt.
6. Titkári jelentés.
7. Pénztárosi jelentés.
8. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
9. A tisztikar és választmány tagjainak választása.
10. Az 1940. évi költségvetés tárgyalása.
11. Esetleges indítványok.
12. Himnus. Énekli az intézet ifjúsága.

Az intézet igazgatója bevezető beszédében örömét fejezte ki, hogy minden évben az intézetbe visszatérni látja a volt növendékeket.

Az elnöki megnyitó Sztankó Béla és Emhő Gyula, az egyesület alapítói, emlékének adózott.

A főtitkár jelentésében elsősorban a múlt év megrendítő eseményeivel foglalkozott.

»Elhunyt egyesületünk elnöke, létrehozója, lelke, iskolatársaink atyai jóbarátja Sztankó Béla, kit nemsokára segítőtársa, egyik alapító tagunk, Emhő Gyula alelnök követett. E két nagy csapás bénította meg egyesületünk működését. Elmaradt a közgyűlés, elmaradtak az összejövetelek. A kegyelet azonban nem hagyhatja veszni szeretve tisztelt elnökünk munkájának gyümölcsét, egyesületünk életét és a szebb jövőbe vetett hittel fogtunk hozzá, hogy kiegészítve egyesületünk tisztikarát új erőkkel, de a régi elgondolás mellett virágzóvá fejleszthessük» — mondotta a főtitkári jelentés.

Az elmúlt két évben 5 választmányi ülést és több elnöki megbeszélést tartottunk. Tagjaink létszámában jelentékeny változás állott be. Az elmúlt évben a tagok létszáma: 316 rendes tag, 7 alapító és 3 pártolótag.

*Az egyesület tagjainak névjegyzéke.**

Alapító tagok:

Gärtner Rezső

Horvay Ede

Moravitz Lajos

M. Mórocz Sándor

Scherer Gyula

Tass József

Zsadányi Ferenc

Rendes és pártoló tagok:

Adamkovits Bertalan, f.öv. el. felügyelő-ig., IX., Üllői-út 121.

Albucz Gábor, Budapest VIII., Mátyás-tér 3.

Ambrus Zoltán, Rákospalota, Kinizsi-u. 4.

Andor Mihály, f.öv. igazgató, III., Bécsi-út 62.

Arany Lajos, f.öv. tanító, I., Kléh István-u. 6.

Asbóth Ferenc, Budapest, V., Szabadság-tér 9.

Augusztiny Oszkár, Tihany, Régi póstaház.

Ábrán Zoltán, f.öv. tan. XI., Eszéki-u. 2.

Bajnok Géza, rk. isk. látogató, Dunakeszi.

Balla Béla, forg. adóellenőr.

Balogh Ferenc, áll. tanító, IX., Állami menhely, Üllői-út.

Balogh Imre, polg. isk. tan., Cegléd.

Balogh Imre, XIV., Bosnyák-u. 1/a.

Barabás György, polg. isk. tan., Sárvár.

Baracs Lajos, f.öv. tanító, XI., Budaörsi-u. 18.

Baráth Géza, ny. polg. tan., XIV., Jerney-u. 7.

Baráthy László, f.öv. tanító, VI., Kmetty-u. 2.

ifj. Bartai Árpád, I., Bors-u. 24.

Bartosch József, f.öv. tan., V., Csanádi-u. 11.

Dr. Bató László, tan. képző-int. c. igazgató, tanulmányi felügyelő, áll. óvónőképző-int. tanár, XIV., Semsey-u. 7.

* Az egyesület tagjait tisztelettel kéri az elnökség, hogy az alkalmaztatásukat vagy a lakóhelyüket illető változást az egyesület ügyvezető igazgatójának (Budapest, Szabó József-u. 14/c.) tudomására adni szíveskedjenek.

A dült betűkkel felsoroltak választmányi tagok, a *-al jelöltek pártoló tagok.

- Bazsó Károly, kir. közalapítványi ig., Szilfamajor, Fejér m.
Bálint Árpád, főv. tanító, VIII., Práter-u. 59/c.
 Bán Miklós, II., Hattyu-u. 13.
 Bárdos Sándor, főv. tan., I., Márvány-u. 27. II. 1.
 Bellay László, Putnok, Gömör m.
 Bendes Gyula, főv. tan., III., San Marco-u. 69.
 Benkő Miklós, ref tanító, Debrecen, Eötvös-u. 59.
 Bereczky Béla, szföv. tanító, VIII., Salétrom-u. 8.
 Berend (Büttel) Károly, áll. polg. isk. igazgató, Szekszárd.
 Berina István, gyógyped. tanár, VII., István-út 95.
 Besse Gyula, tanító, Szöllőssardó, Abaúj m.
 Békéssy Károly, főv. polg. isk. ig., VII., Peterdy-u. 38.
 Bíró Árpád, áll. rend. kezelő főtiszt.
 Bíró József, tan., Nagykörös.
 Bodor Sándor, XIV., Levente-u. 12.
 Bodó Antal, főv. tanító, IX., Gr. Haller-u. 12—14.
 Bodrogi István, Tápiógyörgye, Pest m.
 *Bokor Zoltán, főv. tanító, XIII., Gyöngyösi-u. 4.
 Bóna Menyhért, tanító, Jászfákóhalma, Szolnok m.
 Borbás János, Ujpest, József-u. 60.
 Borhy (Zelenka) János, tan., Pestszenterzsébet, Szt. Imre hg.-útja 88.
 Bottyányi László, főv. ip. t. isk. igazgató, Rákosszentmihály, Ilona-
 utca 99.
 Böczy Antal, áll. tanító, Nagykanizsa, Zala-m.
 Böze Tibor,
 vitéz Breznay Lajos, polg. tan., Putnok, Gömör m.
 Brém János, polg. tan., VIII., Mária Terézia-tér 1.
 Budai Endre, Ujpest, Ankara-u. 11.
 Burics László, polg. tan., Nagyatád.
 Burucs Sándor, Devecser, Veszprém m.
 Buza Gábor, zeneisk. tan., Debrecen, Darabos-u. 16.
 Cicutti Lajos, főv. el. ig., II., Horváth-u. 14.
 Czemmel János, tan., VII., Hernád-u. 40.
 Czettl Márton, tan., XIV., Zagy Lajos király-útja 91.
 Czimerer Béla, főv. polg. igazgató, II., Toldy Ferenc-u. 80.
 Csapó Gusztáv, főv. tan., Ujpest, Anonymus-út 22.
 Csányi Lipót József, nyug. gyógyped. ig., II., Csalogány-u. 50.
 vitéz Cseh Endre dr., IV., Veres Pálné-u. 9.
 Csekő Géza, főv. polg. tan., I., Németsvölgyi-út 16.
 Cser János dr., főv. tan., XIV., Szabó J.-u. 14-c.
 Cserven György, tanító, Alsódabas, Pest m.
 Csutorás B. Lajos, kántortanító, Szentbalázs, Somogy m.
 Daday Kálmán, tanító, Siófok.
 Debreceny Miklós, főv. el. ig., III., Zöldmáli-u. 23-a.
 Demecs Kálmán, Ujpest, Nádor-u. 46.
 Dévényi Oszkár, felsőkeresk. isk. tanár, VII., Hernád-u. 59.
 Dietzel Béla, főv. ip. tan., Rákosliget, XXV. u. 24.
 Dobos András, főv. tan., VIII., József-krt. 63.
 *Dobos László, rk. tag, polg. tan., VI., Szondy-u. 66. II. 4.
 Dornbach József, Tarnaméra, Heves m.
Dragoner Endre, főv. tan., Kispest, Teleki-u. 11.

- Drozdy Kálmán, főv. tan., IX., Ernő-u. 19.
 Egedy István, főv. el. ig., I., Krisztina-tér 4.
 Eisenstock Alajos, főv. el. igazgató, II., Keleti Károly-u. 26.
 Ettig Károly, tan.
 Ebner Rezső, ny. polg. tan., II., Zsigmond-u. 14.
 Faics István, kántortan., Várszó, u. p. Pétervására, Heves m.
 Farkas István, tan., Bag, Pest m.
 Farkas János, főv. tan., VII., Gyarmat-u. 47.
 Fazekas János, szfőv. tan., XIV., Thököly-u. 170.
 Fehér Elemér dr., klin. orvos, VI., Bulcsú-u. 23-c.
 Fekete Ernő, Budapest, VI., Lehel-u. 14.
 Flérik József, tan., Pere, u. p. Gibárt, Abaúj m.
 Flórencs József, tan., I., Márvány-u. 14.
 Gaál László, Szenyér, Somogy m.
 Gaál Ödön, áll. ig. tan., Szada, Pest m.
 Garamvölgyi Endre, tanító, Domony, Pest m.
 Gärtner Rezső, ny. el. isk. ig., I., Uri-u. 29.
 Gábler Ödön, áll. tan.
 Gáspárdy Aladár, polg. isk. ig., Balatonfüred,
 Gerzon Ferenc, főv. tan., VI., Dessewffy-u. 13.
 Gömöry Jenő, tan., Gyömrő, Pest m.
 Gurka Károly, IX., Üllői-út 69.
 Guzmics Lajos, ker. isk. látogató, ig., Letenye, Zala m.
 Györe László, tanító, Árpádföld.
 Gyulai László, polg. isk. ig., Győr, Vass József-u. 15.
 Gyulányi Aladár, szfőv. tan., cserkészint. gondnoka, VII., Thököly-út 5.
 Gyurkovich Zoltán, főv. ip. ig., Rákoshegy, Baross-u. 5.
 Gyurkicza Miklós, bizt. titk., Szolnok, M. Holl. bizt. társaság.
 Haán János, főv. polg. tan., XIV., Nagy Lajos király-útja 89.
 Haán Pál, áll. szính. tisztv., XII., Városmajor-u. 76.
 Haán Győző, főv. ip. isk. ig., XIV., Amerikai-út 37.
 Hajós Mihály, főv. el. ig., II., Hidász-u. 5.
 Hamvasi Nándor, főv. polg. tanár., VII., Damjanich-u. 32.
 Hanisch Béla, tan., Rákoscaba, Antal-u. 33.
 Harsányi László, kántortanító.
 Hasznosy Mihály, tan., Cegléd, II., Kupsi, Kovács major.
 Hayasi Béla, tan., Budaörs.
 Hámori Ferenc, Gyömrő, Jókai-u. 5.
 Háros Antal, főv. el. ig., VIII., Szentkirályi-u. 47.
 Hegedűs Sándor, tan., Kiskunmajsa, Szegedi-u. isk.
 Hertelendi József, főv. tan., V., Dráva-u. 12.
 Hittig Ágoston, főv. tan., III., Flórián-tér 3.
 Hittig Lajos, ny. polg. isk. ig., VIII., Üllői-út 40.
 Hock János, főv. el. ig., IX., Soroksári-út 38.
 Hodászy Miklós, testn. ig., IV., Eskü-tér 6.
 Holup József, igazgató, Guttamási, u. p. Isztimér, Fejér m.
 Hollós István, főv. tan., IX., Hentes-u. 17.
 Horányi Lajos, szfőv. tan., I., Krisztina-krt. 131.
 Horn József dr., felsőkeresk. ig., VII., Thököly-út.
 Horvay Ede, ny. képzőint. c. ig., XII., Szendy-u. 2.
 Horváth István, főv. polg. tan., VII., Elemér-u. 37. II. 1.
 ifj. Horváth István, cégvezető, IX., Tóth Kálmán-u. 8—10.

- Horváth Lajos, Pesthidegkút, Várhegy, Rákóczi-u.
 Horváth Lajos, Kispeszt, Deák Ferenc-u. 5.
 Hosszú Lajos, kántortanító, Balatonberény, Somogy m.
 Hubacs Jenő, főv. tan., XII., Alkotás-u. 32.
 Hunfalusy János, főv. polg. tan., Dunaharaszti, Lónyai-u. 18.
 Ihász Károly, kántortanító, Igrici, u. p. Mezőcsát.
 *Ilosvay Hollóssy Lajos, gazd. főtanácsos, VIII., Rákóczi-út 29.
 Incze Béla, áll. tanító, Miskolc, Soltész Nagy Kálmán-u. 98.
 Jablonkai (Gräfl) János, áll. el. ig., Solymár.
 Jakopovits Lajos, főv. el. ig., I., Krisztina-krt. 83.
 Jánosy Imre, főv. ip. isk. felügyelő, igazgató, VI., Bajnok-u. 17.
 Jászberényi Károly, tan., Gyömrő, Rudolf-u. 71.
 Jávor László, főv. tan., XIV., Gyarmat-u. 38.
 Jovicza Sándor, főv. el. ig., VIII., Bezerédy-u. 16-a.
 Józsvay Gábor dr., főv. polg. tan., IX., Soroksári-út 42.
 Juhász Lajos, IV., Gerlőczy-u. 4. félem. 2.
 Kajdy Gyula, tan., Uri, Pest m.
 Kamarás (Kindl) Vilmos, főv. tanító, I., Alkotás-u. 7-b.
 Kalocsai Sándor, főv. tan., I., Mészáros-u. 14.
 Karabélyos Ede, tan., Ura, u. p. Csenger, Szatmár m.
 Kapcsos Ferenc, főv. tan., XIV., Amerikai-út 72.
 Karvaly Viktor, főv. énekszakfel., XII., Zsámbéki-u. 14.
 Katona Ferenc, tan., Kispeszt, Kossuth Lajos-u. 110.
 Kállai Nándor, uradalmi tan., Sarkad, Nyék pusztá.
 Kertész Gyula, főv. polg. tan., I., Fery Oszkár-u. 55.
 Képesy József, V., Wekerle S.-u. 19.
 Kiss Imre, főv. polg. tan., VI., Szt. László-út 26.
 Kiss József Imre, főv. ip. ig., I., Halmi-u. 29.
 Kiss Károly, főv. polg. tan., VIII., Kisfaludy-u. 28-b.
 Klell Kálmán, főv. tan., VI., Rózsa-u. 7.
 Klemm Árpád, a Szentsírrend lovagja, főv. házinyomdai főfelügyelő,
 II., Kapucinus-u. 18.
 Kléber Géza, tan., Kispeszt, I., Dugonics-u. 10.
 Koczóh Sándor, ig. tan., Nagyrábé, Bihar m.
 Koháry Géza, könyvelő, V., Koráll-u. 20.
 Komlós Antal, főv. tan., VIII., Gyulai Pál-u. 6.
 Koncz Géza, főv. polg. tan., V., Csáky-u. 90.
 Kosztolányi István, körzeti isk. felügyelő és egyh. isk. látogató,
 Simontornya, Tolna m.
 Kovalcsik János, főv. tan., VIII., Kisfaludy-u. 40.
 Kovács Pál, tan., VII., Bethlen-u. 29.
 Kósa Imre, elektr. tisztv., V., Honvéd-u. 22.
 Kóta László, főv. tan., X., Üllői-út 124.
 Kóta Ferenc, főv. tan., IX., Kén-u. 3., IV. ép.
 Kókény Péter, ny. szföv. ip. isk. ig., Rákosszentmihály, Rákóczi-u. 92.
 Krasznai András, főv. tan., XI., Karolina-u. 5.
 Kreizler Sándor, főv. el. ig., X., Kada-u. 31.
 Kristó István, tan., XIV., Öv-u. 183. I. 2.
 Kucharik József, szföv. el. ig., VIII., József-krt. 77. II. 25.
 Kupi Ferenc, főv. nyilv. vezető, XII., Gömbös Gyula-út 39-a.
 Lantos Zoltán, tan., Budaörs.
 Lánicz József, áll. ig. tan., Budafok, Anna-u.

- Láng Tivadar, Szentendre.
 Lendvai Lajos, főv. tan., X., Gergely-u. 44.
 Lenkei Vilmos, főv. el. ig., VI., Szív-u. 21.
 Léka István,
 Ligeti Béla, főv. polg. tan., I., Lenke-út 88.
 Linczenholcz József, gyárigazgató, Ujlaki téglagyár, Bécsi u. 134.
 Locsava Sándor, főv. tan., Ujpest, Hajnal-u. 13.
 Lőrincz Dezső, Örkény, Pest m.
 Luspay Kálmán, főv. polg. tan., I., Csurgói-u. 20-a.
 Machács Lajos, főv. ip. tan., Rákoshegy, Gr. Csáky Albin-u. 4.
 Magyary Lajos, főv. el. ig., I., Horthy M.-út 52.
 Maier János, polg. tan., Kispest, Lehel-u. 4.
 Makray János, főv. tan., Pestszenterzsébet, János-u. 70.
 ifj. Mandl Kálmán, urad. tan.,
 Martos Ágost, ny. főv. el. ig., Albertfalva, Kertváros, Ujvidék-u. 8
 Marx Ferenc, tanító, Szentbékála, u. p. Kővágóórs.
 Máder Zsigmond, áll. polg. tanár, Kispest, II., Fő-tér 13.
 Márkus Rudolf, áll. tan., Hódmezővásárhely.
 Mendei Mihály, tanító, Pusztaszentlaka.
 Merva Ferenc, r. kat. isk. igazgató, Rákoscsaba.
 Mezey Ferenc, főv. tornaszakf. I., Horthy Miklós-út 71.
 Mérey György, főv. tan., Ujpest, Gr. Vécsey Károly-u. 42.
 Mihalik József, tan.-képző-int. tanár, Sashalom, Bejczy-u. 1.
 Misky István, áll. ig. tan., Makó, Rákosi-isk.
 Molnár Géza, főv. tan., VII., Rákóczi-út 80.
 Molnár István, főv. tan., VIII., Üllői-út 76.
 Molnár János, főv. polg. tan., VIII., Szentkirályi-u. 11.
 Molnár József, kántortanító, Bánd, Fejér m.
 Moravitz Lajos, főv. el. felügyelő ig., VIII., Práter-u. 11.
 Mosonyi László, Patak, Nógrád m.
 Moussong Gusztáv, áll. ig. tan., Nagykovácsi, Pest m.
 vitéz Móry Jenő, főv. tan., IX., Páva-u. 31.
 M. Mórocz Sándor, főv. polg. isk. ig., Ujpest, Kölcsey-u. 15.
 Müller János, tan., Budafok.
 Nagy Béla, ny. főv. polg. isk. ig., II., Kapi-u. 11.
 Nagy Jenő, főv. tan., X., Család-u. 19.
 Nagy József, polg. tan., Debrecen, Szent Anna-u. 29.
 Nagy József, főv. tan., XIII., Váci-út 159-b.
 Nagy Károly, XIII., Janicsár-u. 4.
 Nagy Lajos, főv. tan., XIV., Lengyel-u. 41.
 Nemeskéri Ferenc, főv. tan., III., Miklós-tér 2.
 Németh Ferenc, kántortanító, Sávoly, Somogy m.
 Németh Károly, főv. tan., VI., Teréz-krt. 30.
 Novomeszky Gusztáv, főv. tan., Rákospalota, Tóth István-u. 16.
 Nyiri Albert, tan.
 Ogonovszky Ernő, ig. tan., Felsőgalla, Mésztelep.
 Padányi Lajos, áll. ig. tan., Nyergesújfalu.
 Palotás Miklós, főv. tan., I., Alkotás-u. 35.
 Páhány János, tan., Dáka, Veszprém m.
 Pálosi Ottó, főv. tan., II., Tölgyfa-u. 14.
 Petik Kálmán, korm. tan., főv. el. ig., a nyaraltatási akció vezetője,
 IV. Prohászka Ottokár-u. 4—6.

56687

- Pédery Gyula, főv. ip. tan., VIII., József-kr. 29.
 Pilisi Lajos, kántortanító, Érsekcsanád, Pest m.
 Pogány József, főv. el. ig., III., Timár-u. 32.
 Pók Aladár, tan., Tura.
 Pörje László, főv. tan., I., Maros-u. 27.
 Princz Rudolf, tan., Vácduka, u. p. Váchartyán.
 Prockl Gyula, ig. tan., Bicske.
 Pusztay Kálmán, főv. el. ig., I., Rozmaring-u. 3.
Radnóti Lajos, főv. el. ig., VI., Váci-út 57.
 Randl Árpád, magántisztv. VIII., Lippay György-u. 2.
 Reicz Antal, tan., Hajós, Pest m.
 Remes Alajos, nyug. főv. el. ig., XII., Gömbös Gyula-u. 9.
 Remete Imre, Sashalom, Andrássy-út 53.
Reuter Ágoston, főv. polg. tan., IX., Kinizsi-u. 10.
 Révay Márton, I., Budakeszi-út 8.
 Riesz Dónát, főv. tan., I., Menkina János-u. 8-b.
 Rudolf Rezső, főv. polg. tan., III., Föld-u. 57.
 Rupnik Károly, főv. tan., I., Galántai-u. 14.
 Ruppert Róbert, áll. tan., Balatonalmádi, Veszprém m.
 Ruthner Gyula, főv. igazgató, II., Bimbó-u. 18.
 Sági Kálmán, tan., Mindszentkála, u. p. Kővágóórs.
vitéz Sándor István, főv. el. ig., V., Pannónia-u. 81.
 Schannen Jenő, főv. polg. tan.
 Scherer Gyula, ny. áll. polg. isk. felügyelő-igazgató, Ujpest, Toldi-
 utca 14.
 Schiller Ferenc, tan., Vác, Fegyház-u. 6.
 Schmall Zsigmond, nyug. ig. tan.
 Schmoll János, tan., Ózd, Gyártelep, Borsod-m.
 Sebestyén Endre, tan., Pilis, Pest m.
 Sebestyén Ferenc, tan., Nagykamond, Vas m.
 Simon Ferenc, polg. tan., Putnok, Gomor m.
 Simon Miklós, ny. polg. ig., I., Mátray-u. 5—7.
 Simonffy János, főv. polg. tan., XI., Előpatak-u. 7.
 Somorjai József,
 Soóky Sándor, főv. tan., IX., Erkel-u. 6.
 Sterk István, tan., Pestszentlőrinc, Darányi Ignác-u. 21.
 Stipinger János, tan., XIV. Nürnberg-u. 20.
Stolmár László dr., főv. tan., VIII., Baross-u. 71.
 Stolmár Károly, főv. polg. tan., IX., Üllői-út 124.
 Stolmár Viktor, tanító, Pásztó, Heves m.
 Studentz István, tan., Monor, Toldi-u. 20.
 Sümegi Rudolf, I., Logodi-u. 6.
 Szabó Jenő, tan., Ercsi.
 boczonádi Szabó Lajos, földbirtokos, Bakonybél.
 Szalay Pál, áll. tan., Kunszentmiklós, Pest m.
 Szalatsy Richárd, tanítóképző-int. tanár, XI., Tétényi-út 19.
 Szamosfalvi Imre, kántortanító, Verseg, Pest m.
 Szarvas Ede, áll. ig. tan., Kispest, Vécsey-u. 11.
 Szász Károly, polg. tan., Abaújszántó.
 Szegedi István, V., Vág-u. 12.
 Szeidl Oszkár, kántortanító, Vecsés, Pest m.
 Szelényi Ferenc, szföv. tan., VIII., Lósy Imre-u. 3.

- Szemerszky János, szföv. tan., VII., Bethlen Gábor-tér 3.
 Szendrődy (Scheiber) Ferenc, felügyelő-igazgató, Rinyabesenyő, u. p.-
 Lábod, Somogy m.
 Szente Lajos, föv. tan.
 Szentmiklós Gyula, ny. ig.-tanító, Ábánd, Somogy m.
 Szécsényi Sándor, polg. isk. tanár, Putnok, Gömör m.
 Sziklaváry Béla, föv. tan., Soroksár, Grassalkovich-u. 172.
 Sziklás Sándor, Ujpest, Lőrinc-u. 104.
 Szilas Ágost, nyug. föv. szakf. ig., II., Fiáth János-u. 16.
 Szilágyi Béla, föv. polg. tan., I., Otthon-u. 28/a.
 Szilágyi Béla, tan., XIV., Nagy Lajos kir.-utja 42.
 Szinnai János, Lajosmizse.
 Szíjártó Ernő, VI., Csata-u. 4.
 Szőlősi Andor, föv. tan., I., Enyedi-u. 11.
 Szőnyi Károly, tan., Dömsöd.
 *Sztankó Teréz, föv. tanító, XII., Fery Oszkár-u. 34.
 Szuchovszky Béla, tanító, Nógrádverőce.
 Szvoboda Ödön, ny. áll. gazd. tan., Kispeszt, Villany-u. 8.
 Takács Bogdán, föv. el. ig., I., Czakó-u. 9.
 Takács Jenő, tan., II., Kacsá-u. 26.
 Tanner Gyula, kántortanító.
 Tarkó Lajos, népm. titkár, Berettyóújfalu, Bihar m.
 Tass József, ny. felügyelő ig., III., Pusztaszeri-u. 85.
 Tausz György,
 Teller Ferenc dr., föv. tan., I., Schweidel-u. 11.
 Tellér Gyula, föv. ig., II., Batthyány-u. 32.
 Ternyei Ferenc, nyug. föv. el. ig., V., Falk Miksa-u. 13. I. 6.
 Till Géza, föv. el. ig., I., Attila-u. 107.
 Török Miklós, kántortanító, Oros, Szabolcs m.
 Tőke Gyula, tan., VIII., Rozgonyi-u. 2.
 Ujváry Lajos, tan., Sánta, Borsod m.
 Ungváry Elemér, föv. el. ig., VII., Elemér-u. 20.
 Vadas József, tan.
 Vagner Béla, tan., V., Csáky-u. 43.
 Varga Károly, föv. tan., VII., Istvánffy-u. 38.
 Vágvolgyi Jenő, föv. tan., X., Pongrác-u. 17.
 Vándory Dezső, föv. gyógyint. ig., III., Miklós-tér 5.
 Ványi Benő, tan., Siómars, Veszprém m.
 Vecsey Géza, szföv. ip. tan., II., Iskola-u. 8.
 Végh József, óvónőképző-int. ig., VII., Rózsák-tere 7.
 Végh Lajos, tan., XII., Gömbös Gyula-u. 1/a.
 Vésey Győző, tan., III., Veder-u. 21.
 Vitál Ödön, föv. szakf. ig., I., Márvány-u. 32.
 Vlaszák István, ny. föv. el. ig., Albertfalva, Temesvári-u. 21.
 Volly István, föv. tan., Pestszentlőrinc, Lakótelep 19/11.
 Waldfogel Ferenc, áll. tan., Pécs, Megyeri-u. 8.
 Weiser Imre, Dévaványa, Szolnok m.
 Wilde Ferenc dr., föv. tan., VIII., Horánszky-u. 27.
 Winter Pál, föv. tan., VIII., Práter-u. 34.
 Zsadányi Ferenc, ny. föv. el. ig., XI., Rozmaring-u. 3.
 Zsemlye Zoltán, tan., II., Margit krt. 58.
 Zsohár Gyula, föv. tan., VII., Kazinczy-u. 23.

a) Az iskolai év története.*

I. A tanári testület összetételében több változás történt. Váradi József r. tanárt felettes hatósága — 1939. szept. 1.-i hatállyal — az Orsz. Köznevelési Tanácsba osztotta be szolgálattételre. Ugyanekkor helyezték hozzánk Tanai Antalt, a jászberényi áll. tanítóképző-int.-ből, majd Árpássy Gyula r. tanárt, az esztergomi érs. r. k. tanítóképző-int.-ből. Örömrökre szolgált, hogy a tanév folyamán Mesterházy Jenő kartársunk bekerült a VI. f. o. 3. fokozatába, Dr. Kelemen József rendes tanárrá, Dr. Wagner Ferenc pedig helyettes tanárrá lépett elő. A tantestület tagjai közül Árpássy Gyula és Dr. Wagner Ferenc súlyos és hosszas természetű betegségén estek át. Szakszerű helyettesítésükről gondoskodtunk. Dr. Kelemen József egyéves bécsi tanulmányi szabadságáról visszatért s a helyettesítésével megbízott Poór Sándor a lévai áll. líceumba helyeztetett át.

Az egyes tantárgyak felügyelete céljából az érdekelt szaktanárok óráit látogatták: Fekete József igazgató (magyar nyelv és irodalom) és Lux Gyula dr. igazgató (kisebbségi német és szlovák nyelvórák, illetve tanfolyam).

A folyó tanévben — tanulmányozás céljából — ismételten meglátogatta intézetünket Róder Pál t. ü. főtanácsos, a Madách-u.-i gimn. igazgatója 30 tanárjelölttel (kétízben), Zibolen Endre dr. t. ü. főtanácsos, gyak. gimn. igazgató 20 tanárjelölttel, továbbá a Szt. Margit-intézet V. é. növ. Takács M. Friola és Jautz M. Ilmenda tisztelendő nővérek vezetésével, Tüll Lajos a pécsi Pius-gimn. igazgatója és Khin Antal a lévai áll. líceum igazgatója.

Intézetünk tanári testületéből ez évben a következők kaptak megbízást tanulmányi felügyeletre: Padányi-Frank Antal dr., Csada Imre dr., Ferenczi István, Jaloveczky Péter, Lux Gyula dr., Mesterházy Jenő, Prochaska Ferenc dr., Szalatsy Richárd, Tscheik Ernő és Árpássy Gyula. Általános tanulmányi felügyeletre is: Padányi-Frank Antal dr., Jaloveczky Péter és Prochaska Ferenc dr. Körzeti iskolafelügyeletre: Padányi-Frank Antal dr., és Árpássy Gyula.

II. A szénszállítási nehézségek a tanév második felében intézetünket is közelről érintették. Szünetet nem tartottunk. Néhány héten keresztül csupán az internátusi épületszárnyat fűtöttük, s a tanítást is itt bonyolítottuk le. A német-nyelvű tanítóképző-líceum I. osztálya, továbbá igazgatói irodája is ebben az épületrészben nyert elhelyezést, valamint mind a 18 növendéke.

* A kimerítően részletes történetet l. az Évkönyv más-más helyén.

Tanulóink érdeklődési körét kívántuk tágítani azval is, hogy a magyar neveléstudomány, -történelem, -irodalom és zeneművészet szakszerűbb szemlélésébe vezettük be őket. E célból növendékeink szépszámmú érdeklődő része — tanári irányítás mellett — gyakran látogatta a Magyar Paedagogiai Társaság, s a Magyar Irodalomtörténeti Társaság szakuléseit, a különféle tárlatokat, a Nemzeti Színház, Városi Színház, Belvárosi Színház ifjúsági előadásait, illetőleg a Zeneművészeti Főiskolán rendezett ének- és zenekari hangversenyeket.

Az iskola és a szülői ház közötti kapcsolatot egyébként a szülői értekezletek tartásával is biztosítottuk. Három értekezletünk volt a gyakorlóiskolai tanulók szülei részére, egy pedig növendékeink szülei részére.

Intézeti életünk kiemelkedőbb eseményei:

1939. szept. 8. Évnyitó istentisztelet.

1939. okt. 6. Hazafias emlékünnepe.

1939. okt. 28. A prof. növendékek — Mesterházy Jenő tanár vezetésével — megtekintették a Protestáns Kiállítást.

1939. okt. 30. Dr. Prochaska Ferenc az egész ifjúság számára a takarékoságról tart előadást.

1939. nov. 30., dec. 1.—2. Felvidéki tanítók írásbeli képesítő-vizsgálata.

1939. dec. 11.—22. Felvidéki tanítók szóbeli képesítő-vizsgálata.

1939. dec. 22. Gyak. isk. tanulók Karácsonyfa-ünnepélye, a tanárok s a IV.—V. évf. részvételével.

1940. jan. 8—9—10. Felvidéki tanítók írásbeli képesítő-vizsgálata.

1940. március 15. Hazafias ünnepély.

1940. március 30. A tánccal egybekötött műsoros cserkész-est főpróbája.

1940. márc. 31., ápr. 6. A tánccal egybekötött műsoros cserkész-est ünnepi előadása.

1940. ápr. 23. Dr. Kelemen József bemutató tanítása »Ikerszók és összetett szók« címen a liceum I. o.-ban a tankerület magyar-szakos tanárai részére.

1940. ápr. 24. Az V. évf. — az igazgató és 5 tanár kíséretével — társasgépkocsin megtekintette Tordas mintaközséget, s a budafoki Hangya-üzemeket.

1940. ápr. 27. Az Iskolatársak Egyesületének közgyűlése intézetünkben.

Május 9-én. Az V. évfolyam hittanvizsgálata, egyébként rendes tanítás.

Május 16-án. Az V. évfolyam osztályvizsgálata.

Május 17-én. Az V. évfolyam osztályvizsgálata.

Május 24-én. Különbözeti és magánvizsgálat.

Május 27-én. Írásbeli vizsgálat a pedagógiából.

Május 28-án. Írásbeli vizsgálat a magyar nyelvből.

Május 29-én. Írásbeli vizsgálat a mennyiségtanból.

Május 30-án. Írásbeli vizsgálat a német és szlovák kisebbségi nyelvből.

Június 1-én. 5 órakor testnevelési ünnepély és táncvizsga.

Június 9-én. 10 órakor évzáró ünnepély. Előzőleg hálaadó istentisztelet.

Június 10-én. Az I—IV. osztályok hittanvizsgálata.

Június 10-én. D. u. 4 órakor a gyakorlóiskola hittanvizsgálata.

Június 11-én, 12-én és 13-án a líceum I. és II. osztályának vizsgálata.

Június 11-én. A III. évfolyam vizsgálata.

Június 12-én. A IV. évfolyam vizsgálata. D. u. 4 órakor a gyakorlóiskola vizsgálata.

Június 13-án. A IV. évfolyam vizsgálata.

Június 21-én. D. e. 8 órakor a képesítő-vizsgálat előértekezlete.

Június 21-én. D. e. 9—1-ig képesítő-vizsgálat a hittanból.

Június 21-én. D. u. 4—7-ig négy jelölt szóbeli képesítő-vizsgálata.

Június 25-én. D. e. 8—10. tanítás. 10—1. és 4—7. nyolc jelölt szóbeli képesítő-vizsgálata.

Június 24-én. D. e. 8—10. tanítás 10—1. és 4—7. nyolc jelölt szóbeli képesítő-vizsgálata.

Június 25-én. D. e. 8—10. tanítás. 10—1. és 4—7. nyolc jelölt szóbeli képesítő-vizsgálata.

Június 25-én. Magyar nyelvi kiegészítő vizsgálat. Írásbeli.

Június 26-án. Magyar-, német- és szlovák nyelvi kiegészítő vizsgálat. Tanítás. Szóbeli vizsgálat.

Június 26-án. D. e. 8 órakor beíratkozás a líceum I—III. osztályába.

Június 27-én. Záróértekezlet. Vizsgálat az egyházi énekből és zenéből.

Június 28-án. D. e. 10 órakor évzáró értekezlet.

Az elmúlt tanévet igazgatónk a visszacsatolt területek keltette szellemi légkörben indította útnak. Intézetünk nevelési egysége tehát azt is jelentette, hogy valamennyi tárgy tanításának tengelykérdése a keresztény magyar gondolat volt. Ennek a tervszerű nevelésnek eredménye mutatkozott akkor is, midőn növendékeink — saját elhatározásukból, — anyagi erőforrásukat szinte meghaladó támogatásban részesítették a finn testvérek, s az árvízkárosultak segélyezését célzó mozgalmat.

Dr. Wagner Ferenc.

1. Hatóságok.

Tanulmányi tekintetben az iskola a vallás- és közoktatásügyi miniszter vezetése alatt áll.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter:
Hóman Bálint dr.

Államtitkár:
Fáy István.

Csoportfőnök: **Kósa Kálmán dr.**, miniszteri osztályfőnök.
A tanítóképző-intézeti ügyosztály főnöke: **Huszka János dr.**, miniszteri tanácsos.
A budapesti tankerület kir. főigazgatója: **vitéz Fraknóy József.**

b) A tanári testület névjegyzéke és iskolai munkaköre.

Sorszám	A tanár neve	Képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
			Összesen	Ennél az intézetnél			
1	Padányi-Frank Antal dr.	Pedagógia, filozófia szakos, rendes tanár, igazgató, tanügyi főtanácsos.	29	21	Mindennapi kérdések I. 1. Tanítói hivatás órája IV. 1; V. 1.	3	Az intézet szellemi, anyagi ügyeinek és internátusának vezetője. Az Apponyi Kollégium budapesti tagozatának igazgatója. Az esztergomi érseki r. k. tanítóképző-intézet képesítővizsgálatának elnöke. Tanulmányi felügyelő. Körzeti iskolafelügyelő. Lakik: XII., Fery Oszkár-utca 40. sz.
2	Árpássy Gyula	Filozófia, pedagógia szakos, rendes tanár.	12	1	Lélektan III. 3. Neveléstan IV. 4. Iskolaszervezetten V. 1. Pedagógia gyak. V. 1. Tanítási gyakorlat IV. 2; V. 6.	17	A pedagógiai szertár őre. Az önképzőkör felső tagozatának tanár-elnöke. Tanulmányi felügyelő. Körzeti iskolafelügyelő. Irodába beosztva. Lakik: XI., Szent Imre hg.-u. 86.
3	Budaváry László	Gyakorlóiskolai tan. okl., a gyak. isk. vezetője	30	5	A Gyakorlóiskola III-IV. osztályát vezette, résztvett a tanítónövendékek gyak. ki-képzésében.	30	Lakik: III., Bécsi-út 88. I. ép. fdszt. 14.

Sorszám	A tanár neve	Képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
			Összesen	Ebből az intézetnél			
4	Csada Imre dr.	Mennyiségtan, fizika szakos, rendes tanár, c. igazgató.	32	2	Mennyiségtan III. 2; IV. 2; V. 2. Természettan III. 3; IV. 5. Gyakorlati kiképzés V. 1.	15	A fizikai szertár őre. Tanulmányi felügyelő. Lakik: XII., Fery Oszkár-utca 84. II. 2.
5	Ferenczi István	Gyakorlóiskolai tan. okl., a gyak. isk. vezetője.	33	6 ^{1/2}	A gyakorlóiskola I-II. osztályát vezette, résztvett a tanítónövendékek gyakorlati kiképzésében.	30	Lakik: VI., Székely Bertalan-u. 23. III. 1.
6	Frigyes Béla	Természetrajz, kémia, fizika szakos, rendes tanár.	24	11	Természetrajz I. 4; II. 4; III. 4; IV. 4. Gyakorlati kiképzés V. 1.	17	A természetrajzi, ásvány-vegytani szertár őre. Az intézet irodájába beosztva. A cserkészcsapat parancsnoka. Lakik: XII., Fery Oszkár-utca 55. I. 20.
7	Garamvölgyi Ervin	Testnevelő tanári okl., helyettes tanár.	4	4	Testnevelés I. 3; II. 3; III. 2; IV. 2; V. 2. Gyakorlati kiképzés V. 1.	13	A IV. oszt. főnöke. A Sportkör tanárelnöke. A testnevelési szertár őre. Internátusi felügyelő tanár. Irodájába beosztva. A köztartás vezetője. Lakik: XII., Fery O.-u. 40.
8	Gárdonyi József dr.	Gazdasági tanár.	27	4	Gazdaságtan III. 2; IV. 2.	4	A gazdasági szertár őre. Szolgálatára beosztva a földművelésügyi minisztérium közéletelmzési osztályához; mint miniszteri vizsgabiztos működött aszentmártonkútai, berettyóújfalui, hajdúdorogi, győrsági, váncsodi téli gazdasági tanfolyamokon. Lakik: V., Nádor-u. 34.
9	Hüml Ármin	Lelkeszi és tanítói okl., vallástanárr.	35	27	Ág. h. ev. hittan I. 1; II. 1; III. 1; IV. 1; V. 1.	5	Lakik: I., Verbőczy-u. 28.

Sorszám	A tanár neve	Képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
			Összesen	Ennél az intézetnél			
10	Kelemen József dr.	Magyar, német szakos, (helyettes tanár.) R. tanár.	6	3	Magyar I. 4; Német I. 2; II. 2; III. 2; IV. 2; V. 2. Kisebbs. német III. 2. Tanítói hivatás órája III. 1.	17	A III. osztály főnöke. A német szertár öre. Az irodába s a németnyelvű áll. tanítóképző liceum irodájába beosztva; az utóbbi intézetnél óraadó tanár. Lakik: XII., Nagyenyed-u. 5.
11	Kishonti Barna	Ének és zene-szakos, rendes tanár.	23	21	Ének I. 3; II. 3; III. 1; IV. 1; V. 2. Zene I. 2; II. 1; III. 1; IV. 1; V. 1. Karének III. V. 1. Gyakorlati kiképzés V. 1.	18	Értekezleti jegyző. A zenei szertár és könyvtár öre. Lakik: XII., Fery Oszkár-u. 48.
12	Mesterházy Jenő	Történelem, magyar, földrajz szakos, rendes tanár, tornatanári okl.	27	27 1/2	Történelem I. 3; II. 2; III. 2; IV. 2. Alkotmánytan V. 2. Magyar nyelv III. 4. Gyakorlati kiképzés V. 1.	16	A történelmi szertár és könyvtár öre. A kultúresték rendezője. Tanulmányi felügyelő. A miskolci evang. tanítóképző-intézet képesítő vizsgálatain kormányképviselő és a miskolci izr. tanítóképző-intézet képesítővizsgálatainak elnöke. Lakik: XII., Királyhágó-tér 9.
13	Prochaska Ferenc dr.	Földrajz, magyar, történelem szakos, okleveles közgazda, rendes tanár.	21	11	Magyar nyelv II. 3. Német nyelv I. 2. Földrajz I. 3; II. 2; III. 2; IV. 1. Közgazdaságtan V. 2. Gyak. kiképzés V. 1.	16	Az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület tanár-elnöke. A földrajzi szertár és könyvtár öre. Tanulmányi felügyelő. Lakik: XII., Csörsz-u. 9.
14	Szabó Béla	Földrajz, természettan, kémia szakos, rendes tanár.	9	9	Testtan II. 3. Zene I. 2; II. 1; III. 1; IV. 2; V. 2. Prot. egyházi ének III. 1; IV. 1; V. 1. R. k. egyházi ének III. 1; IV. 1; V. 1. Zenekar III-V. 1.	18	A liceumi értekezletek jegyzője. Irodába beosztva. Lakik: I., Mészáros-u. 60/c. I. 2.
15	Szalatsy Richárd	Pedagógia, filozófia szakos tanár, gyak. iskolai tan. okl., a gyakorlóiskola vezetője.	34	13	A gyakorlóiskola V—VIII. osztályát vezette, résztvett a tanítónövendékek gyakorlati kiképzésében.	30	Lakik: XI., Tétényi-út 19.

Sorszám	A tanár neve	Képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
			Összesen	Ennél az intézetnél			
16	Szelényi Dezső	Magyar, német szakos, rendes tanár.	27	16	Irodai teendőket vég.	30	Lakik : I., Roham-u. 5. fsz. 1.
17	Tanai Antal	Filozófia-pedagógia szakos, rendes tanár.	24 1/2	1	Mennyiségtan I. 4. Neveléstört. V. 3. Iskolaszervezetten V.1. Nevelési és tanítási gyak. IV. 2; V. 6. Pedagógiai gyak. V. 1.	17	A liceum I. osztályának főnöke. Tanulmányi felügyelő. A Debreceni Tankerületi Közoktatási Tanács tagja. Lakik : XII., Nagyenyed utca 9.
18	Tóth Ernő	Lelkeszi és vallás- tanári okl., vallás- oktató.	8	5	Ref. hittan I. 1; II. 1; III. 1; IV. 1; V. 2. Ref. hittan a gyakorlóiskolában I-IV. 1. V-VIII. 1.	8	Lakik : Csillaghegy, Vörösmarty-u. 3.
19	Tscheik Ernő	Rajz szakos, rendes tanár, c. igazgató	34	21	Rajz I. 2; II. 2; III. 2; IV. 2; V. 2. Kézimunka I. 2; II. 2; III. 1. Gyakorlati kiképzés V. 1.	16	A II. osztály főnöke. A Segítő-Egyesület tanárelnöke. A rajz és kézimunka szertár őre. Tanulmányi felügyelő. Lakik : XII., Bőszörményi-út 8.
20	Vajda János	Hittanári okl., rendes hittanár.	9	8	Hittan I. 2; II. 2; III. 2; IV. 2; V. 2. Gyakorlóiskolai hittan I-VIII. 6.	16	A Jézus Szíve ifj. Szövetség és a gyakorlóiskolai Szivgárda igazgatója. Lakik : XII., Márvány-utca 48.
21	Wagner Ferenc dr.	Történelem, magyar szakos, helyettes tanár.	2	2	Magyar III. 3; V. 2. Szlovák nyelv III. 4; IV. 4; V. 4. Gyakorlati kikép. V. 1.	18	A magyar könyvtár és szertár őre. Az önképzőkör alsó tagozatának tanárelnöke. Internátusi felügyelő tanár. Az ifj. színelőadások és hangversenyek intézője. Az ifj. Olvasókör tanárelnöke. Irodába beosztva. Lakik : XII., Fery Oszkár-u. 40.
22	Vujcics Dusan	Lelkeszi okl., óraadó hitokt.	—	4	Gör. kel. hittan I. és II. 1.	1	Lakik : Pomáz. Pest. vm.

Sorszám	A tanár neve	Képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
			Összesen	Ennél az intézetnél			
23	Ruttkay Miklós dr.	Hittanári okl., óraadó hitokt.	17	13	Gör. kat. hittan I. és IV. 1.	1	Lakik: VIII., Damjanich-utca 14.
24	Kiss Mária	Munkamester-női okl., gyak. isk. óraadó tanítónő.	6	6	Női kézimunka a gyakorlóiskola I-IV. 1.	1	Lakik: I., Társ-u. 6.
25	Streck Laura dr.	Lelkészi okl., gyak. isk. óraadó hitoktató.	—	1	Ág. h. ev. hittan a gyakorlóiskolában I—VIII. 1.	1	Lakik: Csillaghegy.
26	Timár Mihály dr.	Orvosi okl., óraadó.	2	2	Egészségtan V. 1.	1	Lakik: VIII., József-körút 41.

A leventeoktatói tanfolyamot vezették: **Tahy Géza, Tóth Ervin** vezetőfőoktatók és **Dr. Scholz Brúnó** főoktató. Az intézet növendékei közül az I. oszt. 2, II. oszt. 2, III. oszt. 3, IV. oszt. növendékei mint segédoktatók a XII. ker.-i különböző leventecsoportoknál működtek, a gyakorlati tudás megszerzése céljából, az V. oszt. 3, összesen heti 10 órában részesült kiképzésben.

Intézeti orvos: **Sarudy Elemér dr.** belgyógyász szakorvos, ideg- és elmeorvos szakorvos, egyetemi tanársegéd.

Irodába beosztva: **Divald Irén** polg. isk. r. tanár. (Betegszabadságon.)

Intézeti számvivő: **Papp Antal dr.** számtiszt.

A tanári testület nyugalmazott tagjai:

1. **Horvay Ede** c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: nyelv- és történettud. és zene. Szolgálati éveinek száma: 35. Nyugalomba vonult 1926-ban. Lakik: I., Szendy-u. 2.

2. **Németh Sándor** tanügyi főtanácsos, c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: nyelv- és történettud. Szolgálati éveinek száma: 35 év. Nyugalomba vonult 1936-ban. Lakik: I., Ugocsa-u. 3.

3. **Éber Rezső** c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: fizika, kémia, mennyiségtan. Szolgálati éveinek száma: 35. Nyugalomba vonult 1938-ban. Lakik: XIV., Stefánia-u. 13/c. 7. 1.

4. **Jaloveczky Péter** c. ig., rendes tanár. Szaktárgyai: termr., kémia, fizika. Szolgálati éveinek száma: 35. Nyugalomba vonult 1940-ben. Lakik: XI., Tétényi-u. 110.

Intézeti segédszemélyzet.

Gazdasszony: Kurách Emma. 1919. óta teljesít szolgálatot. Az intézetben 1934. óta működik. *Kertész:* Szláby József. 1911. óta teljesít szolgálatot. *Kisegítő szolgáló:* Csikós Nagy Lajos. 1935. óta teljesít szolgálatot.

c) A tanári testület irodalmi és társadalmi munkássága.

Dr. Padányi-Frank Antal: Ebben az évben a következő előadásokat tartotta: 1. Az 1939. év nyarán a visszacsatolt területek tanítói részére rendezett 6 (Kassa, Léva, Komárom, Esztergom, Budapest I. és Budapest II.) átképző és továbbképző tanítói tanfolyam vezetője és egyik előadója. 2. Eszménykép a nőnevelésben. (Az esztergomi érseki tanítónőképző-intézetben. Megjelent a Néptanítók Lapjában.) — 3. Eligazodás ellentétesnek látszó pedagógiai elvek terén. (Fejérmegyei Általános Tanítóegyesületben, Székesfehérvárott.) — 4. A nemzeti nevelés célja. (a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége.) — 5. A nevelés módszere — egy ifjú lelki fejlődésével kapcsolatosan. (Magyar Paedagogiai Társaság. Megjelent a Néptanítók Lapjában.) — 6. Eszményi gyakorlatiasság a líceum és leánylíceum munkájában. (Tanítóképző-intézeti Tanárok Országos Egyesülete. Megjelent a Magyar Tanítóképzőben.) — 7. A magyar nyelvhelyesség gondozása és a helyesírás tüzetesebb tanítása a népiskolában. Hogyan kapcsolódtam — mint körzeti iskolafelügyelő — egyes osztályok nevelői munkájába? (Pedagógiai szeminárium. Ujpest.) — 8. Mennyiben szolgálja a líceum a tanítóképzést? (T. I. T. O. E. Megjelent a Magyar Tanítóképzőben.)

Árpássy Gyula a Tanítóképző-intézeti Tanárok Orsz. Egyesületének választmányi, a Magyar Gyermektanulmányi és Gyakorlati Lélektani Társaság rendes tagja, az Esztergomi Balassa Bálint Irodalmi és Művészeti Társaság lev., a Tanügyközigazgatási Tisztviselők Orsz. Egyesületének r. tagja. 1939. nyarán a felvidéki tanítók számára rendezett átképző tanfolyamok előadója. (Losonc három, Udvard egy tanfolyam.) Ugyancsak előadója volt a Kárpátalján rendezett tanítói átképző tanfolyamoknak is. (Ungvár, Huszt.) Ezen munkájáért miniszteri elismerésben részesült. A tanév folyamán részt vett az iskolán kívüli népművelési munkában is. Egy 40 órás helyesírási és egy 40 órás számolási tanfolyamot tartott.

Budaváry László: Felelős szerkesztője a Nemzeti Élet című nemzetvédelmi politikai és közgazdasági hetilapnak, melyben politikai és társadalmi jellegű cikkei jelentek meg.

Garamvölgyi Ervin: Az Emericana »Mátra« korporációjának dominusa. Vezérkönyvet írt a népiskolák VI. osztálya számára »A néptanítók pedagógiai kis könyvtára« című vezérkönyvsorozathoz. Ünnepi beszédet mondott Szent Miklós püspökről, az Emericana »Mátra« korporációjának védőszentjéről. Előadást tartott »A líceumi testnevelés lehetőségeiről« a Tanítóképző-intézeti Tanárok Országos Egyesületében. (Megjelent a Magyar Tanítóképzőben.) Emlékbeszédet mondott Énekes Istvánról, a los-angelesi olimpiai játékok ökölvívó bajnokáról. Megszervezte és vezette a »Középfokú Iskolák Sportköreinek Országos központja« birkózó tanfolyamát. Keresztes Lajos amszterdami és Lőrincz Márton berlini olimpiai birkózó világbajnokokkal bemutató mérkőzéseket tartott.

Dr. Kelemen József: A szegedi Alföldkutató Bizottság és a Magyar Nyelvtudományi Társaság tagja. Ebben az évben a következő tankönyvei jelentek meg: *Magyar irodalmi olvasókönyv* I.—II. köt.,

a líceum és leánylíceum I.—II. osztálya számára. *Magyar nyelvkönyv* a líceum és leánylíceum I.—II. osztálya számára. Bp. 1939. (Németh Sándorral és Dr. Somos Lajossal.)

Folyóiratban megjelent cikkei: Szempontok az ikerszók vizsgálatához. (Magyar Nyelv XXXV. évf.) — A százéves jelentéstan. (Magyar Nyelv XXXVI. évf.)

Mesterházy Jenő: Rádió-előadásokat tartott. A Székesfőváros Iskolánkívüli Bizottságának felkérésére tanulmányi kirándulásokat vezetett Budapest és közeli környéke műemlékeinek, művészeti szépségeinek megismertetésére. A Székesfővárosi pedagógiai szemináriumban a tanítói továbbképző tanfolyamon előadásokat tartott Budapest kialakulásáról és műemlékeiről. A Kansz elnöki bizottsági munkálataiban állandóan részt vett. Tanulmányokat írt a Magyar Tanítóképzőbe; Pedagógiai Szemináriumba (Mátyás király emlékei, A budavári Honvédelem); Magyar Lélekbe (A Mezőgazdasági-Múzeum, A Széchenyi-emléktábla. Emlékezés Mátyás királyról); A Napkeletbe (Budavár Zsigmond korabeli emlékei). A líceum és leánylíceum I. és II. osztálya számára megírta az egyetemes történelem kézikönyvét.

Szalatsy Richárd: Helyesírási gyakorlatok a népiskolák V. és VI. osztálya számára. Előadásokat tartott: a kispesti tanítók pedagógiai szemináriumában, a Budapest Székesfőváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottság előadói értekezletén, a visszacsatolt Felvidék és Kárpátalja tanítószága részére Rimaszombaton, Rozsnyón és Munkácson rendezett átképző tanfolyamokon.

Tanai Antal: Az Országos Köznevelési Tanács megbízásából vezérkönyveket és a pedagógiai szemináriumok könyvtárai számára beszerzésre kért könyveket bírált. A visszacsatolt területek tanítói részére 1939. nyarán tartott átképző tanfolyamok pedagógiai vezetője és előadója Ipolyságon, Léván és Huszton, az ungvári ruthén nyelvű tanfolyamnak pedig tanácsadója és megfigyelője volt.

Dr. Wagner Ferenc: A székesfővárosi népművelés keretében előadást tartott »Magyar-szlovák történelmi kapcsolatok« címen. Résztvett az Országos Köznevelési Tanács munkálataiban a líceumot életbe léptető 1938:XIII. t.-c. végrehajtásával kapcsolatban, s a kisebbségi tanítóképzést tárgyaló szakértekezleten. Előbbiért miniszteri elismerést kapott. Nyomtatásban megjelent 1939—40-ben: Kultúrfeladataink a Felvidéken (Nevelésügyi Szemle), Kozma Andor történetiszemlélete (Történetírás). Számos ismertetést írt, a fenti lapokba is, nemzeti és történelmi, kisebbségi oktatásügyi művekről, előadásokról és folyóiratokról. Ez évben jelent meg doktori értekezése — 4 ívnyi terjedelemben — »A szlovák nacionalizmus első korszaka« címen.

d) Különböző jelentések.

I.

Épület. Berendezés. Udvar. Kert.

Épületünkön az elmúlt évben is végeztettünk némi tatarozást. Az intézet és az internátus több helyiségét kifestettük.

Udvarunk teljesen a játék és a sport céljait szolgálja. A testnevelés szempontjából kívánatos volna, hogy a földművelésügyi mi-

nisztérium tulajdonában lévő szomszédos telek (azelőtt állami fatelep) az intézetünkhöz csatoltassék.

Az intézet kertje 700 négyszögöl. Belőle lehetőség szerint a mezőgazdasági termelés minden ágának szakítódott egy-egy kis terület. Így van benne konyhakert, virágoskert, szőlő, gyümölcsös és a szántóföldi termények bemutatására való parcellák. A tanulók a gazdaságtan elméleti oktatásának gyakorlati részét itt sajátítják el.

A kert felszerelése: méhes, üvegház, négy melegház. Ezekben a néptanító számára oly fontos méhészkedést, továbbá virág- és műkerti növények nevelését, korai zöldségtermelést tanulja meg az ifjúság a gazdaságtan tanára és az intézet kertészének irányításával.

Internátus.

Intézetünk fokozottabb mértékben biztosíthatja azoknak a növendékeknek a nevelését, akiket szülők teljesen az internátusra bízna. Ezt az alaposabb nevelést különlegesen biztosítja a közös étrend, a bőséges tanulási alkalom, a tanulmányi, erkölcsi és egészségügyi felügyelet. Az internátusi ifjúság jó szellemére vall, hogy a nevelés munkájából maga is kiveszi részét: felügyelnek egymásra, támogatják egymást munkájukban. Az internátus szigorú fegyelmet követel, amely azonban nem rideg, hanem melegséggel párosult szigorúság, s így a szülőnek és a növendéknek egyaránt érdeke. A németnyelvű tanítóképző-líceum mind a 18 növendéke internátusunkban nyert elhelyezést.

Köztartás.

Az intézet köztartása az elmúlt esztendőben is zavartalanul működött. Az étkezés rendje olyan volt, mint az előző iskolaévben. Ez évben is, a 8 órától délután 2 óráig folyó tanítások miatt, az ebéd délután 2 óra 10 perckor volt, s ezért a növendékek délelőtt 11 órakor kenyeret kaptak.

Segélyezés, ösztöndíjak, alapítványok.

Az internátusi és egyéb kedvezmények a Statisztika c. fejezetben találhatók.

A székesfővárosi Gyermekfelruházási Akcióból az iskolanővérek útján ez évben is több növendék részesült segélyben.

Alapítványaink kamatai részben anyagi segítségnek, részben erkölcsi jutalomnak tekinthetők.

Az 1939/40. iskolai évben jutalomdíjban részesült növendékek:

1. Keller alapítvány kamatai $2.62 + \text{Iskolatársak: } 4.38 = 7.-$ P. Kapta: Göncz József.
2. Sztankó alapítvány: $2.62 + \text{Iskolatársak: } 4.38 = 7.-$ P. Kapta: Balla Zoltán.
3. 40-éves találkozó: $2.62 + \text{Iskolatársak: } 4.38 = 7.-$ P. Kapta: Nagy János.
4. Roxer alapítvány: $1.05 + \text{Iskolatársak: } 5.95 = 7.-$ P. Kapta: Szablár Ferenc.
5. Horvay Ede alapítvány: $6.58 + \text{Iskolatársak } - .42 = 7.-$ P. Kapta: Mező Ferenc.

6. Quint József alapítvány: 98.86 P. Kapták: Koren István: 24.73, Wimmer József: 24.71, Somogyvári Sebestyén: 24.71, Szeleczki Péter: 24.71 P.

7. Gyertyánffy alapítvány: 20.— P. Kapta: Pál Vince.

8. Iskolatársak Sztankó Béla alapítv. 30.38 P. Kapta: Vörös István.

9. Horvay Edéné alapítvány: 70.08 P. Kapta 14 növ., á 5.— P: Csaplár László 5.08 P; Márton László 5.— P; Sebrek Imre 5.— P; Kováts Zoltán 5.— P; Nagy László 5.— P; Kenderesi Tibor 5.— P; Rác László 5.— P; Gyarmati Imre 5.— P; Wendler Flórián 5.— P; Csitáry Ferenc 5.— P; Kunsági Elemér 5.— P; Tompos István 5.— P; Szentirmai L. 5.— P; Budai Gábor 5.— P.

10. Az *intézeti javadalomból*, á 5.— P: Bochdanovits Ákos, Császár Ottó, Körösi Lajos, Chemez Árpád, Hencz Imre, Kováts Gyula, László Antal, Medgyessy Sándor, Szabó László, Sebrek József, Bálint Károly, Németh Rezső.

11. Szóts József ny. polg. isk. igazgató 200.— P jutalomdíját: Göncz József 50.— P, Kubát Ferenc 50.— P, Lengyel István 50.— P, Zajtai Antal 50.— P.

12. Molnár Mihály kisteleki ny. tanító 10 P-s adományát év-közben kapta: Zajtai Antal.

13. A Horthy Miklós ösztöndíj-alapítványból 200—200 P-ben részesült: Kováts Zoltán, Nagy János, Turcsányi Emil, Czuczor Gergely, Bulyáki Lajos.

14. Felvidéki tanítók budapesti 1939. évi továbbképző tanfolyamának hallgatói által adományozott 100.— P-ből:

- a) vizsgálati tételek nyomtatása felvidéki tanítók részére 55.— P,
- b) Anda Géza V. é. növ. 45.— P.

II.

Nevelés. Fegyelem.

Minden tevékenységünk arra irányult, hogy tanítványainkból valóságos, hazafias, művelt, jómodorú úriembereket és lelkiismeretes tanulókat neveljünk. Ezt a célt szolgálta az a határozatunk is, amely szerint a helyettesítések alkalmával a társadalmi érintkezés formáiról beszélgettünk.

Arra törekedtünk, hogy növendékeink ne csak külső kényszer, hanem belső szükséglet alapján is kövessék a jót és hogy a cél felé való törekvésünkben növendékeink velünk együtt érezzenek.

Az erkölcsi tökéletesedést, a mélyebb lelkiiséget, az egységes világnézet ügyét szolgálta a tanártestület azzal, hogy egyes ifjakat segített abban, hogy sajátos kérdéseiket megoldhassák. Az osztályok jó közszelleme szempontjából nagy gondot fordítottunk arra, hogy ártalmatlanná tegyünk azokat, akiknek élénk érzékük van a lázadozás, az ellenzékiesség, a gúnyolódás stb. iránt. Ezen az úton a rombolás vezéreiből általában az építés híveit formáltuk.

Nevelő törekvéseink egyes részleteiről az alábbiakban számolunk be:

1. Valláserkölcös nevelés.

Intézetünk nagy gondot fordít arra, hogy növendékei valóban vallásosak legyenek. Életünkkel és az összes tantárgyak tanításával törekedtünk ezt a célt szolgálni.

A hittanárok a vallásos nevelésről a következőket jelentik:

A róm. kat. hittanár:

Katolikus növendékeink szempontjából, mint minden tanév, az idei is különösen természetes folytatása volt az előző éveknek. Hisz az Eucharisztikus Világkongresszusra még most is lehetetlen volt nem gondolni. Abban a szellemben igyekeztünk idén is mennél többet tanulni, s mennél különbbé lenni. Akiknél volt eredmény, azoknak boldogságot jelentett, azoknak van miért hálát adni. Nagy szerepe volt ebben az eredményre való törekedésben a szokásos év-eleji lelki-gyakorlatnak, melyet nov. 5—8-ig terjedő időben P. Tornynos Gyula S. J. igen hatásosan és sok lelki eredménnyel tartott. Ez alkalommal is köszönetet mondunk neki. A jó Isten áldása és fiaink imája kísérje életében. Növendékeink buzgósága folytán ez évben másodízben is részesíthettük őket a lelki-gyakorlatok áldásaiban. Ezt a második lelki-gyakorlatot a növendékek kívánsága szerint az életre való gyakorlati előkészítés jellemezte s úgy azt Freesz József ft. úr az Emszoközponti igazgatója tartotta. Legszebb köszönet lesz neki, ha növendékeink közül évek múlva igen sokan lesznek világi apostolok.

Az ifjúság vallásos és szociális nevelését szolgálja az intézet Mária-kongregációs csoportja, mely a budapesti Jézustársasági központi Mária-kongregációkban működött. Foglalkoztunk a KALOT-tal, az EMSZO-val és a Hivatás-szervezettel. Ismertettük mind erkölcsi, mind szociális értéküket.

Fokozottabb mértékben fogtunk hozzá a fiúk megszervezéséhez, hogy jövőre az intézetünkben működő külön szakosztályokat alkothassunk.

Midőn a tantestület tagjaira, mint munkatársaimra, hálából a jó Isten áldását kérem, külön is köszönetet kell mondanom szíves támogatásukért az Igazgató úrnak, valamint Kishonti Barna énektanár, Garamvölgyi Ervin és Dr. Wagner Ferenc internátusi felügyelő tanár uraknak.

A ref. vallástanár:

Iskolai munkánk zavartalanul haladt régi medrében. Meggyőződésünk megszilárdulásában a Protestáns napok nagyon áldásos tényezőknek bizonyultak. Tudásunk növeléséhez, hitünk elmélyítéséhez pedig a Csendes napok járultak hozzá áldásos mértékben. Előadónk: Dobos Károly, Gáspár Béla lelkészek, Mesterházy Jenő, Szilágyi Pál tanárok, Pógyor István titkár és Nagy József tanító. Hálásan köszönjük szolgálatukat.

Gyakorlati keresztyénységünkhöz nagyszerű példát és útmutatást nyertünk a K.I.E.-től. Országos titkára: Pógyor István 5 szeminárium estét rendezett számunkra, és többször megvendégtelt minket. Hiszem, hogy többen felejthetetlen emlékekkel, komoly és erős indíttatásokkal gazdagodtak meg. A K.I.E. Vezetőségének szeretetét, szolgálatát nagy hálával írjuk fel szívünk táblájára.

Az ág. hitv. ev. hittanár:

Az ág. hitv. ev. vallástanítás az egész esztendő folyamán zavartalanul folyt le. A tanév kiemelkedő eseményei az idén is a hiterősítő előadások voltak, amelyeket a várbeli és a Deák-téri templomban

tartottunk. Istentiszteleteket a bécsikaputéri templomban látogattak a növendékek. Ugyanott ünnepeltük meg október 31-ét is.

A növendékek szorgalma és viselkedése kifogástalan volt.

2. Hazafias nevelés.

A magyarság jövőjét csak a nemzeti egység biztosíthatja. Ennek tudatában tanításunk és nevelésünk minden kínálkozó alkalmát igyekeztünk a nemzeti nevelés javára felhasználni. Öntudatos magyarrá nevelésünk munkáját valamennyi tárgy keretében érvényesítettük.

3. Művészi nevelés.

Iskolánk oly távol van a Szépművészeti múzeumtól és a Műcsarnoktól, hogy a rajzórán nem vezethetjük osztályainkat ide. E két intézményt csak a félnapos tanulmányi kirándulások alatt kereshetjük fel, mint ahogyan ezt a folyó tanévben is tettük. A Nemzeti Szalon már közelebb fekszik hozzánk; csak fél órányi gyalogút. A Székesfővárosi Iparrajziskola kiállítását a Nemzeti Szalonban kétízben is felkerestük rajzóránk keretén belül.

4. Tanulmányi kirándulások.

Iskolánk tanulmányi-kirándulások tervezete évi hat félnapos kirándulást vesz fel. E kirándulási kötelezettségünknek a következőképen tettünk eleget:

1. *Szeptember hó 25-én:* I. oszt. Növénytani sétá. II. oszt. Földrajzi kirándulás. III. oszt. Parlament és Parlamenti Múzeum. IV. oszt. Szépművészeti Múzeum. V. oszt. Siketnémák-Intézete.

2. *Október hó 3-án:* I. oszt. Földrajzi sétá. II. oszt. Állatkert. III. oszt. Iparművészeti Múzeum. IV. oszt. Nemzeti Múzeum (Történeti tár). V. oszt. Fővárosi Pedagógiai Szeminárium.

3. *Október hó 11-én:* I. oszt. Központi temető. II. oszt. Orsz. Levéltár. III. oszt. Állatkert. IV. oszt. Budapest környéke. V. oszt. Iparos tanonc-iskola. Közegészségügyi-Intézet.

4. *Április hó 3-án:* I. oszt. Történeti tár (Nemzeti Múzeum). II. oszt. Gyógypedagógiai Intézet. Fővárosi Képtár. Házi-ipari és népművészeti kiállítás. III. oszt. Állattár (Nemzeti Múzeum). IV. oszt. Mezőgazdasági kiállítás. V. oszt. Szent Erzsébet-Árvaház.

5. *Április hó 11-én:* I. oszt. Növénytani sétá. II. oszt. Akadémia és tárai. III. oszt. Néprajzi Múzeum. IV. oszt. Kir. Palota. V. oszt. Budaörsi népiskola.

6. *Május hó 9-én:* I. oszt. Bazilika, Szépművészeti Múzeum és Feszty körképe. II. oszt. Közegészségügyi Múzeum és Márvány-utcai óvoda. III. és IV. oszt. Hadi-Múzeum.

5. Testnevelés.

Ifjúságunk testnevelésének irányításában a legfontosabb szempont ez évben is a tanítóképzői testnevelés kettős feladata volt.

Egészséges, edzett és arányos fejlettségű ifjú nevelése az egyik, a testnevelés kérdéseiben tájékozott, azt szerető és a testnevelési órákat ügyesen vezetni tudó tanító nevelése a másik feladat.

E kettős feladat elvégzésére kevesebb idő áll rendelkezésünkre, mint más középiskolában, ahol a testnevelő tanárra csak az első feladat elvégzése vár, és óraszámja mégis nagyobb. Feladatunk végzésében tehát fokozottabb fegyelmet és megértést kellett kívánnunk növendékeinktől.

Növendékeink legtöbbje megértette e nehézséget, s az órákon kívül is szeretettel foglalkozott testének fejlesztésével és ügyesítésével.

Általában elmondhatjuk, hogy növendékeink a testnevelés terén is méltók akartak maradni intézetünk szelleméhez.

Törekvésünket megkönnyítette, hogy gyakorlólhelyek szempontjából elég kedvező helyzetben vagyunk. Tágas udvarunk és saját tenispályánk a testnevelési óráknak, atlétikának, játéknak és tenisznek, saját jégpályánk és a közeli Sashegy lejtői pedig a téli sportok gyakorlásának kedveznek.

Az első két osztályban 3, a többi osztályban heti 2 óras rendszeres testnevelési órákon kívül a Sportkör, cserkészlet, leventeoktatói tanfolyam, — kirándulások és az internátusi reggeli testgyakorlás állanak a testnevelés szolgálatában azokon a sportolási lehetőségeken kívül, melyeket időszakok szerint a tornászás, atletizálás, teniszezés, úszás, korcsolyázás, sízés, szánkózás és a csapatjátékok adnak.

Testnevelési munkánk közepette fokozottan törekedtünk arra, hogy növendékeink önfegyelmezésén alapuló határozott fellépésre tegyenek szert.

E törekvésünk eredményét ifjúságunknak a kivonulások alkalmával tanúsított fegyelmezett magatartásában is megfigyelhettük.

Évi testnevelési munkánkról június elsején adtunk számot a tanári testület és a megjelent szépszámú közönség előtt. A testnevelési ünnepélyünket jól sikerült táncvizsga és ösztánc követte.

Az ünnepélyt a német tanítóképző-líceum I. osztályának és a gyakorlóiskolánk I.—VIII. osztályos tanulóinak bevonásával rendeztük. Gyakorlósaink kedves mutatóványai ügyesen kapcsolódtak növendékeink komoly és gyakran nehéz gyakorlataiba.

6. Egészségügy.

Az elmúlt iskolai évben a növendékek egészségi állapota általában kedvező volt. Egy fertőző megbetegedés fordult elő. Két növendékünk orrműtéten esett át. A téli hónapok alatt — mint a múlt évben is — jelentékeny számban fordult elő a légzőszervek hurutos megbetegedése, a legnagyobb részben komplikáció-mentesen. Gyógyulásuk és gyógytartamuk szabályszerű volt. A fekvő betegek összes száma ez évben 90 volt. Az ápolási napok átlagos száma azonban a 3—4 napot nem haladta meg. Az intézet összes növendékeit kétéves egészségügyi vizsgálat alá vette az intézet orvosa, s számos növendék szakvizsgálaton esett át. A betegfelügyelői tisztelet az igazgató úr megbízása alapján, Balla Zoltán ötödéves növendék látta el körültekintő gondossággal és figyelemmel. Intézetünk szép sikerrel kapcsolódott be a tejakcióba.

7. Állatvédelem.

Télen az intézet kertjében madáretetőket helyezünk el, s a kertben termesztett napraforgó magvakkal etetjük a cinkéket. A madarak téli gondozásának eredménye, hogy nyáron egy-két cinkecsalád itt is költ. Mivel kertünk kis területű, azért csak két mesterséges madárodut állíthattunk fel. E felállított oduk a verebek betolakodása miatt folytonos ellenőrzés alatt állnak.

III.

Tanítás.

A tanítás a tanítóképző-intézeti és líceumi tanterv és utasítás, valamint a népiskolai tanterv és utasítás szerint folyt. A tanítóképző-intézeti utasítás esetleges hiányait a magunk lelkével igyekeztünk pótolni.

Korunk pedagógiájának azt az elvét, amely az *élmények* nagy jelentőségét hangoztatja, azzal követtük, hogy nagy gondot fordítottunk mind az értékélményekre, mind a *kutató-élményekre*. Arra törekedtünk, hogy növendékeink az értékeket átéljék, az ismereteket pedig — a lehetőség szerint — a maguk kutató-munkájával szerezzék meg.

Nevelő-tanítói munkájának jobbátétele végett tanári testületünk módszeres értekezletein a következő kérdésekkel foglalkozott:

1. a tanítóképző-intézetben: A gyakorlati kiképzés, nevelési egység intézetünkben, a magyar nyelv behatóbb tanítása; 2. a líceumban: A líceumi Rendtartás, Tanterv és Utasítás, Házi Rendtartási Szabályzat, Érettségi Vizsgálati Szabályzat tárgyalása.

Nagy gondot fordítottunk arra, hogy növendékeinknek a német és szlovák nyelvben, továbbá az egyházi ének és zenében, alkalmat adjunk alaposabb elmélyedésre.

1. Gyakorlati kiképzés.

A növendékek gyakorlati kiképzését a tantervi utasítások szellemében végeztük.

Mind a IV., mind az V. éves növendékek nevelési és tanítási gyakorlatait az egyik csoportban Árpácssy Gyula, a másikban Tanai Antal tanár vezette Budaváry László, Ferenczi István és Szalatsy Richárd gyak. isk. tanítók közreműködésével.

Az V. évesek a gyak. iskolának nemcsak a III.—VIII. osztályaiban, hanem a tanév vége felé részint ismétlés, részint a tanítóképesítő-vizsgálatokra való előkészítés végett az I.—II. osztályában is tanítottak. A tanév II. felében a félórás tanításokon kívül egészórás és folytatólagos tanításokat is végeztek. A szokásos versenytanításokat május 10-én tartottuk. A »mestertanító« címét és a vele járó díjat Turcsányi Emil IV. és Sebrek Imre V. éves növendékek kapták meg.

A rendes gyakorlati órákon a IV. évesek közül egy-egy növendék átlag 4-szer, az V. évesek közül pedig 8-szor tanított. Az utóbbiak ezenkívül átlag 6-szor tanítottak a hospitálások és helyettesítések alkalmával is. Ezt a gyakorlatot teljesebbé tették: az iskolai séták és kirándulások vezetésének gyakorlása, az iskolai ünnepélyek előkészítésében és rendezésében való cselekvő részvétel, a gyak. iskolai

tanulók nevelésében, segélyezésében (ebédeltetésében), a szertár és könyvtár kezelésében, a rendtartási naplók vezetésében, az évközi értesítők kiállításában való segédkezés, továbbá a tanulók állandó megfigyelése és egy-egy tanulóról írt gyermektanulmányi beszámoló, valamint a szülői értekezleteken és a népművelési munkálatokban való részvétel.

A tanítói hivatástudat ápolása érdekében az V. évfolyam ebben a tanévben is jelen volt február 2-án az Eötvös-alapnak a Magyar Tudományos Akadémián tartott Eötvös-émlékünnepén. Ezenkívül pedagógiai kirándulások alkalmával megtekintették a siketnémák Mosonyi-utcai intézetét, a Fővárosi Pedagógiai Szemináriumot és Pedagógiai Könyvtárt, a Szentkirályi-utcai műszerész-tanonciskolát, az Erzsébet-Leányárvaházat és a vele kapcsolatos iskolát, a budaörsi német kisebbségi iskolát, a Gömbös Gyula-úti gyógypedagógiai intézetet, Tordas mintaközséget, és egy alkalommal résztvettek a Paedagogiai Társaság ülésén is. A IV. évesek az újpesti háztartási alkalmazottakat képző iskolát, a szakirányú iparostanonciskolát és a Szociális Intézetet látogatták meg.

Ezen a kirándulásokon tapasztalt szíves fogadtatásért, a szakszerű tájékoztatásért ezen a helyen is hálás köszönetet mondunk a meglátogatott intézmények vezetőinek, illetőleg tantestületeinek.

2. Írásbeli dolgozatok.

Magyar nyelvi és irodalmi dolgozatok.

Líceum I. osztály.

Iskolai: 1. Új iskolába jöttem. 2. Estétől reggelig. (Egy álmom.)
3. A tél finn testvéreinknél. 4. Első bálom.

Házi: 1. A holtak napján. 2. Karácsony estéjén. 3. Legkedvesebb barátom.

Lic. II. o. 1. Megkezdődött a tanév. 2. A magyar nemzet ipara. 3. Jön a karácsony. 4. Ki volt Mátyás király? 5. Tantermünk. 6. A mi bálunk.

III. o. 1. A művészi szép Petőfi Sándor »Szeptember végén« című költeményében. (házi.) 2. Pártoljuk a magyar ipart és kereskedelmet. (iskolai.) 3. Ünnepi beszéd Horthy Miklós névnapjára. (házi.) 4. A hit és nemes érzés felemelő hatása »Az ember tragédiájá«-ban. (iskolai.) 5. A magyar népdal alaptulajdonságai. (házi.) 6. Megállok a keresztútnál. (iskolai.) 7. Legkedvesebb olvasmányom. (házi.)

IV. o. 1. Boldog Margit élete és otthona. (Házi.) 2. Magyarat a magyarnak! (Isk.) 3. Karácsonyi szokások. (Házi.) 4. »Ne bántsd a magyar!« (Isk.) 5. Első tanítóm. (Házi.) 6. Megemlékezés Mátyás királyról. (Isk.) 7. Berzsenyi hazafisága és természetszeretete. (Házi.)

V. o.: 1. Széchenyi irodalomtörténeti jelentősége. (házi.) 2. A magyar romantika irodalma s a hazai ipar. (iskolai.) 3. Nyelvművelés a nemzetnevelés szolgálatában. (házi.) 4. Arany János Riedl Frigyes nyomán. (iskolai.) 5. Regényirodalmunk kezdetei. (házi.) 6. Március 15-i beszéd népiskolai tanulók számára. (iskolai.) 7. Néptanítók Lapja egy számának ismertetése. (házi.)

Német nyelvi dolgozatok.

Líceum.

I. osztály: 1. Abschrift. (Die beiden Ziegen.) 2. Aus dem Gedächtnis. (Gefunden.) 3. Antworten auf Fragen. (Der Mensch.) 4. Beschreibung des Bildes: Der Frühling.

II. osztály: 1. Antworten auf Fragen. (Das Dorf.) 2. Umschreibung. (Spaziergang im Felde.) 3. Übersetzung. (Münchhausen in Russland.) 4. Ein Spaziergang. (Selbständig.)

Tanítóképző.

III. osztály: 1. Budapest. 2. Die heilige Elisabeth als Kind. 3. Deutschland. 4. Die drei Zigeuner. 5. Goethe in Italien. 6. Ein Stück Papier. 7. Lehrertypen im Kloster Sankt Gallen.

IV. osztály: 1. Ladislaus der Heilige. 2. Die ungarische Volksseele. 3. Eulenspiegel. 4. Nathan der Weise. 5. Goethe. 6. Heinrich Heine. 7. Der Aufsatzunterricht.

V. osztály: 1. Pestalozzi. 2. W. Rein. 3. G. Kerschensteiner. 4. P. G. Münch. 5. Die Montessori-Schulen. 6. Die deutsche Sprache.

Mennyiségtani dolgozatok.

I. o.: 1. Algebrai összeadás, kivonás és szorzás. A mellék- és csúcsszögekről tanultaknak alkalmazása. 2. Négyzetre- és köbre-melés. A háromszög szögeiről tanultaknak alkalmazása. 3. Törték összeadás, kivonása. Az egyenlőszárú háromszögre vonatkozó tételek alkalmazása. 4. Törték szorzása, osztása. Az egyenlőszárú trapézra vonatkozó tételek alkalmazása. 5. Egyenletek. A szabályos sokszögekről tanultak alkalmazása. 6. Kettőstétel, arányos osztás. Területszámítás.

II. o. 1. Négyzetgyökvonás. 2. Másodfokú egyenletek. 3. Keverés- és ötvényszámítás. 4. Százalékszámítás. 5. A százalékszámítás gyakorlati alkalmazásai. 6. Pythagoras tételének alkalmazásai. 7. A Heron-képlet alkalmazása.

III. o. 1. Hármasszabály. 2. Arányos osztás. 3. Százalékszámítás. 4. Nyereség-, veszteségszámítás. 5. Árúszámítás. 6. Ötvényszámítás. 7. Heron-képlet alkalmazásai.

IV. o. 1. Kamatszámítás. 2. Értékpapírszámítás. 3. Számítási sor. 4. Geometriai sor. 5. Kamatszámítás. 6. Kölcsöntörlesztés. 7. Térfogat-számítás.

V. o. 1. Számrendszerek. 2. Területszámítás; egyenletrendszerek megoldása. 3. A szabályos hatszög területe; százalékszámítás. 4. Heron-képlet alkalmazása. 5. A háromszög köré írható kör sugara. 6. Összetettebb geometriai feladatok.

IV.

Iskolánkívüli népművelés.

Intézetünk nagy gondot fordít a népművelésre. Ezt három feladatkörben juttatja kifejezésre. 1. Alaposan tárgyaljuk az iskolánkívüli népművelés kérdéseit. 2. A lehetőség szerint minden tanításunkat átítjuk a népművelés gondolatával. Élesen rámutatunk arra, hogy a tanítónak mind az iskolában, mind az iskolán kívül gondoznia kell a nép anyagi és szellemi szükségleteit. 3. Nemcsak elméletileg

tárgyaljuk ezeket a kérdéseket, hanem a lehetőség szerint azok gyakorlati megvalósítását is megmutatjuk. Ezt a célt szolgálták egyrészt az intézetben tartott kultúresték, másrészt az elemi ismeretterjesztő tanfolyam.

Kultúresték.

Ebben az évben népművelési előadásainkat a felszabadított területek irodalmának, történetének, művészetének, néprajzának és a külföldi magyarság megismertetésének szenteltük. Az előadások keretében jólsikerült zongora-, hegedű- és énekszámokat, valamint költemények szavalását iktattuk be, amelyek különösen megnyerték a nagyszámú hallgatóság tetszését. Az első irodalmi estet októberben, az utolsót március hónapban rendeztük. Az előadók: Mesterházy Jenő (A Felvidék művészete), Wagner Ferenc dr. (A magyar-szlovák történelmi kapcsolatok), Kelemen József dr. (Az elszakított területek irodalma), Gárdonyi József dr. (Az elmúlt Csehszlovákia), Budaváry László (Kárpátalja népe és szépségei) és vitéz Nagy Iván dr. (A külföldi magyarság). A kultúresték rendezője és vezetője Mesterházy Jenő volt.

Elemi ismeretterjesztő tanfolyam.

Az iskolán kívüli népművelés munkáját ez évben is kiterjesztettük a felnőttekre. A Budapest Székesfőváros Iskolán kívüli Népművelési Bizottság közreműködésével ez iskolai évben 1939. október 4-től 1940. március 1-ig egy 40 órás helyesíró és egy 40 órás számolási tanfolyamot rendeztünk. A tanfolyam felügyelője Padányi-Frank Antal dr., az intézet igazgatója, vezetője pedig Árpácssy Gyula tanár volt. Az első tanfolyamra beiratkozott 21 hallgató, a másodikra pedig 19.

A tanfolyamot főként azért rendeztük, hogy tanítónövendégeink ezirányú gyakorlati kiképzését is szolgáljuk, amit teljes mértékben sikerült is elérnünk, mert a növendékek igen nagy érdeklődéssel kísérték a tanfolyam munkáját, amiben tevékeny részt is vettek. Bár nem volt kötelező, mégis rendszeresen hospitáltak a tanításokon.

A tanfolyam sikere tehát nemcsak az volt, hogy több hallgató sajátította el a helyesírási és számolási ismereteket, hanem az is, hogy növendégeink gyakorlatilag is megismerték a népművelés ezirányú munkáját.

V.

Apponyi Kollégium.

Az Apponyi-Kollégium budapesti tagozatában rajz- és zene-szakos jelöltek voltak.

A jelöltek névsora: a) rajzból: Garay Gonzága, Hicke Borbála, Szentgyörgyi Kornél, Schulz Margit, Kalmár Julianna és Dobry Lajos.

b) zenéből: Achátz M. Cecília, Bodor M. Joelda, Ferenczi M. Valéria, Eibenstein M. Edina, Kneifel László, Suba M. Fedora, Szabó Mária, Zalai M. Teréz és Fasang Árpád.

Ezeknek a jelölteknek a Kollégium igazgatója, Padányi-Frank Antal dr. heti egy órában a tanítóképzés pedagógiája köréből adott elő. Ezenkívül a rajzszakos tanárjelöltek részére Horn Antal főiskolai tanár a rajztanítás módja a tanítóképző-intézetben címmel tartott előadást. Az előírt didaktikai gyakorlatokat a férfijelöltek intézetünkben, a nőjelöltek a II. és a VII. ker. áll. tanítónőképző-intézetben végezték.

VI.

Gyakorlóiskola.

Gyakorlóiskolánk I.—II. osztályát Ferenczi István, III.—IV. osztályát Budaváry László, V.—VIII. osztályát Szalatsy Richárd vezette. Az alsóbb osztályokban fiúk és leányok, a felsőbb osztályokban csak fiúk jártak. A beíratásokat 1939. június hó 17-én, a záróvizsga ünnepélyt pedig 1940. június hó 12-én tartottuk meg.

Az év folyamán fellépett rendkívüli időjárás ellenére is sikerült a tanévet megszakítás nélkül befejezni. Szénhiány idején gyakorlóiskolánk a tanítónövendékek dolgozószobájában nyert ideiglenes elhelyezést. A szokatlan hideg és hűvös tavasz következtében a kisebb tanulók sokat mulasztottak betegség miatt.

Iskolánk tanulóinak magaviselete, szorgalma és előmenetele egész éven át kifogástalan volt.

Az előírt iskolai ünnepélyeket gondos előkészítés alapján a IV. és V. éves növendékek rendezték. Az ünnepi beszédeket is ők tartották, az énekeket és az alkalmi költeményeket betanították és a műsort összeállították. A gyak. isk. tanulói az év folyamán valamennyien cselekvő részt vettek nemcsak iskolánk ünnepélyein, hanem a tanítónövendékek műsoros estéin is.

Az alkohol káros hatásáról február hó 1-én tartottunk tanításokat. Az első szülői értekezleten Budaváry László »A hazafias nevelés« címen, a másodikon a tanítójelöltek olvasták fel gyermekmegfigyelési eredményeiket, a harmadikon Budaváry László »Szociális feladataink a nevelés területén« címen tartott előadást. Az anyák napját a szülők nagy érdeklődése mellett május hó 22-én rendeztük meg. A gyermekek énekeltek és szavaltak, majd virágokkal és színes rajzokkal ajándékozták meg szülőiket. A jobbmódú szülők közös elhatározással 100 gyermeket vendégeltek meg bőséges uzsonnával.

A madarak és fák napja május 27-én volt. Egy IV. éves növendék a fákról és egy ugyancsak IV. éves növendék a madarokról tartott tanítást. A tanulók alkalmi énekeket daloltak és költeményeket szavaltak. Az ünnepélyen a IV. éves növendékek teljes számban részt vettek.

A tanítójelöltek rendszeres látogatásán kívül több ízben felkeresték gyakorlóiskolánkat a vidéki tanító- és tanítónőképző-intézetek növendékei, a tanítóképző-intézeti tanárjelöltek s néhány fővárosi és vidéki tanító.

Szegénysorsú tanítványainkat az idén is tekintélyes anyagi támogatásban részesítettük. A jobbmódú szülők tanszerekkel, karácsonyi ünnepek alkalmával pedig értékes ajándékokkal jöttek segítségünkre.

Iskolánk szegénysorsú tanulóit ez évben is sikerült igen tekintélyes anyagi támogatásban részesítenünk. Budapest Székesfőváros Iskola-nővéri intézménye 5 pár cipőt, 17 pár cipőtalpalást, 4 nadrágot, 2 öltöny ruhát, 6 inget, 14 tanuló részére mintegy 4200 ebédet juttatott szegénysorsú tanulóink részére. A jobbmódú gyakorlóiskolai tanulók szülői egész éven át tízóraival látták el a szegény tanulókat, karácsonykor pedig sok-sok élelmiszert, ruhaneműt, játékszt, írószert és 63.80 P készpénzt ajándékoztak ezeknek.

A gyakorlóiskolai tanulók névsora.

I. osztály: Asztalos Károly, Babnigg Ilma, Bassó Zsuzsi, Bechtold Mátyás György, Berényi Miklós, Fülöp Marianna, Inotay Ferenc, Paál Tamás, Pálos Márta, Perjes Pál, Perlényi Attila, Bolgár Gizella, Sajgó Mihály, Schmidt Béla, Sigmond Tamás, Sztojka Erzsébet, Tamás Anikó, Wernigg Kató, Zalán Klára.

II. osztály: Bárdy Margit, Bekk Erzsébet, Borsos Ida, Csabuda Kalniczky György, Decker Iván, Haraszi Károly, Jurassa Gertrúd, Kapácsy Miklós, Kontra Judit, Bernát Elek, Kulcsár Ágnes, Máthé Zsuzsi, Mészáros Judit, Mészáros Ferenc, Miklódy Júlia, Munteán György, Müller Mihály, Sándor Zsuzsi, Széchy Edit, Verdes György, Dabóczy István.

III. osztály: Bakos István, Cserményi Emőke Éva, Góhér Zsuzsi, Kéz Miklós, Kishonti Magda, Kontra Éva, Lázár Zsuzsi, Mayer Ferenc, Márk Béla, Németh Árpád, Perjes Katalin, Piliszky Árpád, Prágai Lajos, Sebe Béla, Sebők Judit, Selmei Irma, Szabó László Gyula, Széchy Dénes, Tóth Julianna, Vajda Miklós, Varga Miklós.

IV. osztály: Baló Ilonka, Berczely Harry, Bóhn Edit, Czvetkovics Zoltán, Csuka Domokos, Decker Gyula, Dely Ferenc, Fekete Dezső, Gärtner Ferenc, Gyöngyösi László, Kovács Miklós, Maertens Károly, Mészáros István, Mihályi Gyula, Peredy József, Pobozy András, Rihmer Alfréd, Ritter Margit, Vajda Elemér.

V. osztály: Bakonyi József, Csatos Benjamin, Fülöp András, Hinterstein László, Márkus Mihály, Rinyu Ernő, Fenyves Ottó.

VI. osztály: Baksa Aladár, Csatáry Elemér, Császár Mihály, Győri Pál, Kornseé Lajos, Szabó László.

VII. osztály: Babula Gyula, Baksa Ferenc, Megadja József, Riskó Gyula, Szabó László, Török Ferenc, Venczel Pál.

VIII. osztály: Borsoczki János, Fehérhegyi János, Gombás Károly, Rach László, Retter Mihály, Vései István, Vágner László.

Összesen 105.

A gyakorlóiskolai tanulók számszerű adatai.

Osztály	Beiratkozott	Kimaradt	Vizsgát tett	Nem szerint		Előmenetel szerint					Vallás szerint				A szülők foglalkozása szerint				
				fiú	leány	kitűnő	jeles	jó	elégséges	elégtelen	róm. kat.	ref.	ág. h. ev.	egyéb	tisztviselő	katona	tanár, tanító	iparos, keresk.	más
I.	20	—	20	11	9	20	—	—	—	—	16	3	—	1	16	2	1	—	
II.	20	—	20	8	12	16	3	1	—	—	10	6	4	—	14	4	1	—	
III.	21	1	20	11	9	14	5	1	—	—	16	1	3	—	11	1	2	2	
IV.	19	1	18	15	3	17	1	—	—	—	12	3	3	—	13	3	2	—	
V.	7	2	5	5	—	—	—	1	4	—	5	—	—	—	1	—	—	2	
VI.	6	1	5	5	—	—	—	3	2	—	4	1	—	—	—	—	—	2	
VII.	7	—	7	7	—	—	3	1	2	1	5	2	—	—	—	—	3	3	
VIII.	7	—	7	7	—	1	4	1	1	—	7	—	—	—	—	—	5	4	
Összesen	107	5	102	69	33	68	16	8	9	1	75	16	10	1	55	10	6	15	
																		16	

e) A könyvtárak és szertárak gyarapodása.

(1939. július 1-től 1940. január 1-ig.)

Házi- és irodai felszerelési tárgyak:

Tanterv és Utasítások a líc. és leánylíc. számára.

Köztartásvezető kezelése alatt álló tárgyak és eszközök:

Egy ágy-asztalterítő garnitúra, egy db gummi kádelő.

I. emeleti gyakorlóiskola:

Ferenczi István: Gyöngyszemek az iskolából.

Magyar nyelvi könyvtár:

Előd Marcel: Versek, Szinnyei Ferenc: Novella- és regényirodal-
munk az abszolutizmus korának elején, Voinovich Géza: Arany János
életrajza, Magyarosan 1939. évf., Koós Hutás Gergely: Utolsó sarj,
Szabó László: Jókai élete és művei, Kornis Gyula: Petőfi pesszi-
mizmusa, Böngérfi János: Bölcselkedés, Fekete István: Zsellérek.

Pedagógiai könyvtár:

Ferenczi István: Gyöngyszemek az iskolából, Balassa Brunó:
Fehérvári iskolahét 1938, Zuckermann Ferenc dr.: Iskolai egészség-
védelem, Kiss Lajos: Péterfy Jenő világnézete, Böngérfi János: Ne-
velés, Szkladányi Mária: Pauler Ákos életművészete.

Történelmi könyvtár:

Asztalos Miklós: A történelmi Erdély, Náday Pál: A lakásberende-
zés művészete, Gáspár Zoltán: Húsz év története 1918—1938, He-
gedűs Loránt: Budapest adórendszerének kifejlődése és jövője.

Földrajzi könyvtár:

Temesváry László: A községi pénzügyek reformja Olaszország-
ban, Dr. Molnár Olga: Munkanélküliség a szellemi pályákon alkal-
mazott nők körében, Budapest székesfőváros statisztikai évkönyve
XXV., XXVI. évf., Dr. Aujezsky László: Meteorológiai tényezők sze-
repe a piackutatásban.

Fizikai szertár:

Matematikai és Fizikai Lapok 1936. évf., 1933. évi 40. k., Év-
könyv a Ganz és Társa gyár tanonciskolájáról.

Gazdasági szertár:

Kislégi Nagy Dénes dr.: Bevezető a közgazdaságtanba, Dr. Orel
Géza: Az ügyes eladó kézikönyve.

Rajz szertár:

Bakonyi István: Illusztráló rajzolás, Az Orsz. M. Kir. Képző-
művészeti Főiskola Évkönyve 1937—39.

f) Ifjúsági Egyesületek.

A »br. Eötvös József« önképzőkör.

Az intézet igazgatója ezt az évet a Felvidék visszacsatolásának
jegyében nyitotta meg. Az önképzőkör is ebben a szellemben töre-
kedett tagjait tökéletesíteni a jó előadásban és biztos fellépésben.
Minden műsorszámunk a magyar öntudat kialakítását szolgálta. Gyű-

léseink keretében megismerkedtünk népünk és földünk sajátjaival. Bár célkitűzéseink a műsoros estélyre való készülés következtében kissé módosultak, az elénk tűzött célt sikerült megvalósítani.

13 gyűlést tartottunk. Ebből 1 alakuló, 3 alkalmi és 9 rendes gyűlés volt.

A gyűlések keretében 3 ünnepi beszéddel, 9 szabadelőadással, 1 felolvasással, 5 szavallattal és 8 ének- és zeneszámmal szerepeltek a kör tagjai. A szabadelőadások tételei a következők voltak:

1. A magyar nemzet létjogosultsága. 2. Felvidéki tanulmányút.
3. A Felvidék néprajza. 4. Kárpátalja. 5. Finnország. 6. Erdély.
7. Erdély irodalma. 8. A Délvidék. 9. A magyar katona.

Az alsó tagozat növendékeinek 1939/40. évi munkásságát az alábbi összesítő kimutatás szemlélteti:

9 rendes gyűlésen elhangzott 35 műsorszám (ebből 4 szabadelőadás, 3 felolvasás, 6 szavallat, 10 ismertetés, 1 meseóra, 1 mintafelolvasás, 8 zene- és énekszám, 2 rajz- és festmény bemutatás).

A szabadelőadások tételei ezek voltak: 1. A magyarok eredete. 2. Hangszerek világa. 3. Nyíró József és a Havasok könyve. 4. Madách, az ember és a költő. — Felolvasások címe: 1. Gárdonyi Géza. 2. Nero császár. 3. Gróf Tisza István egyénisége, politikája és sorsa... Az előadások és felolvasások mindenkor alkalmat adtak a szakszerű és megfelelő formájú hozzászólásokra és a tárgyilagos értékelés gyakorlására.

A felső tagozat tanárelnöke: Árpácssy Gyula.

Az alsó tagozat tanárelnöke: Dr. Wagner Ferenc.

Segítőegyesületünk szeptember hó 11-én tartotta meg alakuló közgyűlését, melyen az ifjúság az egyesület tisztikarát és választmányi tagjait megválasztotta. Ifjúsági elnök Balla Zoltán V. oszt. Pénztáros Kubát Ferenc V. oszt. Jegyző Turcsányi Emil IV. oszt. A választmány tagjai: Nagy János, Balogh Gyula és Lengyel István V. éves, Kosaras Tibor, Pozsár Béla, Koren István IV. éves, Avasi Béla, Bauer Rezső, Nagy László III. éves, Császár Ottó, Somogyvári Sebestyén, Rupnik Károly II. éves és Horváth Miklós, Sófalvi József, Várnagy Miklós I. éves tanulók.

Az alakuló- és záróközgyűlésen kívül 7 gyűlést tartott az egyesület. A folyó iskolai évben 348.26 P állt a Segítőegyesület rendelkezésére. Ezzel az összeggel 17 tanulón segítettünk.

A 334. sz. »Apáczai« cserkészcsapat 1939/40. évi beszámolója.

Az intézet 1927. évben szervezett cserkészcsapata a nyári szünet után, szeptember hó 9-én tartotta első összejövetelét, melyen az eredményes munka érdekében a csapat létszámát, ehhez képest új szervezetét és beosztását, valamint évi munkarendjét állapítottuk meg. Az elmúlt tanévben oklevelet nyert és a csapatból ennél fogva kivált, valamint a felvételre jelentkező új tagok számbavételével a tanév elején a csapat létszáma a következő volt: 3 tiszt, 2 segéd tiszt, 54 cserkész és 14 kiscserkész. Utóbbiak száma a tanév folyamán 26-ra emelkedett.

A csapat az intézet tanulmányi rendjéhez igazodva, hetenként egyszer őrsi és kéthetenként csapatösszejöveteleket tartott. A kis-

cserkészek, kikkel Frigyes Béla tanár, csapatparancsnok irányítása mellett Kováts Zoltán V. é., Turcsányi Emil IV. é., és Bochdanovits Ákos II. é. cserkészek foglalkoztak dícséretes buzgalommal, hetenként egyszer, szombaton délután jöttek össze. Az eszményi cserkészlelkület kialakítását munkáló és a későbbi vezetői munkára alkalmas cserkész-tanítói képzést szolgáló rendszeres összejöveteleket az őszi és a tavaszi hónapokban több, a budai hegyekben rendezett kirándulás egészítette ki.

A belső munkán kívül ezévből több alkalma nyílt a csapatnak nyilvános szereplésre és közszolgálatra. Említésre méltóbbak a csapat tagjainak az őszi légoltalmi gyakorlatokon teljesített kerékpáros, kármegfigyelő, betegjelző és mentőjárőr szolgálata, valamint a protestáns cserkészeknek az októberi protestáns napok, a katolikus cserkészeknek pedig az április hóban megtartott Szent György-napi kerületi ünnepély alkalmával teljesített rendezői munkája. Az elmúlt év kimagasló nyilvános szereplései között említhetjük még fel a csapatnak az intézet nem-cserkész növendékeivel karöltve március hó 30., 31. és április hó 6-án rendezett műsoros estjeit. Ezek a mind erkölcsileg, mind anyagilag kiváló sikerrel zárult esteken számoltunk be 1939. évi nagytáborozásunkról és mutattuk be nyári táborunk legsikerültebb táborfűzi számait. Belső ünnepélyt az év folyamán kétféle rendeztünk: április hó 27-én 5 cserkészjelöltünk avatása alkalmával és május hó 11-én, amikor egy jól sikerült egésznapos kirándulás keretében 12 kiscserkészjelölt kisigéretet és 6 kiscserkész nagyigéretet tett.

A tanév utolsó hónapjában a július hónapban rendezendő kárpát-aljai mozgótábor előkészületeivel foglalkozunk.

D) Ifjúsági Vöröskereszt csoport.

1939. évi szeptember havában alakult meg. A tagok száma 10, hat fiú és négy leány. Vezetője Sebrek Imre V. éves növendék volt. Az év folyamán 18 rendes és 2 rendkívüli ülést tartott. Ezek a hazafias énekeket, népdalokat tanultak, elsajátították az elsősegély nyújtásának elemeit, részt vettek a tanítóképző-intézet műsoros estéinek műsorában, főképpen pedig szociális téren fejtettek ki fokozott tevékenységet, szegénysorsú társaikat naponként tízóraival, karácsonykor pedig ajándékokkal látták el.

Ifjúsági Olvasóköri.

A nyugalomba vonult Jaloveczky Péter c. igazgató fáradozásainak egyik legszebb gyümölcse. Ebben az évben az igazgató megbízásából Dr. Wagner Ferenc látta el a tanárelnöki tiszteket. Ifjúsági vezető Szablár Ferenc V. é. növ.

Állandóan járattuk az Új Nemzedék című napilapot, a Néptanítók Lapja, Nemzetnevelés, Nemzeti Újság, Katonaújság, Magyar Ifj. Vöröskereszt, Magyar Paedagogia, Magyar Kultúra, Szentföld, Magyar Szárnyak, Nemzetnevelés, Kisdednevelés, Magyarosan, Búvár, Természettudományi Közlöny, Vasárnapi Könyv című időszaki lapokat és a kéthetenként megjelenő Nemzeti Könyvtár füzetét.

Alkalmilag vásároltuk a következőket: Függetlenség, Esti Újság, Magyarország, Nemzeti Sport, Képes Sport, Képes Vasárnap.

»Br. Wesselényi Miklós« Sportkör.

A KISOK budapesti kerületéhez tartozó 300. igazolási számú Sportkörünk szeptemberben tartotta újjáalakuló gyűlését. A Sportkör díszelnöke dr. Padányi Frank Antal igazgató, tanárelnöke Garamvölgyi Ervin. A titkos szavazással megválasztott tisztikar a következő: ifjúsági elnök: Lengyel István V. é., alelnök: Reviczki Béla IV. é., titkár Flósz András V. é., könyvtáros: Koren István IV. é., pénztáros: Balogh Gyula V. é., jegyző: Csitáry Ferenc IV. é. Szakosztálykapitányok: atlétika: Kovács Károly V. é., torna: Juhász Pál V. é., tenisz: Varjú Gyula IV. é., úszás: Mády Zoltán V. é., játék: Vári János V. é., téli sport: Kaknics Lajos IV. é.

A tagok száma 42. Az edzéseket jó időben az udvaron tartottuk, a hideg beköszöntével azonban a testnevelési csarnok fűtetlen volta miatt csak a téli sportokban gyakorolhattunk. Ezt nagy szeretettel meg is tettük, annyira, hogy növendékeink igen szép haladást mutattak fel mind a korcsolyázásban, mind a jégchokiban és a sízésben. A gyors- és műkorcsolya intézeti versenyünkön a helyezés a következő volt: gyors: I. Horváth László V. é., II. Pásztor Béla III. é., III. Bálint Károly I. é.; műkorcsolya: I. Horváth László V. é., II. Pásztor Béla III. é., III. Koncz Árpád I. é.

Az intézeti kézilabda-bajnokság mérkőzései szép küzdelmet hoztak. Különösen erős iramú volt a döntő mérkőzés, melyen az V. évfolyam előtt a IV. évesek csapata szerezte meg a győzelmet. A harmadik helyen a III. évfolyam csapata végzett.

Az évi testnevelési ünnepélyünket a német líceum, s a gyakorlóiskolánk növendékeinek bevonásával jún. 1-én tartottuk meg.

A testnevelési ünnepélyünkön és a vele kapcsolatos táncvizsgán a belépőjegyekből 89.90 P-t, az étkezőből 90 P-t vettünk be; a kiadásunk 72.45 P volt, így a teniszhaló kicserélésére 107.45 P-t fordíthatunk.

Az intézeti tornász-bajnokságok eredményei;

Nyújtó: I. Horváth Dezső IV. é. II. Juhász Pál V. é. III. Kaknics Lajos IV. é.

Korlát: I.—II. Juhász Pál V. é. és Horváth Dezső IV. é., III. Kaknics Lajos IV. é.

Gyűrűhinta: I. Horváth Dezső IV. é., II.—III. Juhász Pál V. é. és Kaknics Lajos IV. é.

Ló: I. Horváth Dezső IV. é., II.—IV. Juhász Pál V. é., Kaknics Lajos IV. é. és Reiman József II. é.

Műszabad: I. Juhász Pál V. é., II. Horváth Dezső IV. é., III. Reiman József II. é.

Ugrások: I. Horváth Dezső IV. é., II.—III. Juhász Pál V. é. és Kaknics Lajos IV. é. — Az összetett verseny győztese s így az intézeti tornász-bajnoka Horváth Dezső IV. é., II. helyezett Juhász Pál V. é., III. Kaknics Lajos IV. é., a IV. helyezett pedig Reiman József II. é.

Az intézeti tenisz-bajnokságok küzdelmei azt mutatták, hogy nem hiába való az a törekvésünk, mellyel igyekszünk e szép sportot intézetünk növendékei között megszerettetni. A bajnoki címet Varjú Gyula IV. é. szerezte meg évfolyamtársa, Jarábek László előtt.

Atlétáink résztvettek a KISOK őszi és tavaszi versenyein, s igyekeztek a lehetőségek szerint jól szerepelni. Ahhoz azonban, hogy nem

egy tehetséges növendékünk komolyabb versenyeken sikereket érjen el. több gyakorlásra lenne szükség.

Erre pedig növendékeink tanulmányi elfoglaltsága (csaknem minden nap délután is el vannak foglalva) miatt nem gondolhatunk. (Az őszi KISOK 10-es összetett versenyen például csak a legnagyobb nehézségek árán tudtunk a több alkalommal rendezett versenyre esetenként 2—2 növendéket küldeni.)

Sportkörünk — alkalmazkodva a lehetőségekhez — arra törekszik, hogy a versenyzés helyett a növendékekben a sport iránti általános érdeklődést ébressze fel, hogy majdan mint tanítók szeressék a sportot s igyekezzenek vele egyrészt saját, másrészt vezetettjeiknek testét, lelkét erősíteni és fejleszteni.

g) A rendkívüli tárgyak tanítása.

Német kisebbségi nyelvi tanfolyam.

A tanfolyamon 4 tanuló vett részt a III. osztályban. Névszerint: Gábrriel Ferenc, Gyarmati Imre, Wendler Flórián, Werling Ede. Valamennyi érdemjegye jeles.

A tanulók hetenként 2 órán a rendes német nyelvi órákon vettek részt. Ezeken az órákon ugyanazt az anyagot tanulták, ugyanazokat az iskolai dolgozatokat írták, mint az osztály többi tanulója, de magasabb színvonalon.

Ezenkívül hetenként 2 órán a németnyelvű kisebbségi népiskolák anyagával foglalkoztunk. Olvasókönyvül a kisebbségi népiskolák III—VI. osztálya számára írt olvasókönyvet használtuk. Beszédgyakorlataink részint az olvasmányokhoz, részint a népiskola beszéd- és értelemgyakorlati anyagához kapcsolódtak.

A tanfolyam vezetője: dr. Kelemen József volt.

Kisebbségi szlovák nyelvi órák.

A Főigazgatóságtól 2767/1938—39. sz. a. érkezett szervező rendelkezés a végrehajtása következtében az idevonatkozó számszerű adatok az Évkönyv más helyére kerültek. Szaktanár: Dr. Wagner Ferenc.

Egyházi ének és zene.

III. o. róm. kat.: Avasi Béla, Bauer Rezső, Czetti József, Fáró József, Fülöp György, Gábrriel Ferenc, Honfi Aladár, Pleschner Ede, Szabó István, Szentirmai László, Tóth Ferenc, Tóth János, Wendler Flórián.

IV. o. róm. kat.: Benczédi Gyula, Csitáry Ferenc, Daxner Géza, Koren István, Kosaras Tibor, Lueff Imre, Rác László.

V. o. róm. kat.: Balla Zoltán, Juhász Pál, Sebrek Imre.

III. oszt. protestáns: Nagy László, Pohánka Pál, Wimmer József.

IV. oszt. protestáns: Pozsár Béla, Reviczki Béla, Turcsányi Emil,

V. oszt. prot.: Csaplár László, Mező Ferenc, Nagy János, Nagy László.

Róm. kat.	Protestáns
III. o. 13	3
IV. o. 7	3
V. o. 3	4
Összesen 23	10

Összesen 33-an tanultak egyházi éneket és zenét. Osztályzatuk mindegyikből jeles.

h) A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata.

47

I. OSZTÁLY (Liceum)

A tanuló neve	Vallása	Magaviselet	Rendszeret	Hit-és erkölcs.	Magy. ny. és ir.	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Termr. és kémia	Rajz	Ének	Zene	Kézimunka	Testnevelés	Ált. tanulm. eredmény	Tandíj-kedvezmény
Ács Imre	r. k.	1	2	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	3	1. f.
Balázs Tibor	"	2	3	3	4	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	4	t. f.
Bálint Károly	un.	1	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	3	t. f.
Bernát Tivadar	r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	t. f.
5 Cságola Jenő	"	1	2	3	3	3	3	2	3	4	3	3	3	2	2	4	t. f.
Dani Lukács ism.	ref.	1	2	2	3	3	2	2	4	3	2	2	2	1	2	4	t. f.
Dobozi Lajos	"	1	2	3	4	4	3	3	4	4	2	3	4	2	3	4	t. f.
Falk László	r. k.	1	1	1	2	2	2	1	3	2	2	1	2	2	2	2	3. f.
Gál Elemér	ref.	3	3	3	4	4	4	3	3	4	2	1	1	1	3	4	t. f.
10 Gizur György	r. k.	1	2	2	3	3	2	2	3	1	2	2	1	1	2	3	t. f.
Hegyi Mátyás	"	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	1. f.
Horváth Miklós ism.	"	1	1	2	3	2	2	2	1	3	3	1	1	1	2	3	t. f.
Kádár Sándor	ref.	A vizsgálaton nem jelent meg.															t. f.
Kiss Andor	r. k.	1	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	4	2	3	4	t. f.
15 Klučarič László	"	2	3	3	3	2	3	2	2	3	2	2	3	1	2	3	1. f.
Koncz Árpád	ref.	1	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	1	1	3	1. f.
Kovács István	r. k.	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3. f.
Lohonya Sándor	ág. ev.	2	4	3	4	3	4	3	3	4	4	1	2	2	3	4	t. f.
Lorencz József	r. k.	2	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	2	1	1	3	1. f.
20 Magócsi Károly	ref.	2	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	1. f.
Mészáros Rezső	r. k.	1	4	3	4	4	4	4	4	3	2	2	3	1	3	4	t. f.
Milosevits Milenkó	gör. kel.	1	2	1	2	2	2	2	3	3	2	2	2	1	2	3	1. f.
Németh Ferenc	r. k.	1	1	1	2	1	1	1	2	2	3	1	1	1	3	2	3. f.
Németh Rudolf	"	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	2	3	t. f.
25 Paulini István	ág. ev.	1	2	1	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	2	3	t. f.
Pável Nándor	r. k.	1	2	2	2	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1. f.
Pölöskei János	"	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2	1	3	3	t. f.
Röder Pál	ev.	1	2	1	2	1	1	1	3	2	2	1	1	1	2	2	3. f.
Schuch József	r. k.	1	2	3	2	2	2	2	3	2	2	3	3	1	1	3	t. f.
30 Sik Sándor	"	2	4	2	4	3	3	3	4	4	3	3	3	2	f.	4	t. f.
Skwarek Oszkár	"	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	d. m.
Sófalvi István	"	1	1	2	1	2	2	2	3	3	2	3	2	1	1	3	t. f.
Soós László	"	1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	1. f.
Stupeczky Emil	"	1	1	3	3	3	2	3	3	2	2	1	2	1	2	3	t. f.
35 Szabó Gyula	"	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2	2	1. f.
Szeleccki Péter	"	1	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	3. f.
Szinák István	"	2	2	3	3	2	3	2	2	3	2	1	2	1	2	3	1. f.
Szőke Andor	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	d. m.
Tekes Sándor	"	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	2	3. f.
40 Tolnai József	"	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	3	t. f.
Török Károly	ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3. f.
Vass Jenő	r. k.	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	1. f.
Várhegyi József	"	1	1	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	1	2	2	1. f.
Várnagy Miklós	gör. kat.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	2	3	1. f.
45 Vozik András	r. k.	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1. f.
Zala Gyula	"	2	3	3	3	3	4	4	4	4	3	3	4	1	4	4	t. f.

Kimaradtak: Batári Kálmán, Bánhidi Károly, Farsang József.

* t.f.=telj. fiz. (évi 100 P), 1.f.=80 P, 2.f.=60 P, 3.f.=40 P, d.m.=díjmentes.

II. OSZTÁLY (Liceum).

A tanuló neve	Vallása	Magaviselet	Rendszeretet	Hitt-és erkölcsi	Test- és élet.	Magy. ny. és ír.	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Term. és kémia	Rajz	Ének	Zene	Kézimunka	Testnevelés	Ált. tanulm. eredm.	Tandij- kedvezmény*
Belos Péter	g. kel.	1	2	1	3	3	4	3	3	2	3	3	3	3	1	2	4	1. f.
Bochdanovits Ákos	r. k.	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1. f.
Budai Gábor	ref.	2	2	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	2	1	2	3	1. f.
Bulyáki Lajos	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	kit.	d. m.
5. Chemez Árpád	r. k.	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	2	1	2	2	d. m.
Csajághy Béla	"	1	2	2	1	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	2	3	1. f.
Császár Ottó	"	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3. f.
Ferenczi István	"	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	2	3	1. f.
Hencz Imre	"	1	2	1	2	2	2	3	2	2	2	3	3	1	2	2	3	1. f.
10. Herner Gábor	"	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	t. f.
Kis Gábor	"	1	3	2	4	4	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	4	t. f.
Kovács László	"	1	2	2	1	2	3	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	1. f.
Kováts Gyula	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3. f.
Kőrösi Lajos	"	1	2	1	2	2	2	3	2	3	2	3	2	2	1	2	3	1. f.
15. László Antal	"	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	1	1	2	1	2	2. f.
Lőrinczy László	"	1	2	1	1	1	1	2	2	3	2	2	2	2	1	1	2	1. f.
Medgyessy Sándor	"	1	2	1	1	2	3	2	2	2	2	1	1	2	1	1	2	3. f.
Mikola József	ref.	2	3	3	4	3	4	3	3	3	4	3	3	3	2	1	4	t. f.
Molnár László	ág. ev.	1	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1	1	3	3	1. f.
20. Németh Zoltán	ref.	1	2	1	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	2	2	3	1. f.
Palotai György	r. k.	3	3	3	4	4	4	4	4	2	3	3	1	1	3	3	4	t. f.
Pálya József	"	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	2. f.
Reiman József	"	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1. f.
Rupnik Károly	"	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	1	1	1	2	2	1. f.
25. Sebrek József	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3. f.
Somogyvári Sebestyén	ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	1	1	1	2	3. f.
Szabó László	"	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2	2	d. m.
Szőke János	"	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	d. m.

Kimaradtak : Horváth Zoltán, Munkácsi Károly, Popovics-Konrád Tamás, Tihanyi Frigyes.

* t. f. = telj. fiz. (évi 100 P.); 1. f. = 80 P.; 2. f. = 60 P.; 3. f. = 40 P.; d. m. = díjmentes.

III. OSZTÁLY.

A tanuló neve	Vallása	Magaviselet	Szorgalom	Hit-és erkölcsi	Lélekt. és logika	Magy. ny. és ír.	Német nyelv	Szlovák nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Term. r. és kémia	Fizika	Gazdasági ism.	Rajz	Ének	Zene	Kézimunka	Testnevelés	Írásb. kül. alak	Internetesi kedvezm. P.-ben
Avasi Béla	r. k.	1	2	1	2	1	1	-	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2	1	—
Balla Sándor	ref.	1	2	1	1	2	2	-	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	3	2	—
Bauer Rezső	r. k.	1	2	1	2	4	2	-	2	2	2	2	2	3	2	1	1	1	2	3	—
Burján Béla	"	1	2	1	1	1	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	—
5 Czettl József	"	1	2	1	2	2	1	-	3	1	2	1	3	3	2	1	1	1	1	1	400
Czuczor Gergely	"	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	300
Fáró József	"	1	2	2	1	2	-	3	3	2	3	2	3	2	3	2	2	1	2	3	500
Fülöp György	"	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—
Gábrriel Ferenc	"	1	2	2	2	2	2	-	3	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	—
10 Gyarmati Imre	"	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	300
Gyurjács Ottó	"	1	1	1	1	1	2	-	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	—
Honfi Aladár	"	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	300
Kecskés Róbert	ág. ev.	1	2	2	2	3	2	-	2	2	2	2	2	3	2	3	3	1	2	2	—
Nagy László	ref.	1	2	1	2	2	-	2	3	2	3	2	2	2	3	3	2	1	2	2	—
15 Pásztor Béla	r. k.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	200
Pleschner Ede	"	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	—
Pohánka Pál	ág. ev.	1	1	1	2	2	-	1	2	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2	1	i.
Sipos József	ref.	2	2	1	1	1	2	-	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	—
Szabó István	r. k.	1	1	1	1	2	-	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1	2	2	400
20 Szentirmai László	"	1	1	1	1	1	-	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	400
Tóth Ferenc	"	1	1	1	2	2	-	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	i.
Tóth János	"	1	2	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	500
Wendler Flórián	"	1	1	2	2	2	2	-	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	500
Werling Ede	"	1	1	1	1	1	1	-	2	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	400
25 Wimmer József	ág. ev.	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—

IV. OSZTÁLY.

A tanuló neve		Vallása	Magaviselet	Szorgalom	Hit-és erkölcsi	Nev. és tantárgy	Nev. és tan. gy.	Magy. ny. és ir.	Német nyelv	Szlovák nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Term. és kémia	Fizika	Gazdasági ism.	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Írásb. küll. alak	Internátusi kezelv. P. ber
	Benczédi Gyula	r. k.	1	2	2	3	2	2	3	-	2	1	2	2	2	2	3	1	1	2	3	—
	Csitáry Ferenc	"	1	1	2	2	1	2	2	-	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	300
	Csomós Sándor	ref.	1	2	2	3	2	2	2	-	3	2	2	2	1	2	2	1	2	3	—	
	Daxner Géza	r. k.	1	2	3	3	2	3	3	-	3	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	500
5	Falka Ákos	"	1	2	2	3	2	3	2	-	3	2	3	2	2	2	2	1	2	3	500	
	Fekete Béla	ref.	1	2	2	2	2	2	2	-	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	—
	Fülkőh Levente	"	1	2	2	1	3	2	-	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	300	
	Horváth Dezső	r. k.	2	2	3	3	3	3	2	-	2	2	3	2	2	1	1	3	1	1	3	—
	Horváth József	ref.	1	2	2	3	2	2	2	-	3	1	2	2	2	1	2	1	1	2	2	—
10	Jarábek László	r. k.	1	1	1	1	2	2	-	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	i.	
	Kaknics Lajos	"	1	2	3	3	2	2	2	-	2	1	2	1	1	1	2	3	3	1	2	—
	Kapitány Ottó	"	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	200
	Kenderési Tibor	gör. kat.	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	300
	Kiss József	r. k.	1	2	1	2	2	2	2	-	3	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	—
15	Kordik Ferenc	"	1	2	2	3	2	3	-	1	3	2	1	1	2	2	1	2	1	2	i.	
	Koren István	"	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	200
	Kosaras Tibor	"	1	2	2	3	2	2	2	-	3	2	2	1	2	3	1	1	1	2	1	400
	Kovách Sándor	"	1	2	3	3	3	2	3	-	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	—	
	Könczei Elek	ref.	1	2	2	3	3	2	-	3	3	2	1	2	1	2	2	1	1	3	—	
20	Kunsági Elemér	r. k.	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	2	1	1	2	2	2	2	2	400	
	Kürti János	"	2	2	1	1	1	1	1	-	2	1	1	1	1	2	2	1	1	2	—	
	Lueff Imre	"	1	2	3	3	3	2	1	-	3	1	2	2	1	2	2	1	1	1	—	
	v. Móry Nándor	"	2	3	2	2	3	3	1	-	3	1	2	2	1	3	3	2	1	2	—	
	Muzika József	"	1	1	1	2	2	2	-	1	2	2	1	1	2	1	3	1	1	2	i.	
25	Otta Endre	"	1	2	1	3	3	2	3	-	2	2	3	2	2	2	3	1	1	3	—	
	Pozsár Béla	ref.	1	2	1	2	3	2	-	3	2	2	1	1	1	1	3	2	1	3	2	—
	Pörje Lajos	r. k.	1	2	1	2	1	2	2	-	2	2	2	1	1	1	3	1	1	3	1	—
	Rácz László	"	1	2	2	3	2	2	2	-	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2	400	
	Reviczki Béla	ref.	1	2	1	2	2	2	2	-	2	1	2	2	1	2	1	1	1	1	—	
30	Saftics László	r. k.	2	2	2	3	3	2	2	-	3	2	2	2	2	3	3	2	1	2	1	—
	Tompos István	ág. ev.	1	2	1	2	2	2	3	-	2	2	2	1	1	2	1	1	1	2	400	
	Turcsányi Emil	"	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	300	
	Varjú Gyula	r. k.	1	1	1	1	2	2	1	-	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	300	

V. OSZTÁLY.

A tanuló neve	Vallása	Magaviselet	Szorgalom	Hit-és erkölcsi	Neveléstart.	Isk. szervezett.	Nev. éstan. gy.	Magy. ny. és ir.	Német nyelv	Szlovák nyelv	Alkotmánytan	Mennyiség	Egészség	Közügyaság	Rajz	Ének	Zene	1 estnevelés	Írásb. kül. alak	Internátusi kedvezm. P-ben
Anda Géza	ref.	1	2	1	2	3	3	2	2	-	3	3	1	2	3	1	1	2	3	—
Balla Zoltán	r. k.	1	1	1	1	1	1	1	-	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	200
Balogh Gyula	"	1	2	1	1	1	2	2	2	-	2	1	1	1	2	2	1	1	1	—
Csaplár László	ref.	1	2	1	2	2	1	3	2	-	3	2	1	2	1	2	1	2	1	—
5 Flósz András	r. k.	1	2	2	2	2	3	3	-	2	3	2	1	2	2	2	1	1	2	400
Gálffy Ferenc	ref.	1	2	1	2	2	2	2	-	1	2	3	1	2	2	2	2	3	i.	—
Göncz József	r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—
Holló István	ref.	1	3	1	2	3	3	4	-	1	3	3	1	2	3	2	3	2	2	500
Horváth László	"	1	2	1	2	2	2	2	-	1	2	2	1	1	2	1	2	2	2	300
10 Juhász Pál	r. k.	1	1	2	2	2	2	2	-	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	—
Kovács Károly	"	1	2	1	2	2	2	2	-	3	2	1	1	2	2	1	1	2	—	—
Kováts Zoltán	"	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	300
Kubát Ferenc	"	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—
Lengyel István	"	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	200
15 Majdán János	"	1	2	1	2	2	3	2	2	-	2	2	1	2	2	1	1	1	1	—
Malatinszky Jenő	"	1	2	1	2	2	2	3	-	1	3	3	1	1	2	2	1	2	2	200
Math Béla	"	1	1	1	2	1	1	2	1	-	2	1	1	1	2	2	1	1	2	—
Mády Zoltán	ref.	1	2	1	1	2	2	3	3	-	2	1	1	2	2	2	1	1	2	—
Márton László	"	1	2	1	2	2	2	2	-	1	3	2	1	2	2	1	2	2	1	i.
20 Mező Ferenc	"	1	1	1	1	1	2	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Nagy János	"	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Nagy László	"	1	1	1	1	1	1	1	1	-	2	1	1	1	2	1	1	1	1	—
Pál Vince	ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—
Pálmai Béla	r. k.	1	2	1	2	2	2	2	2	-	2	2	1	1	2	2	1	1	2	—
25 Sebrek Imre	"	1	2	1	2	2	1	3	2	-	2	1	1	2	2	1	1	2	1	200
Szablár Ferenc	"	1	1	1	1	2	1	1	3	-	2	2	1	1	2	2	2	2	2	400
Vári János	"	1	2	2	1	2	2	2	2	-	2	2	1	1	1	1	1	1	2	—
Vilcsek György	ref.	1	2	1	2	2	2	3	-	1	3	2	1	1	2	1	1	2	2	—
Vörös István	r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—
30 Zajtai Antal	"	1	1	1	2	2	2	2	2	-	2	1	1	1	2	1	1	1	1	300

Tanítóképesítés.

Az 1939. évi szeptemberi és a visszacsatolt területi tanítóképesítő-vizsgálatok elnöke Balázs Béla tanügyi főtanácsos, a szlovák nyelvű vizsgálatoké Jaloreczky Péter c. igazgató, az 1940. évi júniusi vizsgálatokon pedig Dr. Boldis Dezső t. ü. főtanácsos volt.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr rendelete szerint az állami tanítóképző-intézetek közül 1939. szeptember havában csak a budapesti áll. tanítóképző-intézetekben voltak tanítóképesítő-vizsgálatok. A rendelet értelmében javító képesítő-vizsgálatra jelentkezett a bajai áll. tanítóképző-int.-ből 5, a nyíregyházi áll. tanítóképző-int.-ből 2, a jászberényi áll. tanítóképző-int.-ből, 2, a kőszegi áll. tanítóképző-int.-ből 1, a kiskunfélegyházi áll. tanítóképző-int.-ből 1, a pápai áll. tanítóképző-int.-ből 3, honosító képesítő vizsgálatra 1, összesen 15 jelölt.

Tanítói oklevelet nyertek:

1939. szeptemberben:

Harnisch László, vitéz Nagy József, Pintér Imre, Puska Emil, Reményi József, Solti Gyula, Szauerwein Ernő, Tímár László, Varga Imre.

Visszacsatolt területi tanítók képesítő-vizsgálatai.

1939. decemberében és 1940. január havában voltak a visszacsatolt területi tanítók képesítő-vizsgálatai. Összesen 126-an álltak vizsgálatra. Ezek közül javítóvizsgálatra utasítottak 24, ismétlő vizsgálatot tehet 4. Az 1940. június hó 3-án megtartott javító-vizsgálaton oklevelet szerzett 21 jelölt. A szlováknyelvű tanítóképesítő-vizsgálaton résztvettek 14-en, oklevelet szereztek 14-en.

1940. júniusában:

Vizsgálatra jelentkeztek: 29-en. Visszalépett 1, javító-vizsgálatra utasítottak 3. Oklevelet kaptak: Anda Géza, Balla Zoltán, Balogh Gyula, Csaplár László, Flósz András, Göncz József, Juhász Pál, Horváth László, Kovács Károly, Kováts Zoltán, Kubát Ferenc, Majdán János, Math Béla, Mády Zoltán, Mező Ferenc, Nagy János, Nagy László, Pál Vince, Pálmai Béla, Sebrek Imre, Szablár Ferenc, Vári János, Vilcsek György, Vörös István, Zajtai Antal.

Német nyelvi kiegészítő-vizsgálatra jelentkeztek 2-en. Képesítést nem szereztek.

Szlovák tannyelvű népiskolákra kiegészítő képesítést nyertek:

a) a budapesti áll. tanítóképző-int.-ből: 1. Balla Zoltán, 2. Gálffy Ferenc, 3. Horváth László, 4. Kováts Zoltán, 5. Malatinszky Jenő, 6. Márton László, 7. Vilcsek György.

b) a debreceni ref. tanítóképző-int.-ből: 1. Sápy Elemér, 2. Tildy Béla, 3. Várady Sándor.

Magyar nyelvi kiegészítő képesítő-vizsgálatra jelentkeztek 3-an. Képesítést nem szereztek.

Egyházi ének- és zenére képesítést nyert: Sebrek Imre.

Tanítóképesítő-vizsgálati zárthelyi írásbeli tételek:

a) Neveléstudományból:

1. A tanító kötelességei a falunevelésben.
2. A kirándulások nevelés- és tanítástani jelentősége (Magyar kiegészítő).

b) Magyar nyelv és irodalomból:

1. Az iskolán kívüli népművelés szépirodalmi vonatkozásai.

c) Mennyiségtanból:

A) Számtan. 1. Befizetünk a takarékpénztárba 1940. július 1-én 254,38 P-t, július 25-én 100 P-t, augusztus 12-én 1952 P-t, november 20-án 2000 P-t, december 12-én 5420 P-t. Mennyi pénzünk lesz 1950 március 1-én, ha a takarékpénztár évi 5%-os kamatot ad, s a kamatokat minden év január 1-én és július 1-én tőkésíti?

2. Egy tanuló két törtet úgy adott hibásan össze, hogy a számlálókat is és a nevezőket is külön-külön összeadta; eredményül $\frac{11}{8}$ -ot kapott. Az összeadott törtek egyike $\frac{2}{3}$ volt. Melyik volt a másik, ha tudjuk, hogy a helyes eredménynek $2\frac{7}{15}$ -nek kellett volna lennie?

B) Geometria. 1. Kiszámítandó a szabályos 6-oldalú gúla felszíne és térfogata, ha az alapél hossza 24,8 dm, s a gúla magassága 45,7 dm.

2. Mekkora sugarú köralakú fedőt lehet kivágni olyan háromszögalakú bádoglemezből, melynek oldalainak hossza $a = 4,12$ dm, $b = 3,54$ dm, $c = 2,96$ dm?

d) Német nyelvből:

1. Ein Spaziergang durch die Stadt. 2. Unsere Schule.

e) Szlovák nyelvből:

1. Rodina, 2. Remeseľníci, 3. Krajčír šije šaty, 4. Kysuca, Kysuca, 5. Naša dedina, 6. Starý otec rozpráva, 7. Na ulici, 8. Mamička má sviatok, 9. Kupec, 10. Miluj svoju vlasť.

Statiztika.

		I. lic.	II. lic.	III.	IV.	V.	össz.
a) A tan- szám- nak alakulása	Beírt nyilv. tanulók	48	32	25	33	30	168
	Osztályozott nyilv. tanulók	45	28	25	33	30	161
b) A tanulók meg- oszlása kor szerint	1925-ben született	16	—	—	—	—	16
	1924-ben "	10	5	—	—	—	15
	1923-ban "	17	13	7	—	—	37
	1922-ben "	2	4	10	14	—	30
	1921-ben "	—	5	1	3	8	23
	1920-ban "	—	1	4	7	9	21
	1919-ben "	—	—	3	3	6	12
	1918-ban "	—	—	—	—	—	—
	1917-ben "	—	—	—	—	3	3
	1916-ban "	—	—	—	—	—	—
	1915-ben "	—	—	—	—	2	2
	1914-ben "	—	—	—	—	1	1
	1913-ban "	—	—	—	—	—	—
	1912-ben "	—	—	—	—	1	1
c) A tanu- lók megosz- lása vallás szerint	Róm. kat.	32	21	19	23	17	112
	Gör. kat.	1	—	—	—	1	2
	Református	6	4	3	7	12	32
	Ag. h. ev.	3	2	3	2	1	11
	Gör. kel. szerb	1	2	—	—	—	3
	Unitárius	1	—	—	—	—	1
c') A tanulók anyanyelve és nyelv- ismerete	Magyar anyanyelvű	45	28	25	33	30	161
	Németül beszél	2	3	3	2	6	16
	Franciaul beszél	—	1	—	—	—	1
	Csehül beszél	—	3	—	—	1	4
	Szlovákul beszél	—	3	3	5	6	17
	Szerbül beszél	1	1	—	—	—	2
d) A tanulók szüleinek foglalkozása	Kisbirtokos	—	—	4	2	1	7
	Kisbirtokos — napszámos	4	2	1	—	—	7
	Gazdasági tisztviselő	—	1	2	—	2	5
	Egyéb gazdasági segédszemély	4	—	3	1	1	9
	Földmívelési napszámos	1	—	—	—	1	2
	Kisiparos	8	4	3	7	3	25
	Ipari vagy bányászati tisztviselő . . .	1	2	—	1	—	4
	Egyéb ipari v. bány. segédszemély . .	3	2	1	1	—	7
	Ipari vagy bányászati napszámos . . .	—	—	2	3	6	11
	Kiskereskedő	2	2	—	10	—	4
	Kereskedelmi tisztviselő	—	1	1	11	1	3
	Egyéb kereskedelmi segédszemély . . .	—	1	2	1	—	4
	Közlekedési tisztviselő	1	—	—	—	1	2
	Egyéb közlekedési segédszemély . . .	3	1	—	1	1	6
	Köztisztviselő	3	4	1	3	1	12
	Pap, tanár, tanító	2	6	2	5	4	19
	Másféle értelmiségi	3	2	—	1	1	7
	Közhivatalban alkalmazott altiszt . .	4	2	1	6	3	16
	Katona-altiszt (csendőr, rendőr) . . .	2	1	—	—	1	4
	Nyugdíjas köztisztviselő	—	—	1	—	—	1
	Nyugdíjas altiszt	1	—	1	1	2	5
	Árvaházi, szeretetházi tanuló	—	—	—	—	1	1

* Gimnáziumból jött: 5 (1 jó, 4 elégséges).

Polgári isk.-ból jött: 40 (15 jeles, 15 jó, 10 elég)

		I. lic.	II. lic.	III.	IV.	V.	össz.
e) A tanulók szüleinek lakóhelye	Budapest	18	17	13	17	18	83
	Pest vm.*	15	5	2	7	4	33
	Abauj-Torna vm.	1	—	—	—	—	1
	Arad vm.	—	—	—	—	—	—
	Baranya vm.	—	—	—	—	1	1
	Bars vm.	—	—	1	—	2	3
	Bács-Bodrog vm.. . . .	—	—	—	—	—	—
	Békés vm.	1	—	—	—	—	1
	Borsod vm.	—	—	—	1	—	1
	Csanád vm.	—	—	—	—	—	—
	Esztergom vm.. . . .	—	—	1	—	—	1
	Fejér vm.	2	—	—	—	—	2
	Gömör vm.	—	—	1	1	—	2
	Győr vm.	—	—	—	—	—	—
	Hajdú vm.	—	1	—	—	1	2
	Heves vm.	—	—	—	—	—	—
	Hont vm.	—	—	—	—	—	—
	Komárom vm.	—	—	1	—	1	2
	Moson vm.	—	—	—	—	—	—
	Nógrád vm.	—	—	2	—	2	4
	Nyitra vm.	1	—	1	1	—	3
	Pozsony vm.	—	1	—	—	—	1
	Somogy vm.	2	2	3	1	1	9
	Sopron vm.	—	—	—	—	—	—
	Szabolcs vm.	—	—	—	—	—	—
	Szatmár vm.	—	1	—	—	—	1
	Szeged v.	—	—	—	—	—	—
	Szolnok vm.	1	—	—	—	—	1
	Tolna vm.	1	—	1	1	—	3
	Vas vm.	1	—	—	1	—	2
	Veszprém vm.	1	1	—	1	—	3
	Zala vm.	—	—	—	—	—	—
	Románia	1	—	—	—	—	1
	Szlovákia	—	—	—	—	1	1
f) a tanulók mulasztása	Igazolt órák száma	3959	2148	2986	1868	2123	13048
	Igazolatlan órák száma	—	3	—	1	6	10
g) Rend-kívüli tan-tárgyak	Kisebbségi német nyelv	—	—	—	4	—	4
	Egyházi ének és zene	—	—	16	10	7	33

* Jegyzet. Vasúton bejáró növendékek: Budakalászárol 2, Cinkotáról 1, Kisperstről 5, Pesthidegkútról 1, Pestszenterzsébetről 2, Pestszentlőrincről 2, Martonvásárról 1, Sashalomról 2, Albertfalváról 2, Alsónémediről 1, Rákoscabáról 1.

Tanulmányi eredmény tantárgyak szerint.

Tantárgy	I. o. (líc.)				II. o. (líc.)				III. o.				IV. o.				V. o.			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Magaviselet	29	15	1	—	23	4	1	—	24	1	—	—	29	4	—	—	30	—	—	—
Szorgalom (líc. I-II. o.rendszeretét)	13	22	7	3	9	15	4	—	14	11	—	—	18	24	1	—	14	15	1	—
Hittan	10	18	17	—	16	10	2	—	20	5	—	—	15	13	5	—	27	3	—	—
Neveléstudomány	—	—	—	—	13	8	4	3	15	10	—	—	7	10	16	—	14	16	—	—
Iskolaszervezetten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	16	2	—
Tanítási gyakorlat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	18	8	—	13	13	4	—
Magyar nyelv	6	14	19	6	7	14	5	2	13	10	1	1	5	23	5	—	11	12	6	1
Német nyelv	7	14	21	3	9	8	8	3	5	8	—	—	8	13	5	—	7	9	2	—
Szlovák nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	1	—	3	2	2	—	10	12	—	—
Történelem, alkotm.	4	21	16	4	5	9	13	1	6	15	4	—	4	17	12	—	8	14	8	—
Földrajz	8	20	15	2	6	13	8	1	2	12	—	—	15	18	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan	7	12	21	5	7	14	7	—	10	13	2	—	11	19	3	—	13	13	4	—
Termr., kémia	6	15	18	6	7	13	7	1	11	14	—	—	18	14	1	—	—	—	—	—
Fizika	—	—	—	—	—	—	—	—	8	15	2	—	17	16	—	—	—	—	—	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—
Gazd., közgazd.	—	—	—	—	—	—	—	—	12	10	3	—	15	15	3	—	21	9	—	—
Rajz	2	34	8	1	6	10	12	—	3	20	2	—	7	17	9	—	7	21	2	—
Szépíráás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enek	16	19	10	—	11	11	6	—	16	7	2	—	18	13	2	—	18	12	—	—
Zene	16	17	9	3	15	9	4	—	19	5	1	—	27	5	1	—	25	4	1	—
Kézimunka	30	15	—	—	19	8	1	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testnevelés	16	25	8	1	11	14	3	—	12	12	1	—	15	16	2	—	19	11	—	—
Írásbeli külső alak	—	—	—	—	—	—	—	—	15	8	2	—	13	14	6	—	17	11	2	—

h_1) Általános előmenetel*

Osztály	Általában			Elégtelen		
	jeles	jó	elégséges	egy tárgyból	két tárgyból	több tárgyból
I.	3	14	19	3	—	6
II.	4	10	10	1	1	2
III.	6	14	4	1	—	—
IV.	4	14	15	—	—	—
V.	8	15	6	1	—	—
Össz.	25	67	54	6	1	8

i) Vegyesdíjfizetők, mentesek és internátusi kedvezmények

Osztály	Vegyesdíj fizető (100 P.)	Vegyesdíj fiz. aól mentes	fizető bentlakó				Ingyenes
			Havi 50.—	Havi 40.—	Havi 30.—	Havi 20.—	
I.	—	—	11	—	—	—	—
II.	—	—	7	5	2	—	1
III.	23	2	3	4	3	1	2
IV.	29	4	2	4	5	2	3
V.	25	5	1	2	3	4	2
Össz.	77	11	24	17	13	7	8

* Általában jeles, akinek legfeljebb egy jó, általában jó, akinek legfeljebb egy elégséges és általában elégséges, akinek egynél több elégséges van. A magviseletből, szorgalomból, írásbeli dolg. külső alakjából és a fakultatív tárgyakból nyert osztályzat nem számít.

i_1) Tandíjkedvezmények (liceum):*

Oszt.	T. f.	1. f.	2. f.	3. f.	m
I.	21	15	—	7	2
II.	4	13	2	5	4

* Teljes-díj fizető (100 P.) 1.f.=80 P., 2.f.=60 P., 3.f.=40 P., m=mentes.

Szertárak, könyvtárak, ingóságok.

Sorszám	A vagyontárgyak csoport szerinti mngnevezése	1939. VII. 1—1940. I. 1-ig A tanév folyamán történt gyarapodás, apadás				Állomány 1940. I. 1.-én		
		Vétel	Ajándék	Értéke P	f.	drb.	P	f.
1	Bútorok	—	—	—	—	2.302	32.651	64
2	Házi és irodai felszerelés	2	—	7	—	277	1.872	60
3	Köztartási bútorok	3	—	62	50	331	7.205	—
4	Gyakorlóiskola I-II.	1	—	2	—	2.159	1.200	83
5	Magyar nyelvi könyvtár	7	3	33	30	2.190	4.338	20
6	Pedagógiai szertár	4	2	13	—	3.406	10.532	49
7	Történelmi	2	2	31	80	2.010	6.556	58
8	Földrajzi	5	—	45	—	1.176	4.849	37
9	Mennyiségtani	—	—	—	—	196	808	65
10	Természetrajzi	—	—	—	—	1.263	9.736	12
11	Kémiai	—	—	—	—	253	3.616	30
12	Fizikai	2	1	26	—	699	10.853	71
13	Gazdasági	1	1	5	50	1.554	8.703	18
14	Rajz	2	—	2	—	426	3.572	30
15	Zene	—	—	—	—	1.071	19.980	67
16	Kézimunka	—	—	—	—	63	2.121	90
17	Testnevelési	—	—	—	—	635	15.827	52
18	Gyakorlóiskola III-IV.	—	—	—	—	323	.781	41
19	Nyilv. tart. és számadó könyvek	—	—	—	—	125	.261	40
20	Gyakorlóiskola V-VIII.	—	—	—	—	620	2.717	50
21	Német nyelvi könyvtár	—	—	—	—	470	532	15
Összesen		29	9	228	10	20.489	156.719	43
Ifjúsági könyvtár		2	—	8	—	2.439	2.867	20
Együtt		31	9	236	10	22.928	159.586	63

Az intézet benépesülése 1921/22. tanévtől 1939/40. tanévig.*

Tanév	Nyilvános tanulók						Magántanulók						Nyilvános és magán-tanulók összesen
	I. o. (líc.)	II. o. (líc.)	III. oszt.	IV. oszt.	V. oszt.	Össze-sen	I. o. (líc.)	II. o. (líc.)	III. oszt.	IV. oszt.	V. oszt.	Össze-sen	
1920—21	26	28	35	41	—	130	3	9	6	17	—	35	165
1921—22	27	26	40	39	—	122	3	4	6	9	—	22	144
1922—23	42	28	33	44	—	147	5	4	6	4	—	19	166
1923—24	56	36	21	43	—	135	4	6	5	6	—	21	159
1924—25	38	37	30	22	19	146	7	6	5	3	1	22	168
1925—26	42	28	26	25	20	141	1	4	4	8	—	17	158
1926—27	37	40	28	19	26	151	—	1	3	2	2	8	156
1927—28	41	39	31	27	19	157	2	1	1	5	3	12	169
1928—29	36	36	33	29	31	165	—	—	2	8	1	11	176
1929—30	39	39	40	36	32	186	—	—	—	13	4	17	203
1930—31	34	40	40	35	40	189	—	—	—	3	1	4	193
1931—32	41	31	41	38	38	189	1	—	—	3	5	9	198
1932—33	37	36	38	41	38	190	—	1	—	2	5	8	198
1933—34	35	39	40	36	39	189	—	—	—	—	1	1	190
1934—35	34	26	35	37	32	164	—	—	1	—	2	3	167
1935—36	32	36	23	25	31	147	—	1	1	2	1	5	152
1936—37	33	26	34	26	26	145	—	—	—	—	3	3	148
1937—38	24	26	24	34	21	129	—	—	—	1	1	2	131
1938—39	40	24	34	27	34	159	—	—	—	—	—	—	159
1939—40	45	28	25	33	30	161	—	—	—	—	—	—	161

* Az I. o. 1938/39; a II. o. 1939/40. tanévtől kezdve líceum.

Az iskolaépületre vonatkozó adatok:

a) *A helyiségek száma:* 1. Alagsorban: 14; 2. földszinten: 36; 3. az I. emeleten: 37; 4. a II. emeleten: 18. Összesen: 105. Ebből 97 fő-, 8 mellékhelyiség.

b) *A fontosabb helyiségek alapterülete:*

1. Igazgatói iroda, irattár, telefonszoba (32.40 m², 17.64 m², 16.2 m²).

2. Sztárak (pedagógiai 30.— m², történelmi 21.25 m², magyar 15.4 m², fizikai a) 16.73 m², b) 17.51 m², c) 29.01 m², egészségtani 18.41 m², természetrajzi 47.98 m², földrajzi 18.72 m², gazdasági 38.24 m², rajzi 47.98 m², testnevelési sz. 18.50 m², I. zene sz. 11.04 m², II. zene sz. 24.06 m², szlőjd sz. 21.20 m², nagy pedagógiai 63.— m², I. sz. gyak. isk.-i 28.75 m², II. sz. gyak. isk.-i 14.22 m²).

3. Osztálytermek: I. 61.74 m², II. 56.— m², III. 55.72 m², IV. 68.63 m², V. 69.39 m², gyak. isk. termek: földszinti 71.70 m², I. em.-i 62.50 m², II. em.-i 62.— m².

4. Tanári tanácskozó, díszterem, testnevelési csarnok: (81.— m², 160 m², 204 m²).

5. Internátusi helyiségek: a) hálók: 93 m², 93 m², 80.28 m², b) dolgozók: 35.34 m², 35.34 m², 33.84 m², 77.07 m², c) ebédlő 107.52 m².

6. Az udvar és a kert területe együtt: 700 □öl.

A felvidéki tanítók részére Budapesten (1939-ben) rendezett tanítói továbbképző tanfolyam munkarendje.

HÉTFŐ:

8—9. *Padányi-Frank Antal dr.:* A nevelés egyetemes célja. (A cselekvés, a jellem és a személyiség kérdése.)

9—10. *Drozdy Gyula:* A természetrajz, gazdaságtan és háztartástan tanításának módja.

10—11. *Drozdy Gyula:* Bemutató tanítás a természetrajz, gazdaságtan és háztartástan köréből.

11—12. *Loczka Alajos dr.:* Az Országos Köznevelési Tanács.

12—1. *Bárczi Gusztáv dr.:* Mit tanulhat a tanító a gyógyítva-nevelő intézmények munkájából?

1—2. *Antalfia Antal dr.:* Az iskolán kívüli népművelés.

KEDD:

8—9. *Padányi-Frank Antal dr.:* Az eszményi tanító. Az eszményi tanító felé vezető út.

9—10. *Drozdy Gyula:* A természettan és vegytan tanításának módja. Az egészségügyi kérdések szerepe a népiskola nevelő-munkájában.

10—11. *Drozdy Gyula:* Bemutató tanítás a természettan és vegytan köréből.

11—12. *Wanke Gusztáv:* A szövetkezetek.

12—1. *Novágh Gyula:* A városi népművelés különleges feladatai.

1—2. *Katona Géza:* A vidéki népművelés különleges feladatai.

* Az internátusban a férőhelyek száma: 80.

SZERDA:

8—9. *Padányi-Frank Antal dr.*: A gyermek és az ifjúság lelki világa.

9—10. *Drozdy Gyula*: A számolás és mérés tanításának módja.

10—11. *Drozdy Gyula*: Bemutató tanítás a számolás és mérés köréből.

11—12. *Tóth Zoltán dr.*: Kézi- és gyáriparunk.

12—1. *Szilágyi János dr.*: Kereskedelmünk.

1—2. *Hankiss János dr.*: Közművelődés, rádió, film.

CSÜTÖRTÖK:

7—8. *Padányi-Frank Antal dr.*: A család, mint a nemzeti erőforrása. A családi nevelés alapvető kérdései. Konkrét esetek a családi nevelés köréből.

8—9. *Drozdy Gyula*: A rajz tanításának módja. Táblai rajz.

9—10. *Loczka Alajos dr.*: A felső oktatás.

10—11. *Drozdy Gyula*: Bemutató tanítás a rajz köréből.

11—12. *Kósa Kálmán dr.*: A tanügyi közigazgatás és az iskola-felügyelet.

12—1. *Padányi-Frank Antal dr.*: Felvetett kérdések megbeszélése.

PÉNTEK:

8—9. *Padányi-Frank Antal dr.*: Önismeret, nemzeti önismeret. Önnevelés. Önnevelésre való nevelés.

9—10. *Drozdy Gyula*: Az ének tanításának módja.

10—11. *Drozdy Gyula*: Bemutató tanítás az ének köréből.

11—12. *Brisits Frigyes dr.*: Tudományos és irodalmi társaságok.

12—1. *Tomcsik József dr.*: Népbetegségek. Egészségügyi intézmények.

1—2. *Imre Ilma dr.*: Nőnevelés.

SZOMBAT:

7—8. *Tesléry Károly dr.*: A családvédelemmel kapcsolatos családlátogatás.

8—9. *Tesléry Károly dr.*: Szociális intézményeink, népgondozásunk.

9—10. *Drozdy Gyula*: A kézimunka tanításának módja.

10—11. *Drozdy Gyula*: Bemutató tanítás a kézimunka köréből.

11—12. *Padányi-Frank Antal dr.*: Bizalom a nevelés erejében. (Kapcsolatban az elhanyagolt gyermek nevelése.) Bizalom önmagunkban és bizalom mások iránt. Bizalom a nemzet jövője iránt. (Öntudatos magyarság.)

12—1. *Czakó István dr.*: Népművelés és szabadidő.

A budapesti m. kir. állami liceum I-III. osztályában és a tanítóképző-intézet IV-V. osztályában az 1940-41. évben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

- Schütz: Keresztény katolikus hittan.
 Hamar István: Bibliaismertetés, ref.
 Pálffy—Bereczky: Egyháztörténet, ev.
 Kelemen—Németh—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv I—II. o.
 Kelemen—Németh—Somos: Magyar nyelvkönyv I—II. o.
 Mesterházy: Egyetemes történet I. o.
 Bálint Sándor: Földrajz I. o.
 Lux Gyula: Német nyelvkönyv I. o.
 Greguss: Növénytan.
 Kiss—Csada: Mennyiségtan I.—II. o.
 A magyar helyesírás szabályai.
 Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár.
 Barthos—Kurucz: Atlasz a világtörténelem tanításához.
 Cholnoky és társai: Földrajzi iskolai atlasz.
 Bárdos—Kishonti: Száll az ének. Énekeskönyv a líc. I. o. számára.
 Dobó—Ráth—Véghné: Magyar hegedűiskola. I. r.
 Bató—Csukás: Zongoraiskola, I. o.

II. osztály.

- Schütz: Keresztény katolikus erkölcstan.
 Czeglédi Sándor: Bibliaismertetés, ref.
 Pálffy—Bereczky: Egyháztörténet, ev.
 Kelemen—Németh—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv I.—II. o.
 Kelemen—Németh—Somos: Magyar nyelvkönyv I.—II. o.
 Mesterházy: Egyetemes történelem II. o.
 Bálint Sándor: Földrajz I.—II. o.
 Lux Gyula: Német nyelvkönyv I.—II. o.
 Móczár Miklós: Állattan II. o.
 Kiss—Csada: Mennyiségtan I.—II. o.
 Perjessy—Jaloveczky: Az ember teste és egészsége, II. o.
 A magyar helyesírás szabályai.
 Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár.
 Barthos—Kurucz: Atlasz a világtörténelem tanításához.
 Cholnoky és társai: Földrajzi iskolai atlasz.
 Bárdos—Kishonti: Száll az ének. Énekeskönyv a líc. II. o. számára.
 Dobó—Ráth—Véghné: Magyar hegedűiskola, I. r.
 Bató—Csukás: Zongoraiskola, II. o.

III. osztály.

- Schütz: Keresztény katolikus egyháztörténelem.
 Révész: A keresztyénség története, ref.
 Batizfalvy—Bereczky: Bibliaismertetés, ev.
 Kelemen—Németh: Magyar irodalmi olvasókönyv III. o.
 Kelemen—Németh: Nyelvtudományi alapismeretek III. o.
 Mesterházy: Történelem III. o.
 Lux Gyula: Német nyelvkönyv III. o.
 Mohay—Straub: Vegyi ismeretek III. o.

Kiss—Csada: Mennyiségtan III. o.
 Somos—Zentai: Az ember lelki világa III. o.
 Sztankó: Énekiskola III. o.
 Kosáry János: A zongora és harmóniumjáték alapelemei II. r.
 Dobó—Ráth—Véghné: Magyar hegedűiskola II. r.
 Barthos—Kurucz: Atlasz a magyar történelem tanításához.
 Cholnoky és társai: Középiskolai atlasz.
 Horn József: Gazdasági és társadalmi ismeretek.

IV. osztály.

Schütz: Kat. egyháztörténelem.
 Révész: A keresztyénség története, ref. II. r.
 Batizfalvy—Bereczky: Bibliaismertetés, ev.
 Drozdy—Frank: Neveléstan, tanítástan, módszertan.
 Népiskolai Tanterv és Utasítás. 1925. IV. és V. o.
 Lux: Német nyelvkönyv. IV. r.
 Mesterházy: A magyar nemzet történelme.
 Fodor: A földrajztanítás módszere.
 Sarudy—Bartha: Magyar nyelvi kézikönyv.
 Prónai—Németh—Novy: Magyar irodalomtörténet. I. r.
 Jaloveczky—Koch: Szerves kémia.
 Kiss: Mennyiségtan. IV. r.
 Csada: Fizika. II. r.
 Móczár—Török: Gazdasági ismeretek IV. r.
 Sztankó: Énekiskola. IV. r.
 Dobó—Ráth—Véghné: Magyar hegedűiskola II. r.
 Kovács: Orgonaiskola, vagy Kosáry: Harmóniumiskola.
 Barthos—Kurucz: Történelmi atlasz a magyar történelem tanításához.

V. osztály.

Magdics: Hitelemzéstan, rk.
 Makkay: Kegyelemből, hit által, ref.
 Szele: A vallásoktatás módszertana, ref.
 Szelényi: Az evang. keresztyénség világnézete.
 Frank—Németh: Neveléstörténet.
 Váradi: Iskolaszervezetten. II. kiadás.
 Németh: Magyar irodalomtörténet. II. r.
 Lux: Német nyelvkönyv. V. r.
 Horn: Alkotmánytan.
 Kiss J.: Mennyiségtan. V. r.
 Quint—Jaloveczky: Egészségtan. II. kiadás.
 Horn J.: Közgazdaságtan.
 Sztankó: Énekiskola. V. r.
 Dobó—Ráth—Véghné: Magyar hegedűiskola. III. r.
 Kovács: Orgonaiskola, vagy Kosáry: Harmóniumiskola.

Vezérkönyvek és segédkönyvek:

Frank—Drozdy: Hogyan tanítsunk a népiskolában? IV—V. o. r.
 Egységes vezérkönyvek, IV—V. o. r.
 Kosáry: Népiskolai dalok harmóniumkísérettel, IV—V. o. r.

Gyakorló elemi iskola.

I. osztály.

Gyermekvilág. Abécé és olvasókönyv a népiskolák I. o. számára. Egyetemi Nyomda.

II. osztály.

Quint—Drozdy: Olvasókönyv. II.

III. osztály.

Quint—Drozdy: Olvasókönyv. III. o.

Urhegyi: Magyar nyelvi példatár. III.

Tanfi—Stelly: Számtan. III.

Kacsoh Pongrác dr.: Énekeskönyv.

IV. osztály.

Quint—Drozdy: Olvasókönyv. IV.

Urhegyi: Magyar nyelvi példatár. IV.

Tanfi—Stelly: Számtan. IV.

Kogutowicz: Térképfüzet. IV.

Kacsoh Pongrác dr.: Énekeskönyv.

V.—VI. osztály.

Quint—Drozdy: Olvasókönyv. V.—VI.

Urhegyi: Magyar nyelvi példatár. V.—VI.

Tanfi—Stelly: Számtan. V.—VI.

Novy: Állampolgári ismeretek.

Kiss—Nagy: Földrajz. V.—VI.

Jaloveczky—Móczár: Természettan.

Éber: Vegytan és természettan.

Kogutowicz: Térképfüzet. V.—VI.

Bexheft: Egészségtan.

VII.—VIII. osztály.

Drozdy—Szalatsy: Magyar nyelv könyve. VII. o.

Drozdy—Szalatsy: Magyar nyelv könyve. VIII. o.

Tájékoztató

a liceumi beíratás feltételeiről, a díjkedvezményekről és a liceummal kapcsolatos internátusról.

A budapesti m. kir. állami líceum I. osztályába olyan tanulók iratkozhatnak be, akik életük 14. évét betöltötték, de a 17. életévet még nem lépték túl és a polgári iskola, vagy középiskola IV. osztályát sikerrel elvégezték.

Beíratkozás június 25-ét követő két hétköznapon reggel 8 órától. Szükséges okmányok: 1. anyakönyvi kivonat, 2. tanulmányi értesítő könyvecske. A jelentkezők nagy számára való tekintettel ajánlatos — jeles előmenetel esetén — a tanulót június elején az intézet igazgatójánál előjegyeztetni. Azok a tanulók, akik a líceummal kapcsolatos internátusban bentlakást kérnek, a beírásnál, a bejáró tanulókkal szemben, elsőbbségben részesülnek. Az internátusi ellátás díja: évi 500 P! az ebéd díja — bejáró tanulók részére — havi 18 P! Első osztályba járó liceumi tanulók csak teljes fizetők lehetnek.

A beíratásnál fizetendő: 8 P felvételi díj, 1 P járulék, 8 P táncdíj és 4.50 P egyensapkadíj, összesen: 21.50 P. Tan- és fenntartási díj címén — 5 részletben, (okt., nov., jan., márc., ápr.) évi 100 P, mely összegből azonban kifogástalan magaviseletű és jó előmenetelű tanulók kedvezményben részesülhetnek. (Díjmentes, I., II., III. fok.)

A líceum 4 osztályú. Sikeres elvégzése után a tanuló érettségi bizonyítványt kap, amellyel — a tudomány- és műegyetem kivételével — minden főiskolára (Testnevelési Tanárképző, Polgáriiskolai Tanárképző, Rajztanárképző, Zenetanárképző, Gazdasági szaktanárképző, Közgazdasági Egyetem közgazdasági és kereskedelmi osztálya) beíratkozhatnak, úgyszintén — ha legalább jól érett — felvételt kérhet a líceumra felépített két évfolyamú tanítóképző-akadémiára is.

Az internátusba felvett tanulók tartoznak magukkal hozni legalább 2 rend ruhát, amelyek közül az egyik sötét legyen; 1 télikabátot, 2 pár cipőt, 6 pár fehérneműt, 3 hálóinget, 4 törülközőt, 6 pár harisnyát, 10 zsebkendőt, 3 ágylepedőt, 1 vánkost 3 huzattal, 1 téli takarót vagy dunyhát 3 huzattal, 1 hatszemélyes abroszt, 2 asztalkendőt, 2 poharat, 1 fogkefét, 1 fésűt, 1 ruhakefét, 1 pár hálópapucsot és cipőtisztító felszerelést. Minden fehérneműbe bejegyzendő (színes fonállal vagy moshatlan tintával) a ruha száma. A felszerelés minden darabja magyar gyártmányú legyen. A szalmazsák és az ágyterítő a méret és az egyöntetűség végett beírásakor itt szerzendő be annál a kereskedőnél, akivel az igazgatóság ár és minőség tekintetében előzetesen megállapodott. (A szalmazsák ára kb. 16 P, az ágyterítőé 25 P!)

Fogazatával, orrával, torkával és fülével kapcsolatos bajokat mindenki hozza rendbe és szemüvegről gondoskodjanak, akiknek kell.

A zenéből egy hangszer, a hegedű vagy zongora, illetőleg a harmónium tanulása kötelező. Aki második hangszer, egyházi éneket vagy zenét akar tanulni, vagy német, illetőleg szlovák nyelven akarja magát tovább képezni, ezt az iskolai év elején írásban kell kérnie.

Az intézeti szabályok értelmében mindenki köteles az előírt tanácskönyveket és tanítási eszközöket legkésőbb szeptember 16-ig beszerezni. Senki könyveit el nem adhatja. Kölcsönkönyv nincs.

Munkarend.

az 1940/41. iskolai év elején.

Szeptember 2.: Alakuló értekezlet. — Javító vizsgálatok (V. é. és a kintlakók).

Szeptember 3.: Írásbeli a pedagógiából. — Magyar kiegészítő (írásbeli). — Javító képesítő-vizsgálat.

Szeptember 4.: Írásbeli a magyarból. — Magyar kiegészítő (szóbeli).

Szeptember 5.: Írásbeli a mennyiségtanból. — A bentlakók javítóvizsgálata.

Szeptember 6.: Teljes szóbeli képesítő-vizsgálat.

Szeptember 7.: Beíratkozás és líceumi pótheírás.

Szeptember 8.: 10 óra 15 perckor a tanév megkezdésének megnyitása.

Szeptember 9.: Rendes tanítás.

56687

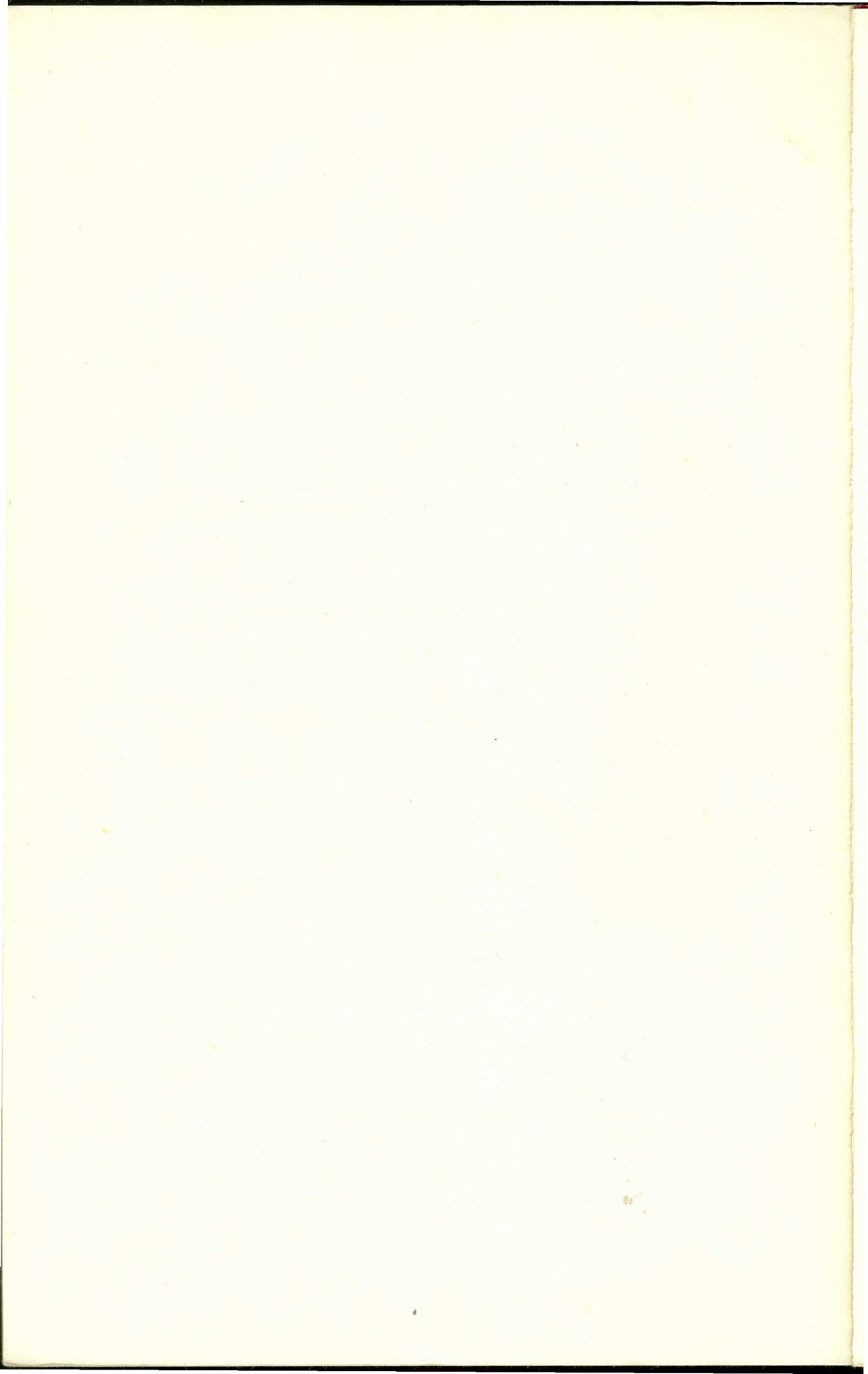
TARTALOM

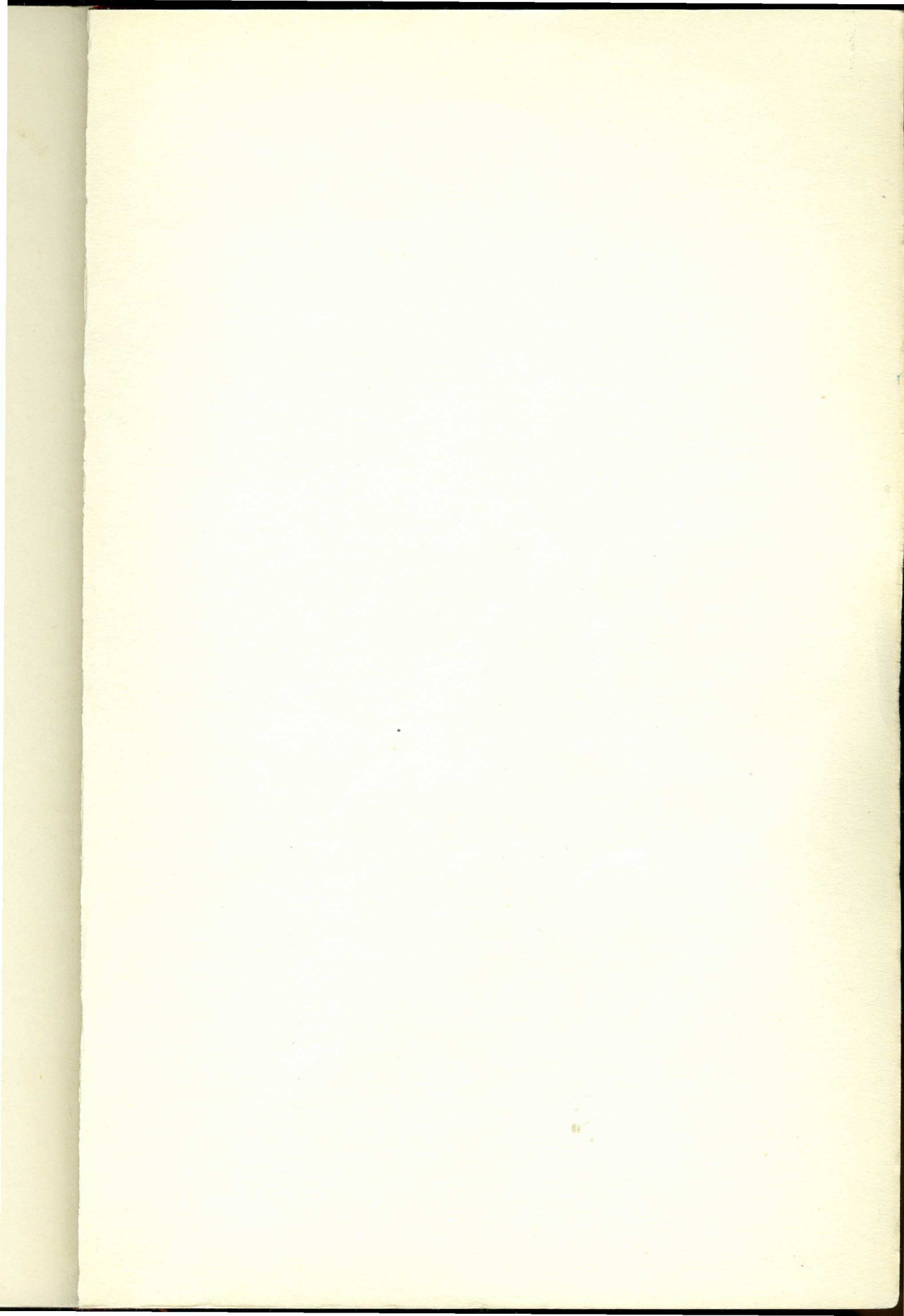
I.

	Oldal
Horthy Miklós.	
Dr. Pintér Jenő, ny. tanker. kir. főigazgató.	
Jaloveczky Péter — nyugalomba vonult. — — — — —	4.
Intézetünk vázlatos története — — — — —	5
Hogyan fejlődött ifjúságunk az elmúlt iskolai évben? — — — — —	7
A Budapesti Állami Tanítóképző-Intézeti Iskolatársak Egyesülete — — — — —	13.

II.

a) Az iskolai év története — — — — —	21.
1. Hatóságok — — — — —	24
b) A tanári testület névjegyzéke és iskolai munkaköre — — — — —	24
Intézeti segédszemélyzet — — — — —	28.
c) A tanári testület irodalmi és társadalmi munkássága — — — — —	29.
d) Különféle jelentések — — — — —	30
I. Épület. Berendezés. Udvar. Kert — — — — —	30.
Internátus. Köztartás. Segélyezés, ösztöndíjak, alapítványok — — — — —	31.
II. Nevelés. Fegyelem. — — — — —	32.
1. Valláserkölcös nevelés — — — — —	32.
2. Hazafias nevelés — — — — —	34
3. Művészi nevelés — — — — —	34
4. Tanulmányi kirándulások — — — — —	34.
5. Testnevelés — — — — —	34
6. Egészségügy — — — — —	35.
7. Állatvédelem — — — — —	36
III. Tanítás. — — — — —	36.
1. Gyakorlati kiképzés — — — — —	36
2. Írásbeli dolgozatok — — — — —	37
IV. Iskolánkivüli népművelés — — — — —	38.
V. Apponyi Kollégium — — — — —	39
VI. Gyakorlóiskola — — — — —	40.
e) A könyvtárak és szertárak gyarapodása — — — — —	42.
f) Ifjúsági egyesületek — — — — —	42
g) A rendkívüli tárgyak tanítása — — — — —	46
h) A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata — — — — —	47
i) Tanítóképesítés — — — — —	52
j) Statisztika — — — — —	54
k) A felvidéki tanítók budapesti tanfolyamának munkarendje — — — — —	58
l) Tankönyvjegyzék, Tájékoztató és Munkarend az 1940—41. isk. év elején — — — — —	63.

50, —